

Työväen Vappujuhla

Leninin laatima julistus *)

TOVERIT, katselkaamme tarkasti asemaamme, silmäilkäämme sitä tilaa, missä elämäämme vietämme. Mitä näemme? Me teemme paljon työtä, me luomme laskemattomia rikkauksia, kultaa ja kankaita, silkkiä ja samettia, kaivamme maan uumenista rautaa ja kivihiiltä, rakennamme koneita, varustamme laivoja ja palatseja, rakennamme rautateitä. Maailman rikkaukset ovat kättemme työtä, luodut hielämme ja verellämme. Minkä palkan saamme me pakkotyöstämme? Oikeuden mukaan pitäisi meidän asua hyvissä asunnoissa, käydä hyvissä vaateissa eikä pitäisi meiltä missään tapauksessa puuttuman jokapäiväistä leipää. Mutta hyvin me kaikki tiedämme, että palkkamme tuskin riittää siihen, että miten kuten eläisimme. Isäntämme alentavat urakkapalkkaa, panevat tekemään ylityötä määräävät vääryydellä sakkoja, sanalla sanoen, ahdistavat meitä kaikin tavoin, ja kun meidän puoleltamme ilmenee tyytymättömyyttä, niin eroittavat muitta mutkitta. Monta kertaa olemme saaneet kokea, että kaikki, joiden puoleen olemme kääntyneet turvaa saadaksemme, ovat osoittautuneet isäntien apureiksi ja ystäviksi. Meitä työläisiä pidetään pimeydessä, meille ei anneta tietoja, jotta emme oppisi taistelemaan asemamme parantamisen puolesta. Meitä pidetään orjuudessa, työstä ajetaan pois, karkoitetaan ja vangitaan jokainen, joka nousee tätä ahdistusta vastustamaan. Meiltä on kielletty taisteleminen. Pimeys ja

orjuus, kas siinä keinot, joilla kapitalistit ja heille kaikessa mieliäsi tekevät hallitus pitävät meitä polkeenalaisina. Mitä keinoja on meillä, millä parantaa asemaamme, kohottaa palkkaamme, rajoittaa työpäiväämme, turvata itseämme herjauksia vastaan, lukea hyviä ja hyödyllisiä kirjoja? Meitä vastaan ovat kaikki, — sekä isännät (sillä heidän elämänsä on sitä parempi, mitä huonompi on meidän) että kaikki heidän käskyläisensä, kaikki ne jotka elävät kapitalistien lahjuksista ja siitä hy-

*) Tämän julistuksen kirjoitti Lenin Työväen Vapaustaistelun Liittoa varten vankilaissa 1896. Siitä otettiin 2,000 kpl. painos ja levitettiin Pietariin 40:een tehtaaseen. Sillä oli valtava vaikutus. Eräs silloin mukana ollut toveri kirjoittaa: "Kun kuukautta myöhemmin puhkesivat kuulut 1896:n lakot, puhelivat työmiehet, että ensimmäisen sysäyksen heidän yhteenliittymiselleen antoi tämä pieni, vaatimaton vappujulistus". Eräs toinen kirjoittaa: "Monet työmiehet puhelivat sittemmin, että jos ei ollut vappujulistusta, ei olisi ollut kesän lakkojakaan". Ja kolmas: "Julaiestesamme vappujulistuksen ja levittäessämme sitä t u n s i m m e tekevämme suuren valankumouksellisen teon. Puolentoista kuukauden kutojain ja kerääjain lakko, joiden keskuudessa se alkoi ja keskeyttä jatkui juuri vappujulistuksen vaikutuksesta ja odotti vain aihetta ilmetäkseen aktiivisessa muodossa, — tämä lakko osoitti koko maailmalle, että tunteemme ei pettänyt... Lakko alkoi juuri siellä, missä julistusta satuttiin parhaiten levittämään..."

västä pitävät meitä tietämättömyydessä ja orjuudessa. Me emme voi mistään odottaa apua, me saamme luottaa vain itseemme. Voimamme on yhteenliittyminen, keinomme on — **veljellinen yksimielinen ja sitkeä vastarinta** — isäntiä vastaan. He ovat aikaa sitten ymmärtäneet, missä meidän voimamme on, ja he koettavat kaikin keinoin hajottaa meitä, eivät antaisi meidän ymmärtää, että meillä, työläisillä, on yhteiset edut. He alentavat palkkaa, mutta ei kaikilta yhtäaikaan, vaan yksitellen, viekottelevat vanhempia, määräävät kappalepalkat, mutta itse, partaansa nauraen, nähdessään kuinka veljemme puskee työtä, vähitellen alentavat kappalepalkkaa. No, eihän kaikki ole kissalle laskiaista. Loppuu kärsivällisyys. Kuluneena vuonna ovat Venäjän työläiset osoittaneet, että orjan nöyryys muuttuu heissä sellaisten ihmisten lujaksi miehuudeksi, jotka eivät siedä ilmaista työtä ahnehtivain kapitalistien kataluutta. Eri kaupungeissa on puhjennut lukuisia lakkoja: Jaroslavissa, Kievinissä, Moskovassa ym. kaupungeissa. Enimmät lakot ovat päättyneet työvälle edullisesti; mutta epäonnistuneetkin lakot ovat vain näennäisesti epäonnistuneet. Itse asiassa ne pelottavat kovin isäntiä, tuottavat heille suurta tappiota ja pakottavat uuden lakon pelosta tekemään myönnytyksiä. Ammattitarkastajatkin alkavat touhuta ja huomaavat malan tehtailijain silmässä. He ovat sokeita, kunnes työläiset lakolla avaavat heidän silmänsä. Missä ovat tosiaankin ammatintarkastajat nähneet epäkohtia seliaisissa vaikutusvaltaisten herrojen tehtaissa, kuin ovat hra Tornton ja Putilovin tehtaan osakkaat? Olemme antaneet puuhaa isännille Pietarissakin. Kutojain lakko Torntonilla, paperossintekijäin lakko Lafermilla, Lebedjevillä, konekänkätehtaassa, työväen levottomuudet Köningillä, Voroninilla, Portussa ja äskeiset levottomuudet Sies-

tarjoella osoittivat, että me emme enää ole edesvastuuttomia marttyyreita, vaan olemme ryhtyneet taisteluun. Kuten tunnettua ovat monen tehtaan työläiset perustaneet Työväenluokan Vapaustaistelun Liiton, jonka tarkoituksena on paljastaa kaikki väärinkäytökset, poistaa epäkohdat, taistella tunnottomien riistäjä-isäntiemme julkeasta sortoa ja rettelöimistä vastaan sekä pyrkiä kokonaan vapaiksi niiden vallasta. Liitto levittää lentolehtiä, joita nähdessään isäntien ja niiden uskollisten valtakäskyläisten sydämet vapisevat. Eivät lehtiset niitä pelota, mutta kyllä meidän veljellisen vastarintamme mahdollisuus, mahtavan voimamme ilmeneminen, jonka olemme heille jo useaan kertaan osoittaneet. Me Pietarin työläiset, Liiton jäsenet, kutsumme teitä toisia tovereitamme yhtymään Liittoomme ja auttamaan eteenpäin työväen yhteenliittymisen suurta asiaa taistelemaan etujensa puolesta.

Jo on aika meidänkin, Venäjän työväen, katkoa kahleemme, joihin kapitalistit ja hallitus ovat meidät kytkeneet pitääkseen meitä sorronalaisina. Jo on aika meidän yhtyä veljemme, toisten valtioiden työläisten taisteluun, astua yhteisen lipun alle, johon on kirjoitettu: **Kaikkien maiden työläiset liittyykää yhteen!**

Ranskassa, Englannissa, Saksassa y.m. maissa, joissa työläiset jo ovat yhtyneet lujiksi liitoiksi ja valloittaneet itselleen monia oikeuksia, järjestävät he toukokuun 1 päiväksi yleisen työn juhian.

Jättäen ummehtuneet tehtaat marsivat he soitoin ja lipuin järjestyneissä riveissä kaupungin pääkaduilla; näyttäen isännille yhä kasvavan voimansa kokoontuvat he lukuisiin ja väkirikkaisiin kokouksiin, joissa pidetään puheita, selostetaan kuluneena vuonna isännistä saatuja voittoja ja tehdään suunnitelmia vastaisia taisteluja varten. Lakkoa peläten ei yksikään tehtailija

sakota työläisiä siitä, ettei tänä päivänä saavu työhön. Tänä päivänä työläiset myös muistuttavat isännille päävaatimuksiaan: työpäivän rajoittaminen 8:aan tuntiin — 8 tuntia työtä, 8 unta ja 8 loma-aikaa — sitä julistavat muiden valtioiden työläiset nyt. Oli aika, eikä niinkään kauan sitten, jolloin heillä ei ollut, niinkuin ei meillä nyt ole, oikeutta julkituoda tarpeitaan, hekin olivat samalla tavoin puutteen painamia ja hajallaan, niinkuin me nyt. Mutta sitkeällä taistelulla ja raskailla uhrauksilla he valloittivat oikeuden koontuneina käsitellä työväenasiansa. Me toivomme, että veljimmme taistelu muissa maissa piankin johtaisi heidät toivottuun voittoon, sellaiseen aikaan,

jolloin ei ole herroja eikä orjia, työläisiä eikä kapitalisteja, vaan kaikki tekevät yhtä lailla työtä ja samoin järkevästi nauttivat elämästä.

Toverit, jos me liitymme yhteen veljellisesti ja yksimielisinä, ei ole kaukana aika, jolloin mekin, kooten voimamme vankkoihin riveihin, voimme avoimesti yhtyä tähän kaikkien maiden työläisten yhteiseen taisteluun jossa ei ole uskon eikä heimouden erotusta, koko maailman kapitalisteja vastaan. Ja kohoo känsäinen kätemme ja katkeavat orjuuden häpeälliset kahleet, nousee Venäjällä työ kansa ja vapisevat kapitalistien ja heitä niin ahkerasti palvelevan ja auttavan hallituksen sydämet.

Työväenluokan Vapaustaistelun Liitto.

Tov. Leninin saapuminen ulkomailta 1917

TOV. Lenin majaili tsarihallituksen kukistumisen aikaan Sveitsissä.

Päästäkseen välittömästi Venäjän tapausten kulkua seuraamaan ja johtamaan päätti hän, samoin kuin monet muut kumoukselliset käyttää ainoata Venäjälle palaamisen mahdollisuutta: matkustaa Saksan kautta. Matkan ehdot oli Sveitsissä olevan Saksan läheystyön kautta selvälle ottanut sveitsiläinen vallankumouksellinen Frits Platten. Ehtojen pääsisältönä oli luolennpito etteivät matkustajat vain missään tapauksessa aiheuttaisi kumoustartuntaa Saksan alueella. Heidät katsottiin poliittisiksi pakolaisiksi, jotka haluavat palata kotimaahansa ja joiden matka tapahtuu sotavankien vaihdon perusteella. Matkan ohjaajaksi ja vastuunalaiseksi määrättiin Platten, joilla vain oli oikeus olla kosketuksissa saksalaisten viranomaisten kanssa ja jonka luvatta kukaan ei saanut vaunaun astua. Omasta halustaan ei myös kukaan saanut vaunusta poistua.

Saksan viranomaisten suostumus alueensa kautta matkustamiseen johtui tietenkin toiveesta, että kumoukselliset toiminnallaan Venäjällä heikentävät Saksan vastaista itäistä rintamaa. He eivät voineet nähdä bolshevikien olevan myös heille itselleen vaarallisia, kuten venäläisillekin imperialisteille. Ludendorf muistelmissaan nimittääkin matkaluvan antamista saksalaisten siviiliviranomaisten suunnattomaksi virheeksi. Lupa kuitenkin oli annettu ja sitä käytettiin. Huhtikuun 8 p:nä läksi emigranttien vaunu Sveitsistä. Matkustivat Lenin, Krupskaja, Sinovjev, Lilina y.m. Suurempia esteitä kohtamatta kuljettiin Ruotsiin ja sieltä Suomen rautateitse Pietariin, johon saavuttiin huhtik. 16 p:nä.

Tieto tov. Leninin saapumisesta oli levinnyt ennekolta. Suomen aseman asemarakennus, sen viereinen tori ja sen läheiset kadut olivat vastaanottamaan saapuneen työväestön, sotilaiden ja matruusien täyttämänä. Saapujia

kohtasi ilon ja suosionosoitukset. Asemalle oli saapunut johtavia menshevikkejäkin, joiden taho'tta "Neuvoston ja vallankumouksen nimessä" lausui tervehdyksen itse Tsheidse, puhuen "kaikkien puolueiden ja demokratisten elimien yhteistyön välttämättömyydestä". Lenin vastasi tervehdyksiin lyhyellä puheella, päättäen sanoilla: Eläköön kansainvälinen **socialistinen** vallankumous!

Marseljeesin ja Internatsionaalen kaikuessa kuljetettiin autoon seisomaan noussut tov. Lenin aaltoilevien väkijoukkojen läpi Nikolain lemmityn, ballettianssijatar Kshesinskajan entiseen palatsiin, joka oli bolshevikkien päämajana. Täällä tov. Lenin ensin punui ympäröivälle väkijoukolle. Itse palatsiin oli puolue järjestänyt juhlallisen vastaanoton. Tervehdyksiin, puheisiin ja niissä oleviin vakuutuksiin vastasi tov. Lenin täälläkin.

Millä tavalla?

"Minä en koskaan unhoita tätä salamaista kaltaista puhetta", kirjoitti siitä ent. socialidemokraatti Suhanov, joka Brestin jälkeen erosi bolshevikeista, jatkaen: Minä en milloinkaan unhoita tätä ei ainoastaan minua sattumalta saapuvilla ollutta harhauskoista, mutta myös kaikkia oikeaoppisia tärisyttänyttä ja hämmästyttänyttä puhetta. Vakuutan ettei kukaan odottanut mitään sen kaltaista. Liikkuu luonnonvoima, ja kaikki tuhoava, mitään epäilyä, esteitä ja inhimillisiä vaikeuksia tuntematon henki leijaili Kshesinskajan salissa nuorison yllä." —

Todellakin tov. Leninin puhe oli puoluetoverien keskuudessakin ensi hetkellä yllättävä. Hän esitti siinä lähimmän ajan toimintaohjelman: Väliaikainen hallitus on kukistettava, valta on otettava neuvostoille, imperialistinen sota muutettava kansalaissodaksi, toisen internatsionaalen häväsämä socialidemokratian lippu vaihdettava kommunistiseksi, Venäjän vallanku-

mouksen tulee olla maailman vallankumouksen alkuna ja sellaiseksi katsottava, neuvostojen on asetuttava proletariaatin diktatuurin elimiksi eikä jäätävä proletariaatin luokkaelimiksi porvarillisessa yhteiskunnassa. Puhe oli siinä määrin yllättävä että kun tov. Lenin esitti siihen sisältyneen ohjelman seuraavana päivänä puheessaan socialidemokratien kokouksessa Taurian palatsissa niin hän piti tarpeellisena ilmoittaa puhuvansa vain omasta puolestaan. Ja kun tov. Lenin Taurian palatsissa päätti puheensa, jossa myös osoitti sovittelijain petturuuden, vastasi Dan olevansa iloinen koska Leninin ohjelma muka oli niin mahdoton että se epäilemättä saa kaikki yhtymään häntä itseään vastaan.

Porvariston ja niiden lakeijat saattoi tov. Leninin esiintyminen entistä suuremman pelon ja kauhun valtaan. Jotakin aivan erikoisen vaarallista ne olivat aavistaneetkin ja koettaneet siltä suojella itseään. Muun muassa oli Miljukov lähettänyt kaikille ulkomailla oleville Venäjän konsuleille kaksi sähkösanomaa, joissa kielsi hyväksymästä niiden Venäjälle pyrkivien passeja, jotka olivat merkityt valtojen välisen kontrollin luetteloihin.

Vallankumouksen pääjohtaja oli nyt kuitenkin saapunut eikä heikkoutensa tunteva porvaristo heti uskaltanut hänen suhteensa ryhtyä voimatoimenpiteisiin. Mutta jo ennen Leninin ja hänen toveriensa saapumista se suuntasi heitä kohden parjausten likatulvan. Ennen kaikkea leimattiin Lenin saksalaisten lähettämäksi agentiksi, keksittiin juttuja hänen "sopimuksistaan" Saksan pääesikunnan kanssa j.n.e. Juttuja eivät tietysti uskoneet niiden alkuunpanijatkkaan, mutta niitä keksittiin suunnatakseen sodan johdosta syntynyt ja synnytetty saksalaisviha vallankumouksen johtajia vastaan. Kun toveri Lenin ja Sinovjev pari päivää tulonsa

jälkeen antoivat matkansa johdosta se-
lostuksen Pietarin neuvoston toimeen-
panevalle komitealle myönsi sekin mat-
kan niin selväksi että päätti kehoittaa
Väliaikaisen hallituksen sallimaan este-
teettömän matkan muillekin Venäjälle
palaaville emigranteille.

Jatkuva valhe ja panette'u ei kuiten-
kaan saanut suuria aikaan. Kumouk-
sellinen työmies ei kysynyt johtajal-

taan miten tulit ja mistä tulit, vaan sa-
noi: oli hyvä että tulit! Joka heitti kas-
voi Leninin kannattajien lukumäärä ja
lujittui luottamus häneen. Joukot tun-
sivat todellisen johtajan astuneen kes-
kellensä. Ilma sähköistyi, työtäteke-
vien kerrosten taholla tunnettiin välttä-
mättömäksi Leninin ohjelman toteutia-
minen.

J. A. K o m u.

Kominternin puolueiden bolshevisoisesta

TOIMEENPANEVAN Komitean äs-
kenpidettyä täysi-istuntoa varten
oli tov. Sinovjev laatinut laajat
teesit, jotka Saksan ja Ranskan kom-
munistipuolueiden hyväksyminä esitet-
tiin kokoukselle. Niiden sisältö on pää-
kohdissaan seuraava:

1. Kysymyksen asettami-
nen: 1. Kominternin toisen kongres-
sin päätökset puolueen osuudesta pro-
letaarisessa vallankumouksessa. Ne
on laadittu tov. Leninin mukana ollen
ja ovat Kominternin tärkeimpiä asia-
kirjoja. Silloin vasta järjestöimme
muodostui ja siihen tuli puolsyndikalis-
tisia ja puolanarkistisia ryhmiä sekä
toiselta puolen "riippumattomia" y.m.
puolueita, joilta vasta 21 ehtoa sulki-
vät pääsyn. Nyt on Komintern eheyty-
nyt, suorittanut vakavan työn sekä oikeisto-
laisia että ultravasemmistolaisia sivu-
suuntia vastaan, nyt on asetettava ky-
symys puolueiden bolshevisoisesta
mahdollisimman lyhyessä ajassa.

2. Maailman vallankumouksen hi-
dastunut valhti ja bolshevisoisimisen
tunnus. Jo ennen III:ttä kongressia al-
koi ilmetä, että siirrymme maailman-
vallankumouksessa hitaanman kehi-
tyksen kauteen. V kongressiin men-
nessä kävi tämä vielä selvemmäksi.
Bolshevisoisimisen tunnus ei tämän
kautta saa vähempää merkitystä, vaan
suuremman. Bolshevikki ei ole se, jo-

ka pyrkii puolueeseen vallankumouksen
voimakkaan nousun vallitessa, vaan se,
joka osaa vallankumouksellaan laantu-
misen ja vallankumouksen hitaammin
kehityksen vuosina, ja jos tarvitaan
vuosikymmeniset, rakentaa bolshevis-
tista puoluetta. Oikeistolaiset ja hor-
juvat ainekset arvelevat, ettei bolshe-
visoisimisen tunnussana ole paikallaan,
kun ei ole vallankumoustahtumain
nopeata kehitystä. Eivät ymmärrä, et-
tä silloinhan sitä juuri tarvitaankin, sil-
loin on luotava sulkua horjumisia vas-
taan kiinnittämällä riveihimme yhä
enemmän proletariaatin etujoukon pa-
raita aineksia. Kommunistisen puo-
lueen pitää olla joustava, jotta voi jär-
jestyksessä, ilman paniikkia siirtyä il-
legaalisiin oloihin, osaa yhdistää julki-
sen ja ei-julkisen työn sekä käyttää
kaikkia laillisen toiminnan mahdolli-
suuksia. Vaarana on toiselta puolelta
kutistuminen "puhtaiden" kommunisti-
tien lahkoksi ja toiselta puolen muuttua
epämääräiseksi puol-sos.-dem. puo-
lueeksi.

3. Oikeistolaisvaarat ja ultravasem-
mistolaiset syrjäpyrinnöt. Bolshevisoi-
mistunnus syntyi taistelussa opportu-
nistisia sivuotteita vastaan. III kong-
ressin oikeaa tunnussanaa "joukkojen
luo" sovellettiin eräissä puolueissa vir-
heellisesti. Itsenäinen taktiikka oii vaihtua
"kokoomukseksi" vastavallanku-

mouksellisen sosialidemokratian kansa. Bolshevisoinen on ennen kaikkea kohdistuttava tällaista sen irvikuvaa vastaan. Mutta bolshevisoinen on myöskin mahdollon ilman taistelua ultravasemmistolaisia vastaan, jotka useinkin ovat opportunistin nurja puoli. Ultravasemmistolaiset taipumukset auttavat sosialidemokraatteja estäen joukkoihin lähestymistä. Väärä suhtautuminen taantumuksellisiin ammattiliisiin järjestöihin voi muutamassa vuodessa tuhota kommunistisen puolueen.

4. Kommunistipuolueet ja bolshevistiset puolueet. Asiallisesti ovat ne sama asia, kuten ovat kommunismi, marxilaisuus, bolshevismi. Mutta käytännössä ei ole aina niin. Muutamat puolueet ovat vasta siirtymisasteella sosialidemokratiasta (tai anarkosyndikalistisesta ideologiasta) todelliseen kommunismiin, bolshevismiin. Eräissä mielessä voi Kominternin työtä nimitää työväenpuolueiden bolshevisoiniseksi. Olihan Venäjänkin bolshevikki-puolue II Internationaalen riveissä. Sen onnistui, useiden seikkojen johdosta, ennen muita irtautua II Internationaalesta. Vallankumouksellinen tilanne auttoi puoluetta тов. Leninin johdolla tiivistymään todella kommunistiseksi. Kominternissa voi vieläkin olla tovereita, jotka pitävät itseään kommunisteina, mutta ei bolshevikkeina.

5. Bolshevisoinen ja konkreettiset taisteluehdot. Ei pidä luulla, että voidaan keksiä yleisrespti kaikkia puolueita varten. Todellinen bolshevisoinen vaatii ennen kaikkea ajan ja paikan konkreettisten olojen arviota. Kominternin puolueet voidaan nyt jakaa kolmeen ryhmään: a. ne jotka vasta ovat propaganda-asteella, b. ne jotka ovat taistelussa ja joiden mukana kulkee huomattavia työväenjoukkoja, väliin enemmistö, c. ne jotka jo ovat valanneet vallan. Toiseen ryhmään kuuluvat Saksan, Ranskan, Tšekko-Slova-

kian, Bulgarian, Italian y.m. puolueet, kolmanteen vain V.K.P.

Puolueiden bolshevisoinen on V. K.P:n kolmessa vallankumouksessa saaman kokemusten, samoin muiden vakavissa taisteluissa olleiden puolueiden kokemusten soveltamista. Mutta olisi virheellistä siirtää mekaanisesti kokemukset muihin maihin. Siitä erikoisesti varoitti тов. Lenin. Hän kirjoitti "Vasemmistolaisuudesta", että paljon on Venäjän vallankumouksessa sellaisia peruspiirteitä, jotka toistuvat muissa vallankumouksissa, mutta on sellais-takin, joka ei toistu.

Bolshevisoinen on kyky soveluttaa leninismiin yleisiä periaatteita kun-kin maan olevaan tilanteeseen, kyky vetää "oikeasta renkaasta", josta koko "ketju" seuraa mukana. Mutta se renkas ei ole samanlainen joka maassa. Bolshevisoinen on jatkuva prosessi, joka vasta on alkanut paraissa Euroopan puolueissa.

II. Marxilaisuus ja leniniläisyys. 6. Todella kommunistiksi voivat puolueet tulla vain leninismiin lipun alla. Leninismiä ei voida asettaa marxilaisuutta vastaan. Lenin oli Marxin huomattavin oppilas. Ilman marxilaisuutta ei ole leninismiä. Mutta leninismi rikastutti marxilaisuutta Venäjän ja muiden vallankumousten kokemuksilla. Se rikastutti marxilaisuuden yleistä oppia kehittämällä seuraavat kysymykset: 1. imperialismiin ja proletarisen vallankumouksen teorian, 2. proletarisen diktatuurin toteuttamisen ehdot ja koneisto, 3. proletariaatin ja talonpoikain yhteys, 4. kansallisuuskysymyksen merkitys, 5. siirtomaiden kansallisten liikkeiden merkitys työväen mailmanvallankumoukselle, 6. puolueen osuus, 7. proletariaatin taktikka imperialististen sotien aikakautena, 8. proletarisen hallituksen tehtävä ylimenokautena, 9. neuvostorakenne, 10. yhteiskunnallisten välikerrosten kysymys, 11. oikeistolaisten, s.d.

ja vasemmistolaisten syrjäpyrintöjen voittaminen kommunistisessa liikkeessä.

Marx ja Engels vetivät etupäässä Ranskan, Englannin ja Saksan yhteiskunnallisten liikkeiden johtopäätökset, Lenin lisäsi niihin yhteenvedon Läheisen ja Kaukaisen Idän kokemuksista. Marxilaisuuden ensi vaihe oli Kommunismista Manifestista Marxin kuolemaan, 1847—1883, toinen "marxilaisuuden" — epigonien, tulkitsijain ja levittäjain — aika II:n Internationalen perustamisesta imperialistisen sodan alkuun, 1889—1914. Tällä ajalla on vahvatkin puolensa: työväen suurten joukkojärjestöjen luominen, laaja valistustoiminta j.n.e. Mutta se merkitsi myös marxilaisuuden vääristelyn aikaa. V. 1907 alkoi haahmottua työväenliikkeen vallankumouksellinen siipi kansainvälisessä mitassa. Kolmas vaihe on leniniläisyyden vaihe. Se alkaa Venäjän ensin. vallankumouksen aattona 1903—4 ja saavuttaa 1917 ensimmäisen mailmanhistoriallisen voittonsa.

Ilman Marxia ei Leniniä. Mutta sen marxilaisuuden "tarkistuksen" jälkeen, johon Kautsky ja k. mpp., Marxin lipun alla muka, ovat ryhtyneet, on sanottava, että ilman leninismiä ei nykyisin voi olla vallankumouksellista marxilaisuuttakaan. Leninismi on marxilaisuutta monopolisen kapitalismin (imperialismin), imperialististen sotien ja proletaaristen vallankumousten ajanjaksona. Leninismi saavutti ensimmäisen voittonsa talonpoikaisen enemmistön maassa, mutta itse Venäjän vallankumous kasvoi koko kansainvälisestä tilanteesta, niinkuin leninismi on koko kansainvälisen työväenliikkeen tulos. Puhdistaan marxilaisuuden soveltamisen opporunneista vääristelyistä sekä lisäten siihen Euroopan, Amerikan ja muiden maanosien proletaaristen joukko- ja liikkeiden kokemukset sekä talonpoikaisten ja kansallisvallankumouksellisten

liikkeiden merkityksen, on leninismi proletariaatin johtavan merkityksen kehittämistä oloissa, jolloin proletariaatin diktatuuri alkaa työntää pois imperiaalismin diktatuuria.

7. Bolshevisoininen ja vallankumoukselliset traditiot. Me emme kieltäydy edellisten vallankumouksellisten polvien perinnöstä. Oman maan ja muiden maiden kumousliikkeiden historian tutkiminen on välttämätön. Ranskalaisen kommunistin on tunnettava Lafarguen ja Guesden parhaat teokset, englantilaisten on kunnioitteen tutustuttava chartismin tärkeimpiin asiakirjoihin, saksalaisten poikkeuslakien aikaan. Venäläiset kommunistit eivät saa unohtaa Plehanovin loistavia kirjoituksia hänen marxilaiselta ajaltaan. On tietoisesti jatkettava sitä, mikä oli todella kumouksellista ja marxilaista I ja II Internationaleissa.

8. Muutamia teoreettisia virheitä kommunistien leirissä (luxemburgilaisuuden virheet). Leninismin todellinen omaksuminen on mahdollon, jollei ota huomioon eräiden marxilaisten virheitä heidän yrittäessään soveltua marxilaisuutta. Sellaisia ovat eräiden venäläisten "vasemmistolaisten", rollantilaisten (Gorterin ja Pannekoekin), ja myös Rosa Luxemburgin virheet. Mitä lähempänä nämä ovat meitä, sitä vaarallisemmat heidän harhaohteensa.

Luxemburgilaisuuden tärkeimmät virheet koskevat: a. "vaistovaraisuutta" ja "tietoisuutta", "organisationia" ja "joukkoja". Rosa L. ei ymmärtänyt oikein puolueen merkitystä vallankumouksessa. b. kapinan valmistuksen teknillisen puolen virheellinen käsittäminen sekottaa "vallankumouksen organisoimisesta". c. Suhteessa talonpoikiin tehdään virheitä. Spartakus-kapinan kukistamisen jälkeen 1919 tammi-kuussa kirjoittamassaan artikkelissa R. L. koskettaa läheltä omaa aikaisempaa virheellisyyttään talonpoikain mer-

kityksen ymmärtämisessä. Samanlaisia s.d. virheitä ovat talonpoikaiskysymyksessä tehneet käytännössä Unkarin, Puolan ja Bulgarian sekä Italian kommunistit ja ilmenee niitä muissakin osastoissa. d. Kansallisuuskysymyksessä on R. L. sekä eräät puolalaiset, hollantilaiset ja venäläiset marxilaiset tehneet vakavia virheitä hyläten kansain itsemääräämisoikeuden (itsenäisen valtion muodostamisen) tunnuksen, koska imperialismin aikana on "mahdoton" ratkaista kansallisuuskysymystä. e. Ammatillisten järjestöjen puoluelaisuuden propagandassa teki R. L. ja Puolan puolue virheitä, jotka johduivat sen asian ymmärtämättömyydestä että ammattiliitot ovat kaikkien palkkatyöläisten järjestöjä. Saman virheen ovat tehneet eräät Saksan kommunistit ja on se tuottanut suurta haittaa. Varmastikin toimitaan R.L:n hengessä, jos autetaan puolueita vapautumaan tämän suuren vallankumouksellisen virheellisyksistä.

Välttämätön on myös torjua leninismistä vääntämistä "puhtaan teorian" alalle. Samoin on tosi-bolshevisoinen esteenä teorian väheksyminen. Leninismistä teorian omaksuminen on bolshevisoinen edellytys. Vaarallinen poikkeaminen leninismistä on trotskilaisuus, opportunisti "vasenradikaalisessa" fraasiasussa, joka peittää poliittista passiivisuutta. Se ei ole pelkkä venäläinen ilmiö.

III. Työväenluokan enemmistön puolelleen voittaminen. 9. "Joukkojen luo". Joukkoliikkeen loi sosialidemokratiaakin, mutta reformistisen. Bolshevisoinen on vallankumouksellisen proletarisen joukkoliikkeen luomista Marxin ja Leninin lipun alla. Bolshevikki on ennen kaikkea joukkojen mies tai nainen. III kongressin tunnuslause "joukkojen luo" pysyy täydessä voimassaan. V kongressi sitä vielä syventi ja kehitti.

10. Työ ammatillisissa järjestöissä. Virheellinen kanta tässä asiassa on hyvin vaarallinen. Amm.järjestöt ovat kapitalistisessa maailmassa työväen tärkein joukkojärjestö. Muut, kuten tehdaskomiteat ynnä muut, ovat hyvin arvokkaat, mutta ne aikavat vastata nyt saavuttaa työväenjoukkojen kannatusta. Ja uudetkin muodot, kuten neuvostot käyvät mahdolliseksi vasta aivan vallankumouksen aattona. Arvelu, että kommunistit voivat kapitalismin kehityksessä loihkia esiin jonkun muun yleisjärjestön, merkitsee todellisuuden pohjalta luopumista. Leninismistä tärkeimpiä opetuksia on toiminnan välttämättömyys taantumuksellismassakin amm. järjestöissä. Vain tarkalla suhtautumisella työhön amm. järjestöissä voidaan murtaa reformistisen byrokratian ja työväen ylimystön monopolin näissä järjestöissä. Ja siten tulee niistä luokkataistelun tosi-aseita.

11. Oikea yhteisrintaman taktiikka. Se on edelleen joukkojen vallankumouksellisen agitëeraamisen ja organisoimisen metodi. Sitä ei mitenkään saa jättää Kominternin oikeistolaisainesten monopoliksi. Se johtaisi opportunistisiin virheisiin. Lähiaikana kohdistuu taistelu kansainvälisen amm. liikkeen yhtenäisyyden hyväksi. Se saavuttaa suurten työväen joukkojen kannatuksen. Sen lisäksi työväen ja talonpoikain hallitus y.m.

12. Osittaisvaatimukset. Eräät ultravasenmiistolaiset sanovat väliin että puolueemme on "proletaarisen diktatuurin eikä osittaisvaatimusten" puolue. Leninismi vastaa että bolshevikkipuolue on proletarisen diktatuurin puolue ja juuri siksi se asettamalla osittaisvaatimuksia kytkee ne yhteen vallankumouksellisten tehtävien kanssa. Reformistit koettavat niillä korvata vallankumouksellisen taistelun. Bolshevikit osottavat niiden avulla vallankumouksen välttämättömyyden.

13. Toiminta II ja Amsterdamin Internationaleihin kuuluvain työläisten keskuudessa. Ehdottomasti kuuluu tehtäviimme toiminta niiden työläisten keskuudessa, jotka vielä kuuluvat meillemme vihamielisiin järjestöihin. Toimintamuodot ovat eri oloissa erilaiset mutta tämä työ on ehdoton velvollisuus.

14. Nuorisoliike. Kaikki puolueet eivät vielä ole panneet riittävästi huomiota nuorisotoimintaan. Suurissakin puolueissa on vielä lukuisia osastoja, jotka eivät edes ole perustaneet nuorisoryhmiä paikkakunnalleen. Yksi bolshevisoimisen tehtäviä on voittaa meillemme koko nuoriso, se nuori polvi, joka on kasvanut imperialistisen sodan ja alkaneen maailmanvallankumouksen olosuhteissa.

15. Työ naisten keskuudessa. Minkä syvempi on kansanliike, sitä enemmän ottavat siihen osaa työtätekevät naiset. Laajain naisjoukkojen voittaminen on puolueissamme hyvin epätydyttävä. Työväenluokan naisten aktiivinen toiminta on työväen enemmistön voittamiseksi välttämätön edellytys. Voitto kansalaissodassa on mahdoton ilman naisten osanottoa.

16. Työ työttömien keskuudessa. Siihen on pantava mitä vakavinta huomiota. Porvariston ja sosialidemokratian suhtautuminen tähän kysymykseen antaa kommunisteille tilaisuuden saavuttaa ratkaiseva vaikutusvalta työttömien miljoonien joukkojen keskuudessa.

17. Sanomalehdet. On aivan sietämätöntä se, että esim. Berlinissä ja sen ympäristössä on vain 30,000 lehtiemme vakinaista lukijaa, kun vaaleissa saadaan 400,000 ääntä. Vielä huonommin ovat asiat eräissä muissa maissa. Meidän lehtiemme täytyy olla kansan lehtiä sanan parhaassa merkityksessä. Niiden on löydettävä tiensä jokaiseen työläiskotiin. Työläis- ja maalaiskirjeenvaihtajat, seinälehdet, tehdasjulkaisut,

työväenkirjailijain kehittäminen — niihin on pantava suurta huomiota.

IV. Proletariaatin liittolaiset vallankumouksessa. 18. Kommunistien pikkuporvaristoon suhtautumisen periaatteet ovat Marx, Engels ja Lenin määritelleet. Nämä periaatteet on osattava sovellettaa käytäntöön. Venäjällä on osattu luoda liitto koko talonpoikaiston kanssa tsarismia vastaan ja sitten sen eräiden kerrosten kanssa porvaristoa vastaan. Leninismi on aina tarkoin tutkinut, minkä ryhmän kanssa milläkin vallankumouksellisen kehityksen asteella saadaan aikaan liitto, mitkä ovat sen päävaatimukset. Pikkuporvariston jakaa leninismi kolmeen pääryhmään: mitkä voidaan saada liittolaisiksi ainakin jossakin aikaa, mitkä voidaan saada pysymään puolueettomina ja mitä vastaan on taisteltava. Eräissä Länsi-Euroopan maissa on virkamiehiä, teknillistä intelligenssiä, jotka nykyisin voivat jossain määrin olla taistelevan proletariaatin liittolaisia, jopa voi niillä olla sama merkitys kuin talonpojilla oli eräillä Venäjän vallankumouksen asteilla.

19. Suhde talonpoikiin. Bolshevikipuolue on työväenpuolue. Sen perusopetus on proletariaatin diktatuuri. Mutta kysymys talonpojista työväkeä lähimpänä luokkana ja tärkeimpänä liittolaisena on ensiluokkainen sekä ennen että jälkeen vallan valtauksen. Lenin lausui II kongressin teeseissä, että proletariaatti voi olla todella sosialistinen toimen luokka vain ollessaan kaikkien työtätekevien ja riistettyjen etujoukkona.

Tehtävänä on: 1. etujoukon taistelu sosialidemokratiaa vastaan työväen enemmistön voittamiseksi puolelleen. II kongressissa Lenin osotti talonpoikauskysymyksen kansainvälisen merkityksen sekä maaseudun kolme luokkaa: maatyöläiset, puol-proletaarit eli pöstitilalliset, jotka osittain tekevät palkkatyötä ja osaksi viljelevät vuokramaa-

ta, sekä pientalonpojat, jotka omalla tai vuokramaalla käyttävät palkkatyötäkin ja jotka ehdottomasti hyötyvät työväen voitosta. Nämä kolme ryhmää muodostavat maalaiskansan enemmistön. On tärkeätä että jokainen työläinen ymmärtäisi näiden keskuudessa tehtävän työn merkityksen.

20. Työväen politiikka kansallisuus-kysymyksessä. Kansallisuuskysymys siirtomaissa ja puolsiirtomaissa, eikä yksin niissä, on pääasiassa suhtautumista talonpoikiin. Bolshevistisen politiikan sovelluttaminen siirtomaissa on mahdoton, jos ei ymmärrä kansallisuuskysymystä yleensä. Nihilismi (kielteinen suhtautuminen) ja välinpitämättömyys kansallisuuskysymyksessä, puhumattakaan myönnetyksistä "suurvaltaiselle" katsomukselle, on tuottanut paljon pahaa Saksan puolueelle, eräille balkanilaisille, Tšhekkoslovakian, Intian, Puolan y.m. puolueille.

V. Tehtäviä eri maissa. 21. Tärkeimpiä kysymyksiä, joiden sovelluttaminen puolueiden itsensä on kehitettävä, ovat: A. SSSR:ssä 1. Trotskilaisuuden likvidoiminen puolueessa, ollen se edellytyksenä oikealle suhtautumiselle talonpoikiin ja puolueen merkityksen ymmärtämiselle valtion ja talouselämässä nykyisin. 2. Noudattaen oikeaa politiikkaa talonpoikaiskysymyksessä on samalla kehitettävä sosialistisen talouden aineksia ja niin lujitettava proletariaatin diktatuurin pohjaa, kehitettävä NEP'in Venäjää sosialistiseksi.

B. Englannissa on puolueen, joka ottaa ensimmäisiä menestyviä askeleita joukkopuolueeksi, pidettävä pääteltävänä: 1. Toimintaa amm. järjestöissä, pannen erikoista huomiota "vähemmistöliikkeen". Joukoille selvitettävä marxilaista käsitystä talouden ja politiikan yhteydessä. Voitettava virheellinen käsitys, kuin olisivat Työväenpuolueen johtajat

muka vain amm. järjestöjen tahdon täyttäjiä, kuin asianlaita on päinvastoin. 2. Agitatsioni työväen ylimystön imperialistisia katsomuksia vastaan (siirtomaakysymyksessä). Riittävä huomio Irlannin kysymykselle. 3. Luotava keskitetty puoluejärjestö, voitettava "hansvärkkimäisyys". 4. Oikein sovellettava yhteisrintamataktiikkaa.

C. Ranskassa: 1. Ammatillisen liikkeen yhtenäisyys. 2. Ammatiliittojen kehittäminen joukkojärjestöksi. 3. Läheinen yhteys Yhtyneen Työväen Liiton kanssa. 4. Luotava, huolimatta ranskalaisista traditioneista, laaja joukkopuolue ottamalla vielä 40—50,000 jäsentä. 5. Lujittamalla vaikutusta Pariisin työläisiin. 6. Saavutettava tärkeimmässä teollisuusseuduissa samanlainen vaikutus kuin Parisissa. 7. Vakava vaikutus talonpoikain keskuudessa. 8. Antimilitaristinen propaganda ennen kaikkea talonpoikain ja nuorison kautta. 9. Vakava huomio vierasmaalaisiin työläisiin. 10. Tarmokas toiminta siirtomaissa.

D. Saksassa: 1. Voitettava "vasemmistolaiset" virheet ammatillisessa kysymyksessä. 2. Propaganda konkreettisemmaksi voittaan hapuilu kysymyksessä osittaisvaatimuksista. 3. Yhteisrintaman politiikka (s.d. johtajain turmeluksen paljastaminen). 4. Enemmän huomiota joukkojen voittamiseen organisaatorisesti. 5. Enemmän huomiota pikkuvirkamiehiin, konttoriapulaisiin y.m. 6. Talonpoikaiskysymys käytännöllisesti. 7. Talonpoikain ja työväen hallitus V kongressin mukaisesti. 8. Puolueessa voitettava ryhmäriidan jätteet. 9. Järjestelmällisesti kasvatettava uusia toimitsijoita ja laajennettava aktiivisia toimijoukkoja vetäen toimintaan oppositionin parlaita aineksia, jotka tahtovat tehdä lojaalista työtä puolueen päätösten hengessä. 10. Sovellettava puoluedemokratiaa ja keskustelujen kautta saatava puolueen

joukot omaperäiseen vakaumukseen puolueen linjan oikeudesta.

E. Tshekk o-Slovakiassa. 1. Kohottaa taistelukykyisyyttä, voittaa parlamenttaaris-kunnallinen opportunismi. 2. Teossa edistää amm. järjestöjen yhtymistä. 3. Oppia käymään keskitettyjä kamppailuja. 4. Päästävä yhtenäiselle kannalle bolshevisoisesta. 5. Enemmän huomiota nuorisoon. 6. Asetettava rohkeammin kansallisuus- ja talonpoikaiskysymykset, enemmän huomiota järjestämistyölle näillä aloilla. 7. Puolueen joukkojen leniniläisen karkaisun kehittäminen.

F. Italiassa: Päästävä laajojen joukkojen yhteyteen voittamalla fascismin aiheuttaman salaisen toiminnan vaikeudet. 2. Opittava käymään suunnitelmanmukaisia kamppailuja. 3. Syvempi ote taistelussa amm. liikkeen eheyden puolesta. 4. Tehdaskomiteain voittaminen. 5. Pysähtymättä talonpoikaiskomiteoiden tunnukseen päästävä syvemmälle maaseutuun. 6. Enemmän huomiota marxilaisen ideologian kysymyksiin.

G. Puolassa: 1. Huolimatta kuuluttoman raskaasta terrorista ja provokationista käytävä ammatillisen liikkeen yhtenäisyyden taistelua. 2. Kerta kaikkiaan päästävä kansallisuus- ja talonpoikaiskysymyksissä leninismille kannalle. 3. Talonpoikain kasvavassa liikkeessä saatava aikaan järjestyneisyyttä. 4. Enemmän huomiota yhtenäisen puolueen luomiseen kansallisista osasista. (Sama tehtävä Tshekko-Slovakiassa, Jugo-Slaviassa y.m.).

H. Amerikassa: 1. Voimaperäisempää, järjestettyä työtä amm. järjestöissä (komm. fraktioita). 2. Kansalliset ryhmät liitettävä todella yhtenäiseksi puolueeksi. 3. Enemmän huomiota siirtolaisten järjestämiseen. 4. Enemmän huomiota työväen jokapäiväisiin kysymyksiin (yhteisrintaman taktikka).

22. Monarkismin vastainen agitatio. On virheellistä kieltäytyä siitä selittäen, että porvaristohan monarkismin kilven alla hallitsee. Tunnusana "alas monarkia" on merkittävä Englannissa, Italiassa, Balkanin maissa y.m. Saksassakin osattava yhdistää antimonarkistinen agitatio jokapäiväiseen taloudelliseen ja poliittiseen taisteluun. Osattava auttaa vallankumouksellisdemokraattista liikettä sosialistiseksi.

23. Kommunistipuolueiden suuren taminen. Ranskassa, Saksassa, Englannissa, Tshekko-Slovakiassa, Italiassa, Ruotsissa, Norjassa, Hollannissa, Amerikassa voivat kommunistipuolueet saada enemmän jäseniä. Se ei haittaa, vaan edistää bolshevisoimista.

VI. Bolshevisoiminen ja organisaatoriset kysymykset. 24. Oikea politiikka, joka johtaa joukkojen puolellemme saamiseen, on bolshevisoimisen edellytys. Mutta organisationikysymyksessä on leninismi kehittynyt kokonaisen järjestelmän, jolla on suuri merkitys. Perusjärjestö on puoluesolut tuotannollisella pohjalla. Sos. dem. vaalijärjestöperusta ei kelpaa. Työpaikka- ja ammatillisissa järjestöissä, tehdaskomiteoissa, osuuskunnissa y.m. tehtävän työn lisäksi on edistettävä puolueettomien apujärjestöjen (vuokraajain, työttömäin, sodassa olleiden y.m.) aikaansaamista ja niihin muodostettava meikäläiset ryhmät. Järjestöverkko on tehtävä monipuoliseksi. Puolueiden uudestijärjestämistä työpaikkaperustalle on tarmolla jatkettava. Mutta samalla muistettava, että siinä ei ole vielä koko bolshevisoiminen. Tärkeä on järjestöjemme toiminta, niiden johto, menestys.

25. Kysymys puolueen ydinjoukosta. On osattava luoda voimakkaat kaderit. Ne kehittyvät vain ajanmukana toimessa ja koetellaan niitä taistelussa. On tarkasti valikoitava etumaisten työ-

läjsten joukosta tarmokkaimmat, tietävimmät, taitavimmat, uhrautuvimmat. On luotava vakaumus, että on kokonaan antauduttava vallankumoukselliseen taisteluun ja siinä puolueen käytettäväksi. Kommunistinen organisaattori ei ole s. d. "virkailijan" tapainen. Hän on joukkojen keskuudessa, valmiina menemään sinne, minne asia vaatii. Etujoukon merkitys on valtava ja vain se voi täyttää tämän tehtävän, joka osaa toimessa pitää yhteyttä puolueettomien joukkojen kanssa. Erityisesti on autettava eteenpäin työläistovereita, kehittäen heitä yhä suuremmissa ja suuremmissa töissä.

26. III kongressin organisationipäätös. Sitä ei ole vielä käytäntöön sovellettu. Sen pääkohtia on työn järjestäminen niin, että jokaisella puolueen riveissä olevalla on tilaisuus toimintaan. Tätä täytyy alinomaan teroittaa mieleen.

27. Puoluedemokratia ja kuri. Bolshhevikipuolue ei katso demokratiaa "periaatteen" kannalta. Se asettaa kysymyksen konkreettisesti. Ei Viron eikä Bulgarian puolue voi esim. sovelluttaa puoluedemokratiaa niin kuin esim. Ranskan tai Englannin puolueet. Saksan puolue ei voi, niin kuin V.K.P., sovelluttaa puoluepuhdistusta ja vastantottoeltoja. Puoluejärjestön muodot riippuvat taistelun ehdoista, mutta kaikissa oloissa täytyy olla vissi arvostelun vapaus, tasa-arvon tunto jäsenten kesken, ylimpään elinten huomio alimpiin, valittavuus j.n.e. Näistä riippuu puoluejoukkojen aktiivisoiminen, kaikkien elinten vetäminen toimintaan, aloitekyvyn kehittyminen.

Rautainen kuri on bolshevisoimisen tärkeimpiä edellytyksiä. Ei voi olla voittoisaa proletariaatin diktatuuria ilman puolueen rautaista kuria, joka luodaan vuosien ja vuosikymmenien työllä. Ei ole kysymys kaavamaisten fraasien toistamisesta, vaan kurin ymmärtämisestä todellisuudessa. Alun alkaen

on tappio tiedossa, jos ei ymmärretä kurin merkitystä, joka perustuu aatteelliseen ja toiminnan yhtenäisyyteen.

28. Puoluekoneisto. Keskitety, hyvin järjestetty puolue on mahdoton ilman vastaavaa puolueaparaattia. Nykyisin on muutamissa puolueissa liian suuri koneisto, joka johtaa byrokritisoitumiseen. Toisissa on tuskin ollenkaan aparaattia. On ryhdyttävä käytännöllisiin toimiin, jotta puolueessa olisi niiden toimintaa vastaavat koneistot.

29. Itsearvostelu. Sitä vastaan, mitä Lenin nimitti "kommunistiseksi kopeiluksi" omahyväisyyttä ja itsekylläisyyttä vastaan on taistelu välttämätön. Terve itsekritiikki omissa riveissä, sellainen joka perustuu huolenpitoon proletarisen vallankumouksen eduista, taistelu voimiemme ja menestystemme liioittelua, samoin kuin lamaannuttavaa nurkkamurinaa vastaan, realistinen ja raitis vihollisen voimien arvioiminen — ilman tätä ei ole todellista bolshevisoimista.

30. Suunnitelmallisuus ja tehtävän täyttämisen tarkkaaminen. Missä on päästy kutakuinkaan säännölliseen toimintaan, on laadittava toimintasuunnitelma lähimpää puolivuotta, vuotta j.n.e. varten, jotta opitaan keskittämään voimat pääasioihin. Monasti suunnitellaan ihan oikeita toimenpiteitä, mutta ei saada niitä käytäntöön. Toimien tarkkaaminen on tehtävä säännölliseksi. Parempi tehdä vähemmän päätöksiä, mutta toteuttaa ne. Parempi vähän, mutta parempaa!

VII. Kansaivälinen johto. Yhtenäisen, demokraattiselle sentralismille rakentuvan kommunistisen mailmanpuolueen luominen vaatii vakavia ponnistuksia kaikkien Kominternin osastojen puolelta. Bolshevisoiminen ei sovi yhteen separatististen ja fedralististen syrjätaipumusten kanssa. Leninismin mailmanpuolueen täytyy olla yhtenäisen tahdon ja yhtenäisen toiminnan

Neuvostoelämän juurtuminen maaseudulla

PUOLUEEMME tunnuslauseet — "kasvot kylää kohti" sekä "kiinteä yhteys työläisten ja talonpoikien välillä" — eivät ole jääneet pelkiksi tunnuslauseiksi. Ne nopeasti muuttivat kouraantuntuvaksi todellisuudeksi. Niiden näin toteutumissa me jälleen näemme esimerkin Venäjän Kommunistipuolueen toimintakyvystä. Puolueemme ei ainoastaan osaa oikeana aikana löytää oikeat menettelytavat, vaan myös verrattomalla toimintakoneistollaan varmasti ja nopeasti muuttaa päätöksensä teoksi.

Kaikki puolueen vaikutuksen alaisena olevat laitokset ja järjestöt, kaikki ne käytettävissä olevine keinoineen, käytännössä todistavat talonpoikaisväestölle, että neuvostojärjestelmä joka suhteessa voi tarjota heille suurempia taloudellisia ja henkisiä etuja kuin mikään muu yhteiskuntajärjestys. Tosin ei ole vielä saatu korjatuksi kaikkia epäkohtia. Mutta jo se, mikä yhden vuoden aikana on saavutettu, on varmana takeena päämäärän saavuttamisesta.

Ammattiliittojen ja puoluejärjestöjen "sivistyspäällikkyyttä" eri kylien yli on nostattanut tuhansia lukutupia maakyläin, levittänyt satoja tuhansia sanomalehtiä, kiinnittänyt asianomaisten huomion tuhansiin epäkohtiin ja edistänyt niiden korjaamista. Kooperatiivien toiminta maaseudulla on varmentunut, parantunut siinä määrin, että useimmissa paikoissa talonpoikaa ei enää tarvitse

keinotekoisesti houkutellessa kooperatiivien jäseniksi ja kannattajiksi. Kooperatiivi on monessa paikassa muodostunut todelliseksi neuvostorakenteen juurruttajaksi kylässä ja kylän yhteiskunnallisen elämän tärkeäksi kiinniköhdäksi. Eivät enää ole talonpoikien yhteisapukomiteat pelkkiä muotolaitoksia. Sellainen yhteisapuyhdistys, joka on olemassa vain paperilla, alkaa olla harvinaisempi ilmiö maaseudulla. Useimmissa paikoissa, ainakin pohjois-Venäjällä, nämä yhdistykset ovat jo luotettuja köyhemmän talonpoikaisväestön tukikohtia heidän taistelussaan kulakkien satunnaisen yliotteen irrottamiseksi. Alkaa olla jo kutakuinkin järjestetty luottoyhdistysverkko. Verrattain korkeat korkokannat ja riittämättömät pääomat estävät niitä vielä esittämästä sitä osaa mikä niillä pitäisi olla ja pian tulee olemaan talonpojan taloudessa, — mutta jo nyt olemme päässeet siihen että talonpoikaiskrediitti on paljon halvempi kuin muu luotto, ja että talonpojat tottuvat käyttämään noita krediittilaitoksia. Palovakuutus ja karjavakuutus on jo yleinen kaikkialla neuvostoliitossa. Par'aikaa järjestetään katovakuutusta ja kalastustarpeitten vakuutusta. Ensi vuonna nämä molemmat toimintahaarat jo ovat täydessä käynnissä.

Yhteiskunnallinen elämä maalaiskylässä kehittyä ja kasvaa jättiläisaskelin. Me olemme tottuneet monella alalla, esim. teollisuustuotannossa, väliaikai-

yhteensuhteiden. On voitettava lahkolaisuuden ja kerhomaisuuden ajatuskanta. Joka puolueen on annettava parhaita voimiaan kansainväliseen johtoon. Syvät rivit on saatava vakuutetuiksi siitä,

että nykyisellä taistelukaudeksi voi työväenluokka voittaa ainoastaan, jos sen taisteluita kaikissa perusasioissa johtaa yksi kansainvälinen keskus.

sena päämääränämme pitämään "ennen maailmansotaa vallinnutta tasoa". Ei aina huomata että useassa kohdassa olemme jättäneet tämän tason kauvas taaksemme. Esim. sanomalehtien ja kirjallisuuden leviämisen alalla olemme päässeet paljon yli tämän tason.

Vuonna 1913 levisi Venäjällä kaikkiaan 2,300,000 kpl. sanomalehtiä. Tänä vuonna on vastaava luku 7 milj. 500 tuhatta.

Mutta kaikista enimmän olemme tästä tasosta edenneet maaseudun yhteiskuntaelämän vilkastumisessa.

Tämän kirjoittajalla on lähimpänä esimerkkinä Karjala. I saarivallan aikana oli se yhteiskunnallista korpimaa- ta. Muu maailma siitä vähän tiesi ja se itse vielä vähemmän tiesi muusta maailmasta. Sattui käteeni eräänä päivänä entisen Aunuksen läänin sanomasiitä ylen innostuneen selostuksen ensimmäisestä luennosta, — vieläpä varjo- kuvien kanssa, — joka tuona vuonna pidettiin maalaiskeskuksessa viidenkymmenen virstan päässä Petroskoin kaupungista. Luennon aiheena oli "Pyhän Nikolauksen elämä ja ihmetyöt". Kirjoittaja oikein sulaa liikutuksesta ilotessaan sitä, että kaukainen Karjalan kyläkin pääsi osalliseksi sivistyselämän siunauksista. Samasta lehtivuosiker- rasta luin, että Aunuksen lääniin, — joka silloin oli puolta suurempi kuin nykyinen Karjalan tasavalta — levisi "useita satoja" sanomalehtiä.

Tänään meillä on radioasemia Uhtuan kirkonkylää myöten. Paraikaa lähetetään Karjalan keskukselta elävien kuvien koneita Karjalan pimeimpiin perukkoihin. Ei ole enään yhtään kuntaa, eikä montaa suurempaa kylää, missä ei olisi lukutupaa. Sanomalehtiä leviää Karjalan alueella yli kymmenen tuhatta kappaletta, joista 75 prosenttia maaseudulle. Ensi kertaa Karjalan historiassa on täällä sanomalehden vuosikerta vuodelta 1910. Luin

lehtiä karjalaisten omalla kielellä. Luentoja pidetään tuhansittain joka vuosi. Eikä "pyhän Nikolauksen ihmetöistä", vaan talonpojille tärkeä- mistä ja kehittävämmissä aineista. Ky- lissä, joissa ennenmuinoin kerran vuo- dessa kulki vain "urjadnikka" verosak- koja kiskomassa, kulkee nyt ohjaajia, neuvoja, selostajia, luennoitsijoita harva se viikko.

Vielä on korpimaita, joihin ei ole tun- keutunut yhteiskuntakehityksen ja valit- tuksen säteitä. Mutta ne ovat harvi- naisia poikkeuksia.

Laajakantoista toimintaa "kasvot ky- lää kohti"-politiikan alalla on se järjes- tely, joka tapahtuu itse neuvostoko- neiston järjestelyn alalla.

Tammikuun alkupäivänä Neuvosto- liiton keskuskomitean toimesta kutsu- tu "neuvostorakennustyön neuvottelu" haahmotteli tärkeitä kehitysviivoja neuvostorakenteeseen. Kaikkien toi- meenpiteitten päämääränä oli tämä: **neuvostojen täytyy tulla todella laajo- jen kerrosten ilmaisu- ja toimintaväli- neiksi.** Missä neuvostot ovat syystä tai toisesta tulleet valituiksi joko riittämät- tömällä osanotolla vaaleihin tahi ulko- naisen painostuksen vaikutuksesta, siellä on pantava toimeen uudet vaalit, ja niissä kunkin kylän todelliset pyrki- mykset saatava esille. Virkavaltaisuut- ta vastaan on käytävä säälimätöntä taistelua. Kaikkiin virastoihin, kes- kusvirastoista alkaen, — ja etenkin sel- laisiin, missä maalaisten asioita käsi- teliään — on otettava toimitsijoiksi henkilöitä talonpoikaisväestön keskuu- desta. Kyläneuvostojen toimintaan on saatettava mukaan mitä suurin määrä kylän asukkaita. Asioita käsitellessään on neuvostojen valmistettava asioita lo- miteoissa, mihin ottavat osaa puo- lueettomat talonpoikien keskuudesta valitut henkilöt.

Näitä ohjeitaan keskushallituksem- me alleviivasi merkitsevilla toimenpi-

teillä omassa keskuudessaan. Kansankomisarieni täysi-istuntoon, neuvonantajiksi talonpoikia koskeissa kysymyksissä kutsutaan, nyt edustajia erinäisistä maakylistä. Kansankomisariaattien kollegiot tekevät samoin. Tärkeimmät maalaisia koskevat asetukset ja määräykset länetetään ennen vahvistamista, lausunnon antamista ja koijauksien ehdottamista varten, erinäisiin voolosti- ja kyläneuvostoihin. Muutamien komisariaatteihin on tärkeisiin luottotoimiin nimitetty maalaisväestön keskuudesta valittuja henkilöitä.

Olisi hauskaa nähdä, millaisella irtvistelyllä lännen "kansanvaltaiset" porvarivaltioherrat ottaisivat vastaan esityksen, että heidän ministerineuvostojensa kokouksiin ottaisi osaa maakyläedustajia ja että hallituksen lakiesityksiä jätettäisiin ensin jonkun maalaishääläkokouksen arvosteltaviksi ja korjattaviksi.

Kaiken tämän ohella on suoritettu mitä laajakantoisin maaseudun tutkimustyö, sen tarpeitten ilmaisemiseksi, jota varten tuliansia vastuunalaista toimitsijoita lähetetään työhön maaseudulle.

Tärkeintä kuitenkin on, että edellämainitut päätökset nyt kiireesti toteutetaan kaikkialla neuvostoliiton alueella. Niiden valmistamiseksi ja edelleen kehittämiseksi on ollut koolla suuri määrä maalaisväestön kongresseja. Jo pari vuotta sitten käytäntöön otetut "puolueettomien talonpoikien voolostikonferenssit" ovat tämän vuoden aikana päässeet uuteen vauhtiin. Se harastus ja asiantuntemus, jolla talonpoikaisväestö niissä käsittelee ei ainoastaan lähimpiä kyläläimän koskevia asioita, vaan yleisiäkin kysymyksiä, jotka vielä muutama vuosi sitten olivat kokonaan talonpojan tajuntapiirin ulkopuolella, on sekin elävä todistus siitä, että tunnuslauseemme todellakin muutuvat lihaksi ja vereksi ja että ne vahvistamme, jotka ovat odottaneet kullun kasvamista neuvostojärjestelmän ja talonpoikien välille, tässä, kuten kaikissa muissakin ennustuksissaan Neuvostoliittoon nähden, ovat surkeasti pettyneet.

Sirpin ja Vasaran liitto käy päivä päivältä lujemmaksi. Sen lujittuessa lujittuu maailman köyhälistön etuvario — ensimmäinen työläisten ja talonpoikain oma yhteiskunta, maailman köyhälistön vapauden turva.

A. Nuorteva.

Uskonnollisen maailman usvakerroksissa näyttävät ihmisaivojen tuotteet eläviltä, keskenään ja ihmisten kanssa suhteissa olevilta itsenäisiltä olennoilta.

M a r x.

Työväenluokan voittoon asti ovat reformit — vallankumouksellisen taiste-

lun sivutuotteita. Koko kapitalistiseen maailmaan nähden on tämä seikka työväenluokan vallankumouksellisen taktiikan perusta, aapistotuu, jota väärentävät ja hämmentävät II:n Internationaalien lahjotut johtajat.

L e n i n.

Osuustoimintaliikkeen kehityksestä Karjalassa

Osuustoimintaliikkeellä työläisten ja talonpoikain valtiossa on aivan erikoinen merkitys ja on sen palveltava yhtenä kaikista tärkeimpänä renkaana siinä ketjussa, joka johtaa sosialismiin.

Karjalassa osuustoimintaliike eri muodoissa ennen vallankumousta oli hyvin heikosti kehittynyttä ja rajoittuun sen toiminta melkein yksinomaan kaupunkeihin. Vasta vuonna 1921 alkoi tällä alalla innokas järjestämistyö, joka on jatkunut tähän saakka äärimmäisen vaikeissa olosuhteissa. Suurimpana esteenä osuustoiminnallisten järjestöjen kehittymiselle on ollut välttämättömien pääomien puute, väestön takapajuisuus ja tarpeellisilla ammattitiedoilla ja kokemuksilla varustettujen toimitsijain melkein täydellinen puuttuminen.

Siitä syystä onkin sitä huomattavampana pidettävä niitä tuloksia, mitä tällä alalla parina viime vuotena on saavutettu Karjalassa.

Kaikkiaan on Karjalassa 1 p. maaliskuuta v. 1925 erilaisissa osuustoiminnallisissa järjestöissä aktiivisia jäseniä 24,094 henkeä, jotka edustavat melkein yhtä montaa taloutta, joidenka perheen jäsenten yhteinen lukumäärä on 121,095 henkeä tai noin 55 pros. koko väestöstä. Viime aikoina on nämä luvut hyvin nopeasti kasvamassa ja ottaen huomioon että yllämainittuihin lukuihin eivät sisälly rautatie-osuuskunnat. Voidaan sanoa että noin 60 pros. väestöstä on osuusliikkeiden kuluttajia.

Nopeimmin on tähän saakka kehittynyt kulutusosuuskunnat joiden yhteinen kauppavaihto, valtion kaupat mukaan luettuna, muodostaa noin 80 pros. koko Karjalan tavaravaihdosta.

Heikoinnin ovat kehittyneet maatalousosuuskunnat, joka onkin varsin

luonno'llista, sillä maataloudellinen osuustoiminta vaatii verrattain suuria pääomia ja voi tuottaa tuloksia vasta pitempien ajanjaksojen kuluttua.

Maataloudellinen osuustoiminta Karjalassa tulee kumminkin näyttämään hyvin tärkeää osaa. Jo nyt on olemassa 418 maatalousartellia, 17 melioratiivista yhdistystä, 2:ksi karjanhoitosisuuskuntaa ja 42 maatalousyhdistystä, joihin yhteensä kuuluu 3,369 jäsentä, tai perheenjäsenet mukaan luettuna 17,148 henkeä. Kaikki yllämainitut osuuskunnat kuuluvat Yleisen Karjalan maatalous-osuuskuntain liittoon (Karselsojus). Liiton toiminta tähän mennessä vielä on ollut verrattain heikkoa, pääasiassa riittävien pääomien puutteesta mutta tulee se epäilemättä voimistumaan valtion ja Karjalan maatalouspankin avustuksella. Lähimpänä päämääränä sillä tulee olemaan talonpoikain tuotannollisten osuuskuntien järjestäminen erittäinkin karjanjalostuksen ja maitotalouden alalla.

Soitten kuivauksen, heinäviljelyn ja Karjalan oloihin sopeutuvan rotukarjan hankkimisen avulla on luotava aineellinen pohja Karjalan talonpoikaistalouksien vaurastumiselle ja niiden tuottavaisuudelle.

Maaperän ja ilmaston puolesta Karjala ei sanottavasti poikkea Suomesta ja joskaan se viljanviljelysmaana ei voi näytellä sanottavaa osaa, niin sitä suurempi merkitys tulee sillä olemaan teollisuusmaana ja maitotalouden alalla. Osuustoimintaliikkeen avulla ja valtion myötävaikutuksella on talonpojalle hankittava uusimpia välineitä ja koneita sekä yhdistämällä mitättömän pienet taloudet artelleiksi, meijeri-, karjanjalostus- y.m. tuotannollisiksi osuuskunniksi, ja siten suunnata ta-

loudellinen kehitys Karjalassa kommunistista yhteistaloutta kohden.

Kulutusosuuskuntain tärkeinä tehtävänä on läydä taistelua tavarain hintain alentamiseksi. Erittäinkin rajaseudulla. Toimittaa markkinoille paikallisia tuotteita kuten nahkoja, turkiksia sekä käsiteollisuustuotteita ja siten vähentää lahtari-Suomen vaikutusta rajakunnissa ja käydä taistelua rajakuljetusta vastaan. Tällä alalla on olemassa kaksi osuuskauppaliittoa joiden yhteinen kuukausivaihto tekee noin 400,000 tuhatta kultaruplaa. Niiden toiminta yhä enemmän ja enemmän saa jalansijaa maaseudullakin, jossa tällä kertaa on

toiminnassa 99 osuuskauppaa kun sitä vastoin yksityiskauppiarta maaseudulla ei ole olemassa juuri ollenkaan.

Paljon on olemassa vielä puutteita meidän osuuskauppojemme toiminnassa, mutta äskettäin toimitettu kaikkien Karjalan osuuskauppojen tutkimus sekä liittojen juuri päättyneet edustajakokoukset osoittavat että Neuvostolisten, puolueen ja ammatillisten järjestöjen taholta käydään taistelua olemassa olevien epäkohtien poistamiseksi samalla kun osuustoiminta-aate on painunut yhä syvemmälle väestön tietoisuuteen.

J. E. Järvisalo.

Kauppa maaseudulla

„Экономическая Жизнь“-in mukaan.

Kirj. V. O

VIIIME kesänä suoritti kotimaisen kaupan kansankomisariaatti laajan tutkimuksen kaupan tilasta maaseudulla. Tutkimus käsitti kaupallisesa suhteessa tyypillisimmät S.S.S.R:n eurolalaiset alueet. Tulokset ovat erikoisen mieltäkiinnittävät siksi, että tiedot ovat koottu "paikan päällä".

Tutkimus suoritettiin valintamethodilla: valittiin kaksi tyypillisintä kuvernementtia kustakin Valtion suunnittelukomitean 12 eurolalaisesta alueesta, kustakin kuvernementista tyypillisimmät ujestit (kihlakunnat) tai piirit (okrugit), kustakin ujestista tyypillisimmät volostit (kunnat), vähintään kolme kustakin. Kaikkiaan tutkittiin näin 75 ujestia, siis yli 16 % SSSR:n Europan puoleisen osan ujesteista. Työn suoritti 24 vasiten instrueerattua tilastomiestä. Täydellisimmän tutkittiin Ukraina, vajanaisesti pohjois-Kaukasia ja keskinen teollisuusalue.

Vaikka tutkimuksen suorittamisesta on jo pian vuosi kulunut ja vaikka

eräät maaseudun markkinoihin vaikuttavat tekijät ovat muuttuneet, niin kuitenkin vastaa vielä tämän päivän todellisuutta se kuva, minkä tutkimuksen tulokset maaseudun kaupakoneistosta meille antavat. Tilan puute estää esittämästä kaikkia yksityiskohtia. Yritämme kuitenkin tehdä esityksemme niin, että se antaisi selväpiirteisen kuvan kaupan tosiasiallisesta tilasta maaseudulla ...

*

Jos jo ennen sotaa, jolloin talonpoikaistalous oli aika isossa määrässä tavarataloutta, kaupunkiasutusten osuus maaseudun kaupassa oli hyvin suuri, niin uuden talouspolitiikan ensi vuosina, jolloin maalaisväestön ostokyky oli perin vähäinen, oli ujestikaupungeista useassa tapauksessa tullut miltei ainoa kaupapaikka, joka palveli ujestin koko väestöä. Useinkin on yhdessä tai kahdessa kaupungissa paljon enemmän kauppoja kuin ujestin kaikissa muissa väestökeskuksissa yhteensä.

Ja useimmiten on kaupunkien kauppavaihto paljon suurempi kuin ujestin maalaispaikkojen ylteen kaupavaihto. Niinpä tutkimuksen mukaan oli SSSR:n Europan puoleisessa osassa talousvuoden 1922—1923 ensineljänneksellä keskimäärin kaupungeissa 63 % ja maakylissä vain 37 % ujestin kaupoista; v. 1922 oli kaupunkien kauppavaihto 72,5 % ja maakyliden kauppavaihto 27,5 % ujestin koko kauppavaihdosta. Vaikka viime aikoina maatalous on kohonnut ja maalaisväestön ostokyky lisääntynyt, ei suhde ole muuttunut maaseudun eduksi. Päinvastoin: kaupungin osuus kaupassa on yhä suurentunut. Kun talousvuoden 1922/23 ensireljänneksellä oli kaupoista kaupungeissa 63 %, oli niistä v. 1923/24 ensipuoliskolla jo 68 %; kaupunkien osuus ujestin koko kauppavaihdosta oli samaan aikaan noussut 72,5 %:sta 75 %:iin. Paitsi sitä, että maalaisväki tekee ison osan ostoksistaan kaupungissa käydessään, matkustavat kaupunkien liikkeit, varsinkin yksityiskauppiat usein maaseudulle toripäiville tai basaareihin ja ostavat siellä talonpojan tuotteita ja myyvät talonpojille tehdasteollisuuden tuotteita. Kun siis puhumme maaseudun kaupanteosta, on aina otettava huomioon kaupungin osuus siinä, sillä kaupunkien kaupat palvelevat välittömästi myöskin maalaisväkeä.

Talonpojan talous tuottaa yhä enemmän tavaraa (tuotteita, jotka on tarkoitettu myytäväksi) ja maalaisväen ostokyky lisääntyy. Seuraus: kaupakoneisto kehittyi — kauppojen luku lisääntyy ja niiden kauppavaihto suurenee. Kun talousvuonna 1922/23 ensineljänneksellä oli SSSR:n Europan puoleisella osalla jokaista 10,000 asukasta kohden kaupungeissa 159,7 kauppaa ja maakylissä 9,78 kauppaa sekä keskimäärin ujestissa 23,91 kauppaa, niin talousvuonna 1923/24 ensi

puoliskolla oli kaupungeissa jo 191,19 kauppaa, maakylissä 9,6 kauppaa ja keskimäärin ujestissa 27,3 kauppaa. Toisella vuosipuoliskolla 1923/24 pysyi kauppojen lukumäärä maakylissä mieleni entisellään, vaikka kauppa maalaikesäkuukausina tavallisesti hiljenee, ja vain kaupungeissa hiukan supistui (3 %:lla). Enemmän on kauppooja viljarikkaalla pohjois-Kaukaasian alueella, sitten keskisellä, eteläisellä ja Uralin teollisuusalueilla ja myöskin lounaisella ja läntisellä alueella, joilla on runsaasti kauppaloita. Vähemmän on kauppooja keskiisen Volgan, keskiisen mustanmullan ja Vjatkan alueilla.

Kauppooja on nykyään jo melkein yltä paljon kuin ennen sotaa. Mutta ne ovat yleensä pienempiä ja niiden kauppavaihto vähäisempi. Ennen sotaa oli vallitsevana kaupan muotona kauppapuoti, nyt sitävästoin on ensi sijalla liikuteltava kauppakoku ja teltta (v. 1923/24 ensi puoliskolla 49 % kaikista kaupoista), toisella tilalla kauppapuoti (33 %), sitten seuraa kulkukauppa (ja kaupungeissa kaupustelijat — 15 %) ja viimeisenä puoltukukauppa ja tulkukauppa (3 %). Jos otetaan yksistään maakylät, saadaan hiukan toiset prosenttisuhdeet, mutta järjestys pystyy samana (44, 37 ja 17 %).

Maatalouden vähäistä tavarallisuutta vastasi v. 1922 maalaiskauppojen primitiivinen muoto (kulkukauppiat, kauppakokut ja teltat), mutta samalla kun maalaiväen ostokyky on lisääntynyt, samalla on kauppapuoti alkanut tunkea tieltään kauppakokun.

Kun maalaiväen ostokyky oli vähäinen, oli kauppavaihtokin varsin pieni, Europan Venäjällä oli kauppavaihto ennen sotaa keskimäärin 26 ruplaa henkeä kohden vuodessa, v. 1922 oli vaihto vain 2 ruplaa 73 kop. (tavararuplissa) ja ensimmäisellä vuosipuoliskolla 1923/24 16 ruplaa 91 kop. (9:31

tavararuplaa), siis noin 7/10 siitä, mitä se oli ennen sotaa, mutta lähes 4 kertaa enemmän kuin v. 1922.

Jos otamme yksistään maakylät, oli niissä toimivien kauppojen vuosivaihto v. 1912 15 ruplaa henkeä kohden, v. 1922 vain 1,43 ruplaa (siis vain 1/10 vuoden 1912 vaihdosta) ja vuoden 1923/24 ensi puoliskolla 4,65 rpl. (2,55 tavararuplaa) eli 1/3 vaihdosta ennen sotaa ja 3½ kertaa enemmän kuin v. 1922. Suurin oli kauppavaihto v. 1923/24 ensi puoliskolla pohjois-Kaukaasian alueella (25,17 rpl. henkeä kohden), Pienin keskisen Volgan alueella (5,70 rpl. henkeä kohden).

Silloin kun maalaisväen ostokyky on vähäinen ja kauppojen vuosivaihto sen vuoksi pieni, voivat elinkykyssä säilyttää ainoastaan pienet kauppayritykset, joiden ylläpitokustannukset ovat vähäiset ja jotka voivat liikkua paikasta toiseen (kulkukauppiaat, liikuteltavat kojut). Siinä luonnollinen seiliitys sille, että suurin osa kauppoista niin kaupungeissa kuin maallakin on ollut yksityisten omistamia. Mutta samalla kuin maatalous on lisännyt tavaratuotantoa ja maalaisväen ostokyky lisääntynyt, samalla on lisääntynyt myöskin kauppojen kuormitus ja vakinaisen kauppapuodin pitäminen käynyt kannattavaksi. Toisaalta myöskin valtion kauppapolitiikka, joka antaa osuuskaupoille huomattavia etuja yksityiskauppoihin verraten, on vahvistanut osuuskauppojen asemaa taistelussa yksityistä pääomaa vastaan. Tuloksesta on ollut, että osuuskauppojen luku on lisääntynyt vielä nopeammin kuin kauppapuotien luku. V. 1922 ensi neljänneksellä oli 100 kaupasta vain yksi valtion kauppa, 9 osuuskauppaa ja 90 yksityistä kauppa, v. 1923/24 ensi puoliskolla 1,8 valtion kauppoja, 9,7 osuuskauppaa ja 88,5 yksityisten kauppoja; toisella vuosipuoliskolla osuuskauppojen määrä edelleen lisään-

tyi 2 %:lla yksityiskauppojen kustannuksella.

Samoin kasvaa valtion ja osuuskauppojen ominaispaino kauppavaihdossa. V. 1922 oli yksityiskauppojen vaihto 77 %, osuuskauppojen vaihto 17 % ja valtion kauppojen vaihto 6 % ujestin koko kauppavaihdosta, v. 1923/24 ensi puoliskolla oli yksityiskauppojen vaihto enää vain 58 %, osuuskauppojen vaihto 31,2 % ja valtion kauppojen vaihto 12,8 % koko kauppavaihdosta (kun otetaan koko ujesti). Vielä voimakkaammin kasvoi osuuskauppojen ominaispaino maakylissä: se lisääntyi 25 %:sta 54,8 %:iin maakyläien koko kauppavaihdosta, samalla kun yksityisten kauppojen vaihto aieni 72 %:sta 41,6 %:iin. Jo nyt on osuuskauppa eräillä alueilla vallitsevassa asemassa (esim. pohjois-Kaukaasiassa 62 %, koillisella alueella 58 %, Vjatkan alueella 53 %), toisilla alueilla taas vielä suhteellisesti heikko (esim. kaakkoisella alueella 19 %).

Niinikään elvyttää talonpoikaistalouden vähäinen tavarantuotto ja maalaisväen heikko ostokyky jälleen eloon maakyläien toripäivät ja basaarit, jotka sotakommunismin aikana olivat jääneet pois. Toripäiviä ja basareja on SSSR:n Europan puoleisella osalla hyvin paljon, enimmäkseen Ukrainassa, keskisen Volgan ja Uralin alueilla, vähemmän luoteisella ja läntisellä alueella. Onpa monin paikoin avattu kokonaan uusia toripäiviä ja basareja paikoille, joilla niitä ei ennen ole ollut. Toripäiviä järjestetään tavallisesti kirkkopyhiin yhteyteen, basaarit ovat auki määrättyinä viikon päivinä. Eräissä ujeesteissa suoritetaan suurin osa kauppoista toripäivien ja basarien kautta (aina 80 %:iin ujestin koko kauppavaihdosta).

Vielä v. 1922 oli basari kauppa melkein kokonaan yksityisten käsissä, mutta jo viime vuonna sai valtion ja osuuskauppa siinäkin tuntuvia tuloksia

(osuuskaupat suorittivat useinkin 1/4 jopa 1/3 basaarin koko kauppavaihdosta).

Vaikka kauppakoneisto on yleensä aika lailla kehittynyt ja kaupat tiukasti kilpailevat keskenään, on kuitenkin tunnistettava, että tuon kauppakoneiston ylläpito tulee liian kalliiksi sekä tuottajalle että kuluttajalle, että koko kansantaloudelle. Se käy selville niistä hinnoista, joilla tavara myydään kuluttajalle: jos otetaan lääninkaupunkien valtion tukkukauppojen hinnat elokuussa = 100, niin tärkeimpäin tavarain vähittäiskauppahinnat maaseudulla olivat seuraavat: karrynvoide valtion kaupoissa 132, osuuskaupoissa 198 ja yksityisten kaupoissa 200; kattonaulat 100 — 142 — 158; tattariryynit 111 — 131 — 152; suola 115 — 133 — 148; tulifikut 123 — 133 — 145; petrooli 118 — 139 — 151; mahorkka 111 — 122 — 139; sokeri 114 — 118 — 138; saippua 121 — 132 — 138; viikatteet 106 — 115 — 126; karttuuni ja retonki (sitsi) 108 — 107 — 123 j.n.e.

Sato vaikuttaa varsin vahvasti maaseudun kauppaan. Sadon realisoinnin aikana on kauppavaihto maaseudulla korkeimmillaan; sitten kun vilja on myyty vähenee vaihto vahvasti, taas sadon korjuun jälkeen suuresti nousee. Sadosta pääasiassa riippuu, miten maakylien kauppavaihto kehittyy. Hyvin suuri vaikutus on myöskin maatalouden tuotteiden ja teollisuuden tuotteiden hintojen keskinäisyyhteellä, veroilla j.n.e. (kräisi v. 1923). Maaseudun kaupan kehittymistä vaikeuttavista tekijöistä ovat mainittavimmat: a) alhaiskorkoisen krediitin (luoton) puute, b) yksityiskauppiainden verotus, josta enimmänsä kärsivät heikoimmat yrittäjät, c) korkeat vuokramaksut kauppahuoneustoista.

Vähemmän on kauppooja valtiolla. V. 1923/24 ensi puoliskolla oli valtion kauppooja vain 0.6 jokaista 10,000 asu-

kasta kohden. Kaupungeissa oli valtion kauppooja 4,6 jokaista 10,000 kaupunkiasukasta kohden, maakyliissä ainoastaan 0,1 kauppa jokaista 10,000 maalaisasukasta kohden. Onpa sellaisiakin ujesieja, joissa ei ole ainoatakaan valtion kauppaa. Enimmänsä on valtion kauppooja koillisella alueella (2 jokaista 10,000 asukasta kohden), vähimmänsä keskisen Volgan alueella (0,11 kauppa 10,000 asukasta kohden). Viime aikoina on valtion kauppaverkko nopeasti kehittynyt (vuodessa 2½-kertaiseksi). Samoin on lisääntynyt valtion kauppoojen tavaravaihto. V. 1922 oli se vain 28 kop. henkeä kohden, mutta v. 1923/24 jo 3 rpl. 94 kop. (tavararullissa 2: 10) henkeä kohden. Kasvoi siis 7½-kertaiseksi. Jos otamme valtion kauppoojen kauppavaihdon SSSR:n Euroopan puoleisella osalla v. 1923/24 ensi neljänneksellä = 100, niin oli se toisella neljänneksellä 217, kolmannella 277 ja neljännellä 303. Nopeasti lisääntyy valtion kauppoojen toiminta kaupungeissa, heikommin maakyliissä (vuodessa vain 4¾-kertaiseksi).

Nopeasti nousee myöskin valtion kauppoojen osuus koko kauppavaihdosta: 6 %:sta v. 1922 13 %:iin v. 1923/24 ensi puoliskolla. Valtion kauppaelimet esiintyvät maaseudulla pääasiassa talonpojan tuotteiden ostajina (viljan, pellavan, harjaksien, nahkojen, turkiksien y.m.) ja noin puolet niiden kauppavaihdosta lankeaa näiden liiketoimintojen osalle. Huomattava määrä (n. 37 %) valtion kaupoista harjoittaa maaseudulla universaalista vähittäis- ja puoltukkukauppaa, verrattain vähäinen määrä spesiaalikauppaa (suola, kala, paloölly j.n.e.). Noin 9/10 raaka-aine- ja viljahankinnoistaan suorittavat valtion kaupat joko välittömästi tuottajilta tai yksityisiltä ylösostajilta ja vain 1/10 osuuskauppoojen välityksellä. Teollisuustuotteita myyvät ne pääasiassa eri henkilöille (46 %) vähi-

täiskauppojensa kautta, toisella tilalla ovat yksityiskauppiat (29 %), kolmannella osuuskaupeat (14 %) ja neljännellä osuuskauppojen liitot (11 %). Yleensä pitävät valtion kaupat edullisempänä kauppasuhteita yksityispääoman kanssa kuin osuustoiminnallisten järjestöjen kanssa, vieläpä usein tiukasti kilpailevat osuuskauppojen kanssa.

Kulutustarvikkeiden hinnat ovat valtion kaupoissa paljon alhaisemmat kuin osuuskaupoissa, puhumattakaan yksityiskaupoista.

Paitsi sellaiset seikat, kuin varojen puute ja kaupaksi käymättömät tavaramäärät, vahingoittaa valtion kauppatoimintaa keho henkilökunta (paljon entisiä yksityiskauppiaita) ja se, että useimmat kaupat suorittavat samoilla markkinoilla aivan samoja kauppatoimia keskenään kilpaillen.

Kun valtion kauppvoja talousvuoden 1923/24 ensi puoliskolla SSSR:n Euroopan puoleisella osalla oli vain 0,6 ja yksityisten kauppvoja 27 jokaista 10,000 asukasta kohden, oli osuuskauppvoja 2,96, siis 5 kertaa enemmän kuin valtion kauppvoja, mutta 9 kertaa vähemmän kuin yksityisten kauppvoja. Toisella vuosipuoliskolla osuuskauppaverkko laajeni, mutta yksityiskaupat vähenivät, niin että vuoden lopulla osuuskauppvoja oli enää vain 7 kertaa vähemmän kuin yksityiskauppvoja. Osuuskaupatkin ovat toisilla alueilla yleisempiä, toisilla harvinaisempia (koillisella alueella 6,49, luoteisella 5,48, kaakkoisella 1,83 ja keskisen Volgan alueella 0,83 kauppa 10,000 asukasta kohden).

Vaikka osuuskauppvoja on väkilukuun verraten enemmän kaupungeissa kuin maalla, on kuitenkin suurin osa osuuskaupoista maaseudulla (n. 73 %) ja vain pieni osa (27 %) kaupungeissa, (valtion kaupoista kaupungeissa kokonaista 53 %). Osuuskauppaverkko la-

jenee ja sen kauppavaihto lisääntyy hyvin nopeasti. Kun v. 1922/23 ensi neljänneksellä oli vain 2 osuuskauppaa 10,000 asukasta kohden, oli kolmannella neljänneksellä jo 2,5 kauppa, v. 1923/24 ensi puoliskolla 3,4 ja toisella vuosipuoliskolla kokonaista 5 kauppa, eli jos otamme ensimmäisen luvun sadaksi, saamme seuraavat = 121, 166 ja 239 — osuuskauppojen luku lisääntyi siis lähes 2½-kertaiseksi. Viime aikoina ovat osuuskaupatkin alkaneet järjestää kuljetettavia kauppakojuja, ja niiden avulla syrjäyttävät osuuskaupat vähitellen yksityiskaupan torikaupan alalta, joka tähän saakka on ollut miltei kokonaan yksityiskaupan hallussa.

Osuuskauppojen myynti oli v. 1922 vain 82 kop. (tavararupl.) henkeä kohden (maakylissä ainoastaan 36 kop.), mutta v. 1923/24 jo 10 rupl. 46 kop. — tavararuplissa 5: 48 — (maakylissä 5 rupl. 26 kop. — tavararuplissa 2: 74). Myynti oli siis noussut koko ujestissa 6,7 kertaiseksi ja maakylissä 7,6 kertaiseksi. Jos otamme osuuskauppojen vaihdon SSSR:n Euroopan puoleisella osalla vuoden 1923/24 ensi neljänneksellä (heinä—syyskuu) sadaksi, on vastaava luku toisella neljänneksellä 178, 3:lla 299 ja neljännellä 366, — maakylissä vastaavat luvut 200, 376 ja 507. Näemme, että osuuskauppojen kauppavaihto nousee maakylissä nopeammasa tempossa kuin kaupungeissa ja kaupunkien tapaisissa asutuskeskuksissa.

Niinikään lisääntyy osuuskauppajen ominaispaino maaseudun kauppavaihdossa. Kun v. 1922 osuuskauppojen kauppavaihto oli vain 17 % ujestin koko kauppavaihdosta, oli se v. 1923/24 ensi puoliskolla jo 31 %. Maakylissä oli nousu vielä nopeampaa — 25 %:sta 55 %:iin. Näin alkaa osuustoiminta vähitellen vallottaa hallitsevan aseman maaseudun markkinoilla. Pisimmälle on osuustoiminta kehittynyt pohjois-Kaukaasiassa (62 % koko kauppavaih-

josta), ja koillisella alueella (58 %), kehittymättömintä se on kaakkoisella (19 %) ja Uralin alueella (25 %).

Samalla kun osuuskauppaverkko laajenee ja sen kauppavaihto lisääntyy, samalla tulee yhä suurempi ja suurempi määrä paikallisesta väestöstä vedetyksi osuusliikkeiden jäseniksi. Heinäkuun 1 p:nä oli kulutusosuuskuntiin liittynyt vain 1½ % maalaisväestöstä, tammikuun 1 p:nä 1924 2,1 % ja heinäkuun 1 p:nä 1924 jo 2,9 % maalaisväestöstä, s.o. vuoden aikana oli osuus-kuntiin liittyneen paikallisen väen prosenttimäärä kaksinkertaistunut.

Vielä nopeampaa oli maatalous-osuustoiminnan kehitys. Heinäk. 1 p:nä 1923 oli maatalous-osuuskuntien jäseninä 0,4 % maalaisväestöstä, tammik. 1 p:nä v. 1924 0,6 % ja heinäkuun 1 p:nä 1924 jo 1,3 %, s.o. prosenttimäärä oli noussut kolminikertaiseksi. Kun ottaa huomioon sen, että talonpoikaisperheestä tavallisesti vain yksi henkilö liittyy osuuskuntaan, täytyy myöntää, että huomattava osa maalaisväestöstä on jo osuuskuntien jäseniä.

Suurin on osuuskuntiin liittyneen väen prosenttimäärästä koillisella, luoteisella ja pohjois-Kaukaasian alueilla, pienin Uralin ja keskisen Volgan alueilla.

Vaikka osuustoiminta onkin noin huomattavia tuloksia saavuttanut, ei se kokonaisuudessaan vielä ole kyllin vankka, sillä sen kauppatoiminta perustuu miltei yksinomaan vieraisiin varoihin. Heinäkuun 1 p:nä 1924 olivat osuuskuntain omat varat keskimäärin osuuskuntaa kohden 2,332 ruplaa 18 kop. (koko balanssi 6,532 rpl. 6 kop.), mutta niistä suurin osa — 1,553 ruplaa 74 kop. — oli kiinteänä omaisuutena ja osuusmaksuina muissa järjestöissä eikä siis kiertokulussa mukana. 84 % kulutusosuuskuntain **kaikista liikkuvista varoista oli vieraita varoja.**

Vielä huonommassa asemassa ovat kulutusosuuskuntain liitot, joilla balanssin mukaan heinäkuun 1 p:nä 1924 ei kiertokulussa ollut laisinkaan omia varoja, vaan jotka toimivat yksinomaan vierailta varoilla, antaen keskimääräiseksi tappioksi 6,138 ruplaa 28 kop. liittoa kohden.

Suurimman osan niin osuuskuntain kuin niiden liittoyhtymäinkin pääomista muodostaa kiinteä pääoma, paljon pienemmän osan osuuspääoma (kulutusosuuskunnilla 10 %, liitoilla 11 %). Vaikka osuuspääoma verrattain nopeasti kasvaakin samalla kun väestö yhä suuremmassa määrin liittyy osuuskuntiin, on se kuitenkin vielä perin vähäinen (3,485:68 rpl. osuuskuntain liittoa kohden ja 232:57 rpl. kulutusosuuskuntaa kohden — 1:17 rpl. jkkaista osuuskunnan jäsentä kohden).

Varojen päälähteenä niin kulutusosuuskunnilla kuin niiden piiriliitoilla on tavaraluotto (osuuskunnilla 53 % ja liitoilla 75 % kaikista niiden varoista). Paljon vähempää osaa näyttelevät rahalainat (osuuskunnilla 3,5 %, liitoilla 6,3 %) ja muut passiivit. Tavaraluottoa (2 viikosta 3 kuukautteen) saavat piiriliitot pääasiassa osuustoiminnallisilta järjestöiltä (38 %), paljon vähemmän valtion elimiltä (7,45 %) ja muilta henkilöiltä ja laitoksilta (7,8 %). Rahalainoja (1—3 kuuk.) mitä erilaisimmilla ehdoilla — vuosikorko 6:sta 38 %:iin — pääasiassa valtiopankilta (4,3 %), perin vähän osuuspankilta (0,43 %) ja vielä vähemmän (0,3 %) maataloudellisilta luottoyhdistyksiltä. Kulutusosuuskuntien pääasiallisia krediteeraajia (luotonantajia) ovat piiriliitot, paljon vähemmän saavat ne luottoa muilta henkilöiltä ja laitoksilta ja kaikkein vähemmän valtion elimiltä. Kulutusosuuskunnat vuorostaan myyvät suuren osan tavaroistaan luotolla sekä jäsenilleen

että muille, ja heikontavat siten suuresti rahallista asemaansa.

Suurin osa maaseudun osuuskau-poista (n. 9/10) harjoittaa sekata-varan ja ruoka- ja siirtomaatavaran vähittäiskauppaa, vain perin pieni määrä osuusliikkeistä toimii jollakin kaupan spesiaalialalla. Miitei kaikki osuusliikkeet suorittavat viljatuotteiden ja raaka-aineiden hankintaa. Ainoastaan kaupungeissa on osuusliikkeillä erikoiskauppoja (pullapuoteja, lihamyymälöitä, rautakauppoja j.n.e.).

Enimmän osan tavaroistaan hankkivat osuuskunnat osuusliikkeiltä (kulutusosuuskunnat 63 % ja maatalousosuuskunnat 68 %, paljon vähemmän osavat ne valtion elimiltä (19 ja 16 %) ja vielä vähemmän yksityisiltä liikkeiltä (16 ja 14 %). Eri alueilla poikkeavat nämä luvut kyllä aika lailla toisistaan.

Tavaraa myydään sekä jäsenille että muille. Tavarain hinnat ovat yleensä huomattavasti korkeammat kuin valtion kaupoissa, mutta halvemmat kuin yksityisten kaupoissa.

Yksityisellä pääomalla on paljon laajempi kauppaverkko kuin valtiolla ja osuustoiminnalla. Niinpä sillä v. 1923—1924 ensi puoliskolla SSSR:n Euroopan puoleisella osalla oli 27 kauppa 10,000 asukasta kohden, kun samaan aikaan osuuskunnilla oli vain noin 3 ja valtiolla 0,6 kauppa. Enimmän on yksityisiä kauppia kaupungeissa, paljon vähemmän maakyliissä. Mainittuna aikana oli yksityisillä kaupungeissa 195 kaupparytystä 10,000 asukasta kohden, maakyliissä vain 9. Enimmän on yksityisellä pääomalla kaupparytystä pohjois-Kaukaasian alueella (10,000 asukasta kohden 51.34 kauppa), vähemmän Vjatkan (12.16), keskisellä mustanmullan (12.2) ja keski-Voigan (12.95) alueilla. Yksityiskauppa on joustava ja liikkuva, ja siksi pääsee se tunkeutumaan maaseudun eiämän kaik-

kiin huokosiin. Silloin, kun maalaisväen ostokyky oli vähäinen eikä vakinaiselle kauppapuodille ollut riittävää kuormitusta, silloin yksityiskauppa oli pääasiassa kaupustelua kojuista ja teltoista sekä kulkukauppaa. Mutta siten, kun toisaalta kasvaa talonpoikaistalouden tavarantuotto ja toisaalta kilpailu osuuskauppojen puolelta, alkaa yksityinen kauppapääoma avata kaupapuoteja. V. 1922—23 3:n neljänneksellä oli jokaisesta sadasta yksityisestä kaupparytyksestä kauppapuoteja 30, v. 1923—24 toisella vuosipuoliskolla jo 34.

Maalaisväen ostokykyyn lisääntyessä lisääntyy myös yksityiskaupan kauppavaihto. V. 1922 oli ujestin yksityiskauppojen vaihto SSSR:n Euroopan puoleisella osalla 3:63 tavararuplaa jokaista ujestin asukasta kohden ja maakylien yksityiskauppojen vaihto 1 rpl. 3 kop. jokaista maakylien asukasta kohden, v. 1923—1924 ensi puoliskolla ensimmäin 9 rpl. 46 kop. (tavararuplissa 5:26), jälkimäinen 1 rpl. 93 kop. (tavararupl. 1:07), toisin sanoen: V. 1923—24 oli ujestin yksityiskauppojen vaihto meikein 3 kertaa ja maakylien yksityiskauppojen vaihto yli 2 kertaa suurempi kuin v. 1922. Mutta kauppavaihdon lisääntymisnopeudessa jää yksityiskauppa aika lailla jällelle valtion ja osuuskaupoista ja sen ominaispaino maaseudun koko kauppavaihdossa pienenee. V. 1922 oli yksityiskauppojen vaihto 77 % koko ujestin kauppavaihdosta ja 72 % maakylien vaihdosta, v. 1923—24 ensi puoliskolla vain 56 % ujestin ja 42 % maakylien kauppavaihdosta. Yksityiskauppa on siis pakotettu luovuttamaan alaa kaupan yhteiskunnallisille muodoille.

Suurin osa yksityisistä kaupparytyksistä (n. 25 %) harjoittaa maakyliissä universaalista kauppa talonpojan jokapäiväisen käytön esineillä (noin 1/4 kaupoista kauppapuoteja), miltei yltä suuri määrä harjoittaa ruoka- ja

siirtomaatavarakauppaa (noin 20 % puoteja), sitten seuraa lihakauppa, karjan osto j.n.e., sitten lyhyttavarakauppa, verrattain vähäinen määrä 4,3 %) harjoittaa erikoiskauppaa viljatuotteilla ja (4,2 %) manufaktuuri tuotteilla. Liha-, lintu- ja karjakaupan alalla tavataan jo yksityistä tukku- ja puoltukkauppaa. Yleensä on yksityiskaupoissa vain hyvin kysyttyä, nopeasti ja helposti kaupaksi käypää tavaraa. Laadultaan on tavara keskinkertaista, tavaravalikoima huomattavasti laajempi

ja rikkaampi kuin osuuskaupoissa ja paremmin tyydyttää paikallisen väestön tarpeita. Hinnat sitävastoin ovat miltei poikkeuksetta korkeammat kuin samojen tavaroiden hinnat osuuskaupoissa ja varsinkin valtion kaupoissa. Eri tavarain hintaero yksityisten ja osuuskaupoissa on hyvin erilainen, mutta yleensä on se suurin elintarpeissa ja välttämättömyystarvikkeissa. Ainoastaan käsityön tuotteita kykenee yksityiskauppa myymään usein halvemmalla kuin osuuskauppa.

Suomen taloudellinen asema

Kirj. Otto Vilmi

SUOMEN porvaristo sai Venäjän suuren vallankumouksen myllyryksessä ja Suomen työväen ja talonpoikain hävittyä aseellisessa luokkataistelussa suuren perinnön Venäjältä. Miijaardeissa on laskettava se omaisuus. Kaiken tämän lisäksi sai Suomen porvaristo Tarton rauhansopimuksen pohjalla arvokasta tuottavaa omaisuutta (Annantehtaan metsät) ja 9 milj. dollarivoiton (noin 65 milj. mk. v. 1917 kurssin mukaan), minkä Suomen pankki oli saanut Venäjän valtiolta v. 1917 ostamistaan dollareista ja punnista ja jonka summan takaisinmaksuvaatimuksesta Neuvosto-Venäjä mainitussa sopimuksessa luopui. Kaikki tämä perintö on tuhlattu muutamassa vuodessa sekä lisäksi suunnilleen puolet työväen ja talonpoikain käsiillä luodusta rikkaudesta, kansallisomaisuudesta. Suomen teollisuus ei ole sanottavasti laajentunut, markkinapaikat ovat epävakaisia, tuonti pysyttelee suurempana vientiä, talous joutuu tiukemmalle, minkä vuoksi valtion ja kuntien on yhä titeämmin käännyttävä ulkomaalaisten rahakapitalistien puoleen monimiljoonaisine laina-anomuksineen ja panttikirjoineen.

Velkaantuminen ja kansallisvarallisuus

Valtion kulutus on huimaavalla vauhdilla kasvanut Suomen jouduttua "itsenäiseksi". Ulkomaiset ja kotimaiset lainat ovat kasvaneet viimeisinä vuosina moninkertaisesti siitä, mitä ne olivat ennen v. 1918, jolloin heti ryhdyttiin ylellisiin suurvaltakunnallisiin ja kuninkaallisiin hummailuihin. Suomen valtiovelan kasvua havainnollistuttavat seuraavat numerot:

V. 1680	62,5 milj.	kultamarkkaa
" 1860	82	" "
" 1900	111	" "
" 1910	178	" "
" 1914	171	" "
" 1924	446	" "
	eli 4460	" paperimarkkaa.

Tänä vuonna on päätetty ottaa 800 milj. markan laina, josta puolet (10 milj. doll.) on jo Amerikasta erittäin raskailla ehdoilla saatukin. * Sen lisäksi vielä lyhytaikainen 300 milj. markan lainan ottoon on eduskunta hallituksensa valtuuttanut, joten tänä vuonna päätetyt lainat lukuunotettuna valtion lainamäärät kohoavat 5,560 milj. paperimarkkaan eli suunnilleen 556 milj. kultamarkkaan. * V:sta 1923 alkaen on

Suomen valtio ottanut ulkomaisina lainoina 56 milj. doll., joista korkomäärä nousee noin 210 milj. markkaan. Kuntien ja yksityisten pankki- ja teollisuusharjoittajain lainauksia ei näihin summiin sisälly.

Suomen kansallisvarallisuus on valtion viimeisen inventaarion mukaan laskettu 11 miljardiksi paperimarkaksi. Edellä olevista numeroista huomaamme että "itsenäisen Suomen perustamiskustannukset" ovat tavattoman kalliit. Valkoinen porvaristo on tuskin kunnolleen päässyt alkuun kun jo puolet kansallisrikkauksista on huijattu ja tuhlattu valtaa pitävän kapitalistiluokan luokkakoneiston hyväksi.

Teollisuus ja tuotanto

Viime vuosien huimaava velkaantuminen edellyttäisi **kasvavaa tuotantoa** ulkomaille vientiä varten samoin kuin toiselta puolen **kulutuksen supistamista** ei ainoastaan valtion, mutta myöskin yksityisen talouden piirissä. Molemmat ovat erittäin, vaikeita ehtoja Suomen porvaristolle täytettäväksi. Suomen teollisuuskapitalistit yrittävät tuotannon lisäämistä jatkamalla työpäivää ja omaa voitto-osuttaan suurentaakseen, alentaa työpalkkoja. Siis täyttää ensimmäistä ehtoa, käymällä työläisen niskaan kiinni. Mutta "tuotannon lisääminen" tällaisilla keinoilla on epäonnistuva. Vain teollisuutta laajentamalla, koneita uusimalla, parempia palkkoja maksamalla ja normaalityöpäiviä tekemällä olisi sen ehdon täyttämiseen parempia mahdollisuuksia, ottamalla tietenkin huomioon että löytyy myös tavarain menekkimahdollisuuksia. Suomen kapitalisteilta kuitenkin puuttuu näiden viimeainittujen ehtojen täyttämiseen edellytyksiä. Kulutuksen supistamiseen ovat työläiset ja talonpojat aikoja sitten joutuneet. Työttömät jo aivan nälkäkuoleman ra-

jalle saakka. Kulutuksen supistamisen pitäisi tapahtua nyt itsensä yläluokan piirissä. Mutta siihen se ei taivu.

Muuten kulutuksen supistaminen yleensä on turmiollista itselleen kapitalismille kuten on havaittavissa varsinkin nyt laajan työttömyyden pakollisena seurauksena. Kulutuksen supistamisen seurauksena on monien tehdaslaitosten sulkeutuminen, tuotannon väheneminen ja taloudellisen elämän lamaannuksen vaikutus kaikille aloille.

Kolmas vaikeus tuotannon ja viennin kohottamiselle on vakiintuneiden ulkomaisien merkinain puute.

Silloin tällöin porvaristonkin keskuudesta kohotetaan varoittavia ääniä pääoman lainailua vastaan. Mutta porvaristo yleensä viittaa ylpeillen metsien ja koskien rikkauksiin, ollenkaan ottamatta huomioon että todellisuudessa näillä rikkauksilla on taloudellista merkitystä ainoastaan sikäli kuin niillä on menekkimahdollisuuksia ja sikäli kuin niitä kannattaa eksploateerata menekiä varten. Ja reippaasti tähän porvariston käsitykseen yhtyvät sos.-dem. johtoherratkin. Niinpä sos.-dem. johtomies Tanner viimeistä valtion lainakysymystä käsitellessä eduskunnassa perusteli 800 milj. lainanottoa sillä, että hän "pitää tärkeänä että tällainen kapitaliköyhä maa pääsee **hyvään alkuun** hankkimalla ulkoa pääomia, joita omassa maassa ei ole". Tuomari Tanner on ollut vuosia kapitalisteille hönämaamassa pääomia, ei suinkaan työväenluokan hyväksi, mutta niinkuin hänenkin lausunnostaan käy selville, ei ole vielä päästy edes "hyvään alkuun". Rahat kun ovat menneet yksityisten kapitalistien taskuihin.

Tuotannon kohottamisen yhtenä yleisenä vaikeutena on se, että Suomen teollisuus on kovin **yksipuolinen ja riittämätön**. Suomen pääteollisuuden muodostavat saha- ja paperiteollisuus. Nämä kaksi teollisuudenhaaraa käsittä-

vät yleensä lähes 90 % koko maan viennistä, minkävuoksi maan kauppatasaus pääasiassa riippuu näistä kahdesta tuotannonhaarasta.

Tällainen teollisuuden yksipuolisuus kapitalistisen järjestelmän vallitessa asettaakin maan talouselämän vaarantaiseksi, sillä kun lamaannus kohtaa näitä teollisuusaloja, taikka vaikkapa kouristelee pahemmin vain toistakin niistä, on koko maan talouselämä lamassa.

Mutta vielä vaikeammaksi ja vaarantaisemmaksi talouselämän tekee teollisuuden yksipuolisuus markkinain kannalta katsoen. Suomen sahateollisuuden lamaannustilaan vaikuttaa se että se on saanut itselleen uusia kilpailijoita markkinoilla. Niinpä nyt Suomen saharuhtinaitten kilpailijoiksi Englannin puutavaramarkkinoille on ilmestynyt Latvia, Liettua, Tšhekkio-Slovakia, mutta kaikkein vaarallisimmaksi Neuvosto-Venäjä. Tämari vuoden maalisk. 28 p:n puutavaramarkkinoita koskevassa katsauksessa valitetaankin ei ainoastaan sitä, että puutavaramarkkinat ovat muodostuneet "mutkallisiksi", mutta erittäinkin sitä että "Venäjä on äskettäin alkanut esiintyä Englannin markkinoilla, jonka vuoksi puutavaran ostajien huomio on kohdistunut siihen". Aikaisemmin mainittiin erikoisesti, että venäläisen puutavaratrustin "Severolesin" tavara laadultaan on ensiluokkainen ja kilpailukykyistä.

Suomen puutavaran ostajina ovat esiityneet paitsi pääostajaa Englantia, Ranska, Belgia ja Hollanti. Aikaisemmin oli huomattava puutavaraostaja Espanja, mutta useanmaan vuoteen ei se enään ole esiintynyt ostajana. Nykyään vallitseekin Suomen ja Espanjan välillä täydellinen kauppasota.

Belgia ja Hollanti eivät ole erikoisen suuria ostajia. Sen vuoksi päähuomio on ponnistettava edelleen Englannin markkinoille. Ennen maailmansotaa

Venäjä yhdessä Suomen kanssa hankki Englannille enemmän kuin puolet sen ulkomailta tuottamista puutavaroista. Neuvosto-Venäjän teollisuus rappeutettiin maailmansodan aikana sekä sittemmin vielä monivuotisen maailmankapitalistien saarron aikana. Mutta sinänsä aikana kun Neuvosto-Venäjä oli eristetty kaikilta maailmanmarkkinoilta ei Suomen puutavara-teollisuus kyennyt tuotantoaan kohottamaan, vaikka markkinat näinä aikoina koituvat luonnollisesti Suomen ja Ruotsin hyväksi. Neuvosto-Venäjä on kohonnut jalkeilleen, pontevasti kohottaa talouttaan ja tuotantoaan. Sen tuotannon kohoamisen seuraukset tuntevat jo Suomen sahakapitalistitkin. V. 1924 kohosi jo Neuvosto-Venäjän puutavaran vienti 450,000 st. Suomen puutavaravienti samana vuonna oli 1,139,800 sa. ja Ruotsin 840,000 st.

Sahateollisuuden tuotannon kehitystä tutkiessamme havaitsemme, että vasta 1913 v:een 1923 saakka tuotanto on pysynyt jotensakin samalla tasolla, lukuunottamatta viime vuotta, jolloin vienti kohosi vähän yli 1 milj. st., mutta joka vienti tapahtui epäedullisten hintasuhteiden vallitessa, siten että pudotettiin alkuvuoden hinnoista mäntytavara 21—20 punnasta st. 14—13½ puntaan ja kuusitavara 16 —1/2—14 1/2 12—11 puntaan st. V. 1913 oli sahatun puutavaran vienti Suomesta 903,000 st., mutta v. 1923 vähemmän eli 901,000 st. Näistä numeroista näemme, että ulkomaisen velan maksaminen puutavaratuotannon ja viennin kohottamisella näyttää kovin epätoivoiselta. Vaikka uusia velkoja ei enää otettaisikaan, pitäisi viennin sittenkin kohota voimakkaasti senkin vuoksi, että maa kykenisi selviytymään lainatun pääoman kuoletus- ja monisatamiljoonaisista korkosummista.

Toiselta pääteollisuuden alalta, **paperiteollisuuden** alalta ansaitsee myös-

kin ottaa joitakin numerotietoja havainnollisuttamaan tämän teollisuudenhaaran tuotantoa. Paperin valmistus oli:

V.	1913	167,631	tonnia.
"	1922	212,575	"
"	1923	209,395	"

Mikä v. 1924 paperin valmistusmäärän kokonaissumma oli, siitä ei ole tietoja, mutta maasta viedyn paperin määrä ei kohonnut virallisen tilaston mukaan kuin 183,800 tonniin, kun taas Paperikonttorin antaman tilaston mukaan vienti kohosi 192,793 tonniin. Tuotannon bruttoarvo oli v. 1922 1,580 milj. mk., v. 1923 1,605,4 milj. mk., joten se on noussut vain 25,4 milj. mk. eli 1 %:lla. Vientiä taas verraten edellisten vuosien tuotantoon, voidaan sanoa, että asema lienee bruttoarvoonkin nähden pysynyt jotenkin samanlaisena.

V. 1913 nousi paperitavaran vienti Venäjälle 139,400 tonniin ja 18,532 tonn. puumassaa. Nämä numerot meille selvittävätkin, miksi paperiteollisuuden "itsenäisyyden" aikana ei ole päässyt kohoamaan ja miksi paperimarkkinat ovat Suomelle olleet epävarmat. Lännestä paperiherrat eivät vielä ole löytäneet vakiintuneita markkinoita, sellaisia kuin oli Venäjä ennen ja Neuvosto-Venäjä olisi nykyään. Selvää on että länsimaiset markkinat eivät ole pysyviä ja vakavia, varsinkin sen jälkeen kun Kanada on ilmaantunut paperimarkkinoille Suomen kilpailijaksi uusiaikaisine koneineen ja kun Keski-Europan ja Balkanin maat ovat jääneet lähes kokonaan markkinoilta pois.

Huomattavaa tuotannon alentumista viime vuosina on ollut vielä havaittavissa nahka- ja karvateollisuuden, samoin kuin kutoma-, metalli- ja kone-teollisuuden aloilla. Maan koko teollisuuden bruttotuotanto v:sta 1913 v:een 1923 on vähentynyt 13,7 %:lla.

Maan teollisuuden tuotannon väheneminen selvästi osoittaa ei ainoastaan sitä, että Suomi Venäjän markkinoista eristetyksi jouduttuaan ja epävakaiden markkinain varaan jäätyään, ei ole voinut olla kärsimättä vahinkoa kaikilla aloilla. Pääomaa ei ole sen vuoksi päässyt muodostumaan siinä määrin kuin teollisuuden laajentamiseksi ja koneiden uusimiseksi olisi ollut tarpeellista. Ei siitäkään huolimatta, että valtio on koettanut rahoittaa näitä pääteollisuusaloja. Vanhoilla veikeillä on täytynyt vain retuuttaa eteenpäin. Asema länsimaiden uusilla markkinoilla puhaillessa on johtanut siihen, että puu- ja paperiteollisuuden tuotannonhaarat ovat "itsenäisen" Suomen aikana velkaantuneet lähes 2,000 milj. mk.

Maatalouden tuotanto ja talonpoikain asema

Maanviljelystä ja maatalouden tuotantoa koskevissa tilastoissa osoitetaan, että viljellyn peltoalan laajuus on kasvanut kovin vaivaloisesti. Vv. 1910—1920 on se kasvanut vain 8 %:lla. Mutta lähes samassa suhteessa on lisääntynyt väestö, nimittäin 7 %:lla.

Maataloushallinnon tutkimustoimiston tiedonannoissa Suomen maatalouden kannattavuudesta v. 1924 sanotaan että kokonaistuotto v:een 1923 verraten on laskenut 4,3 %:lla. Kokonaistuoton alenemisen on aiheuttanut heikko sato (pitkä kevät, sateet tulvat), joka edelliseen vuoteen verraten laski 14,6 %:lla.

Karjantuotanto ei ole heikentunut.

Seurauksena maatalouden liikekustannuksien noususta ja kokonaistuoton laskusta oli puhtaantuoton yleinen lasku peltohehtaaria kohti 398:sta 189 ku. Koko maassa putosi puhtas tuotm:kaan sekä kannattavuusprosentti 5,5:stä 2,5 %:iin eli 25,5 %:lla edelliseen tilivuoteen verraten.

Tuotannon tulokset maatalouden-
kaan alalta eivät ole erittäin lohdutta-
via. Karjaloustuotteita, pääasiassa
voita ja juustoa on viety ulkomaille.
Mutta voimarkkinoillekin on ilmaantu-
nut kilpailijoita, nimittäin Uusi Seelanti
ja taaskin Neuvosto-Venäjä. Voi-Vai-
tion herrat ovatkin tämän johdosta ta-
vattoman äkäisiä "bolshevikialle".

Suomen maatalous, talonpojat ja
työmiehet ovat saaneet kärsiä tava-
tonta vahinkoa siitä, että muutamat en-
tenten käskyläiset, rosvokapitalistit ja
suomalaiset sotaseikkailijat ovat "va-
pauttaneet" Suomen Neuvosto-Venäjän
markkinoita. Neuvosto-Venäjän vilja
ilmestyessään v. 1923 Suomen markki-
noille valaisi talonpojille ja työläisille
niitä suhteita, joita oli solmittu ameri-
kalaisten viljakapitalistien kanssa.
Amerikalainen pääoma kiskoi viljastaan
suunnattomia liikevoittoja. Keskimää-
rin nousivat hinnat dollareissa tonnilta
seuraaviin numeroihin:

Tammik.	48½
Helmik.	47½
Huhtik.	45—46
Toukok.	43½—44 1/2,

kun sensijaan Neuvosto-Venäjän vilja
maksoi toukokuussa mainittuna vuon-
na 42—43 dollaria.

Amerikalaiset viljakapitalistit ovat
taas annettuaan miljoonalainoja tunke-
neet viljaansa Suomeen. Sen seurauk-
sena on ollut tuontuostakin tapahtuneet
leivänhinnan korotukset. Kalliiksi tu-
lee työmiehen ja talonpojan elämä ame-
rikaalaisten viljakapitalistien käsissä.

Vienti ja tuonti

Numerot viennistä ja tuonnista va-
laisevat tuotannon ja kulutuksen suh-
detta. Niistä näemme että viennin va-
jaus on ollut jatkuvaa, jonka seurauk-
sena on huimaava velkaantumisen.

V:na	Tuonti milj. Smk.	Vienti milj. smk.
1919	2,509,9	880,4
1920	3,626,5	2,926,4
1921	3,585,7	3,389,4
1922	3,969,9	4,467,6
1923	4,600,3	4,392,5

Yht. 5 v. aik. 18,292,3 16,056,3

V. 1924 vienti ylitti hiukan tuontia,
mutta se ei muuta nimeksikään sitä
suihdetta, mitä edelläolevat "itsenäisen"
Suomen 5-vuotiselta elämän taipaleel-
ta osoittavat. Numerothan vääjäämät-
tömästi ilmaisevat, että vuosina 1919—
1923 **vajaus tekee** yhteensä 2,236 milj.
mk. Mutta vielä enemmän. On otet-
tava huomioon "luvatton" maahan tuon-
ti (pirtu, kahvi y.m.), joiden tuonti näi-
nä viitenä vuotena on arvioitu nousevan
ainakin 700 miljoonaan m:kaan, joten
vajaus tämän summan kanssa tekee
3,000 miljoonaa. Vajasta emme saa
vielä päättymään tähänkään jo ko-
meaan summaan, vaan on meidän otet-
tava vielä huomioon ainakin ne menot,
jotka johtuvat ulkomaan kaupallisesta
edustuksesta, ulkolaisten lainojen ko-
roista y.m., joita kauppatasauksen ta-
sapainossa pitämiseksi on täytyntä lai-
nata, joten maksutasauksen todellinen
vajaus kysymyksessä olevalta ajalta
kohoaa runsaasti **4,000 milj. markaksi.**

Rahan kireys ja pankkien asema

Valtion taloutta on koetettu ylläpitää
ei ainoastaan ulkomaalaisten ja koti-
maisten lainojen, välittömien ja välillis-
ten verojen kiskomisen turvissa, mutta
myös paperisetelien painattamisen
avulla.

Suurkapitalistit, rahanarvon alenta-
misen avulla, ovelan huijauksen kautta
rikastuttaakseen itseään, ovat "lailli-
sessa järjestyksessä" rosvonneet virka-
miesten, säästöjä keränneen pikkupor-
variston ja keskivärykkaan talonpojan-

kin rahaomaisuuden sekä henkivakuutuksien ja muiden arvopaperien arvoja. Sellaainen pieni rahamies, joka omasi ennen v. 1918 esim. 50,000 markan pääoman, eleli rennosti pääomansa koroilla. Mutta tämä hänen pääomansa kapitalistien laillisen rosvouksen kautta muuttui suunnilleen 5,000 markan arvoiseksi pääomaksi.

Setelien painatus jatkuu edelleen. Rahan arvoa ei ole kyetty parantamaan. Rahayksikön arvoa pidetään edelleenkin työllä ja tuskalla "vakavana — ulkomaalaisten lainojen avulla. Sen vakavana pysyttämistä ei ole kukaan varma. "Romahtamisen vaara kaikkine seurauksineen väijyy ehtimiseen", kirjoittaa hädissään fascistien lehti "Suuntakin".

Romahdusta ja sen kaikkia seurauksia välttääkseen eivät ole riittäneet yksinomaan lainaukset, vaan on täytyneet turvautua jo hätäkeinoihinkin. Sikäli kuin äskettäin on julkisuuteen tullut, on ruotsalaisille rahamiehille annettu konseksiooni 3 milj. sahapuulle Pohjois-Suomen metsistä. Se on johtunut siitä, että on vallinnut ankara puute ulkomaalaisesta valuutasta. Että häätä oli todellakin suuri osoittaa se, että puut myytiin 2—4 mk:sta kuutiom., joka hinta asiantuntijain lausunnon mukaan kuuluu tuskin korvaavan leimauskustannuksia.

Rahan kireyttä pitää yllä jatkuvasti pääoman puute huolimatta siitä, että miljoonalainoja ehtimiseen otetaan. Pankkien käytettäväksi ei keräänny pääomaa kuten ennen v. 1918. Niinpä sitten v. 1913 yleiset talletukset pankkeihin ovat vähentyneet jotenkin täsmälleen puolella eli 920 milj. kultamarkasta 463 milj. kultamarkkaan. Talletusten vähentymiseen on luonnollisesti vaikuttanut suurelta osaltaan se, että vientiliikkeitten harjoittajat ja koroillaan eläjät tallettavat pääomiaan ulkomaalaisissa rahalaitoksissa. Toiselta

puolen osoittaa se myös yleistä köyhtyneisyyttä keskivarakkaan porvariston keskuudessa.

Vielä räikeämmän kuvan pääomien säästöönpanoista antaa meille tilasto henkivakuutuslaitoksista. Niinpä kun v. 1913 henkivakuutuslaitoksiin vakuutuksien kautta kerätty summa kohosi 159 milj. kultamarkkaan, oli se v. 1923 enään vain 40 milj. kultamarkkaa, vähentyen siis näihin laitosiin keräytyneet varat yhteen neljäsosaan. Nämä numerot ilmaisevat köyhtyneisyyttä pääasiassa työläisten, talonpoikain ja pikkuporvariston keskuudessa.

Voidakseen tyydyttää liike-elämän rahatarpeita samassa suhteessa kuin v. 1913 tarvitseivat pankit nykyään pääomaa noin 5 miljardia markkaa.

Rahan kireyden näkyvänä seurauksena ilmeneekin monenlaisia seikkoja m.m. se että vuosi vuodelta on jäänyt yhä suurempi osa valtion koivikoista Pohjois-Suomessa myymättä: vv. 1913—1917 noin 8 %. V. 1918—1920 noin 34,5 % ja v. 1921 76 %. Rahan kireys ilmenee myös tihenevissä liikeromahduksissa, pienempien tehdaslaitosten toiminnan lakkauttamisissa, suurempien työskennellessä lyhennetyin työviikoin, rakennusteollisuuden heikkoudessa, vekseliprotastien lukumäärän kasvamisessa. Protesteerattujen vekselien lukumäärä kohosi v. 1923 5,598, arvoltaan 41,2 milj. markkaan, v. 1924 9,406, arvoltaan 56,8 milj. markkaa.

Valtion vakainainen ja ylimääräinen menoarvio

Numerotiedot valtiotalouden hoidosta kuvastavat meille miten maassa kapitalistien vallassa ollen eletään ja luokkakoneistoa ylläpidetään. Kun valtion budjetti ennen sotaa oli tuskin parisataa miljoonaa, kohosi se jo v. 1919 1,600 milj., siitä lähtien kasvaen jatkuvasti ja suurin hypäyksin.

V:na	Vakinainen menoarv. milj.	Ylimääräinen menoarv. milj.
1920	1,350	580
1921	1,808	430
1922	1,931	245
1923	2,200	417
1924	2,426	509
1925	2,687	500 *)

Olisi erittäin mielenkiintoista osoittaa numeroilla, millä tavalla menot ryhmittyvät kapitalistien luokkakoneiston hyväksi, mutta se ei ole tämän kirjoituksen puitteissa mahdollista. Riittää pari vastakkaista esimerkkiä. Sosialistoksen hyväksi sisältää tämän vuoden budjetti menoja virallisen laskelman mukaan 15,7 % koko valtion menoista. Tämä prosenttiluku ei kuitenkaan pidä paikkaansa, sillä aseellisen luokkakoneiston menoihin on laskettava suojeluskunnat, poliisi- ja rajavartiojoukot sekä näiden lisäksi vielä ulkomaalaiset sotilaalliset neuvonantajat, ulkomailla sotataittoa opiskelevat, sotiaallinen vakoilu j.n.e., joten allekirjoittanut on halukas uskomaan erästä sotilasasioita käsitelleen kirjoittajan laskelmaa, joka osoittaa että Suomen valtion aseellinen komennon kustannukset nousevat noin 27 % maan kaikista menoista. Mitä taas tulee yhteiskunnallisiin menoihin, kuten esim. sosiaaliministeriön menot, ovat ne vain 2,9 %.

Valtion muut tulolähteet ja niiden seuraukset

Niinkuin edellä olemme havainneet, Suomi "länsimaistuu" hyvää vauhtia, s.o. velkaantuu valtion, kuntien ja teollisuuslaitosten taholta. Jokainen uusi velka raskaine korkoineen sälytetään työtätekevien kannettavaksi. Ja entistä on jo ylettömästi. Porvariston eri

*) Näitä menoeriä kohotettiin vielä 77 milj. markalla.

ryhmät eivät tahdo uhrata luokkakoneistonsa hyväksi, vaikka sitä hyödykseen työtätekeviä vastaan käyttävät. Porvariston haluttomuuden seurauksena ilmeneekin lakkaamaton taistelu verotuspolitiikassa, vastakkaisuus tulleilla nylkemisessä, rahanarvon alentamis- ja korottamisvaatimuksissa.

Valtion alati kasvavien menojen korvaamiseksi kannettiin tulleilla v. 1924 1,236,971,834 mk. Tullinylkemisen alaisena ovat lähes kaikki ihmisen elämässä välttämättömät tarvikkeet.

Valtion muista verotusmuodoista ei ole olemassa tuoreempia tietoja, enempää kuin kaupunkikuntienkaan. Vain maalaiskuntien kunnallisverojen kannoista on olemassa. Niinpä maalaiskunnissa vv. 1920—1923 kannettiin seuraavat määrät:

V.	1920	175,2 milj. mk.
"	1921	271,2 "
"	1922	322,5 "
"	1923	362,1 "

Nämä numerot osaltaan valaisevat etupäässä työtätekevän väestön verokuorman kasvua. Samassa suhteessa kulkee veroraskaus kaupunkikunnissakin.

Verot käyvät jo työvälle, talonpojille ja osalle keskiluokkaakin ylivoimaisiksi, päättäen siitäkin, että pankkihera Paasikivi kauhistuneena tunnustaa, "että meidän itsenäisyytemme tulee liian kalliiksi". Niinpä hän laskeekin, että "v. 1922 saimme tehdä valtion hyväksi työtä 1 1/3 päivää viikossa, ja valtiolle sekä kunnille yhteisesti runsaasti 1 1/2 päivää **palkatta joka viikko**". Tämä laskelma merkitsee 75 päivää vuodessa palkatonta työtä valkoisen Suomen elämän ylläpitämiseksi. Jos laskeamme työläisen keskimääräisen 50 mk:n päiväpalkan mukaan, saamme työläisen suorittavaksi verosummaksi 3,750 mk:aa. Luonnollisestikaan menoja, joita valtio nylkee tulleillaan,

tään summaan emme saa laskea niitä kahvila-, kuppila-, tulitikku- ja elävienkuvien y.m. verotuksilla.

Toinen esimerkki talonpoikain veropainosta.

Aivan hiljattain julaistiin kruununvuotien välityksellä kihlakunnittain kerätty tilasto ulosmittauksista valtion ja yksityisten saatavista Viipurin läänissä. Ayräpään kihlakunnassa on viimeaikoina ulosmitattu pakkohuutokaupalla myytäväksi valtion veroista 450 ja yksityisten saatavista 81 tilaa ja Rannan kihlakunnassa pakkohuutokaupattavaksi valtion veroista 239 ja yksityisten saatavista 110 tilaa. Kaikkiaan on Viipurin läänissä ulosmitattu valtion veroista 708 ja yksityisten saatavista 504 tilaa eli yhteensä 1,278 tilaa.

Tilasto, vaikka se koskee vain yhden läänin aluetta, on kaamea. Se osoittaa, mihin asemaan valkoinen porvari on talonpojan painanut palkkioksi siitä, että se sai petkutetuksi talonpojat taisteluun työläisiä vastaan v. 1918. Mutta porvariston menettely onkin paljastanut talonpojille, että sen todellinen liittolainen on teollisuustyöläinen, jonka kanssa vaan voidaan ratkaista maa- ja verokysymykset.

Taloudellinen kysymys parhaillaan selvittää myös niille 72.000 itsenäiste-

lylle torpparille ja mäkitupalaiselle porvarillisen ja sos.-dem. johtoherrain Lex-Kallio-humpuukin, jolla maaseutun pieneläjäin maanälkkää on yritetty tyydyttää ja pelastaa maaseutua kommunismilta. Osa näistäkin uusista "tillallisista" vaeltaa ennen pitkää velka- ja verokuormituksen puristuksesta kuljeksivan proletariaatin joukkoon, siirtää ne vallankumouksellisen liikkeen joukkoon.

Näin tarkastellessamme "itsenäisen" Suomen taloudellista asemaa, huomaamme, ettei se todellisuudessa olekaan sisäiseltä olemukseltaan niin vahva ja yltäkylläinen kuin pintapuolisesti katsoen saattaa näyttää. Sen taloudellinen asema on heikko, se on ulkomaa-laisten rahakapitalistien käsissä oleva valtakunta.

Taloudellista asemaa tarkastellessamme helpommin myös käsitämme, miksi porvaristo jännittää kosto- ja kuristustoimenpiteensä vallankumouksellisia työväkeä vastaan, miksi uhraa satoja miljoonia sotavarustuksiinsa, lahjoa runsaskätisesti suojeluskuntaansa ja vyöryttää parjaus- ja valhetulevaa Neuvosto-Venäjää vastaan.

Valkoinen Suomi on valtiollisessa ja taloudellisessa hädässä.

— "Vallankumouksen menestys riippuu niiden työläis- ja talonpoikaisten joukkojen suuruudesta, jotka nousevat vallankumousta puolustamaan viedäkseen sen voittoon." —

L e n i n 19.X.-05.

— "Otaksukaamme, että huomenna posti tuo raskaan viestin: syttynyt kapina on vielä kerran kukistettu... Me huudamme silloin: Vielä kerran eiäköön kapina!" —

L e n i n 19.X.-05.

— "Me käsitämme nyt marxilaisen menettelytavan perustan olevan, että kullakin hetkellä on välttämätöntä arvioida oikein historiallinen tilanne ja sitten sen puitteissa hyökättävä mahdollisimman pitkälle eteenpäin." —

K u u s i n e n.

— "Bolshevismi, kommunismi on nostanut meidät lujalle periaatteelliselle maaperälle. Venäjällä ja Venäjältä sen opimme omien kokemusten avulla." —

M a n n e r.

Ferdinand Lassalle

HUHTIKUUN 11 p. on kulunut 100 vuotta Ferdinand Lassallen syntymästä. Mitä suurimpia opetuksia maailman köyhälistölle liittyy tähän nimeen. Sillä hän oli, kuten тов. Stalin huomauttaa, niitä työväenliikkeen miehiä, jotka teorian puolesta heikkona kuitenkin suorittivat suuren palveluksen liikkeelle eräänä ajankohtana.

Lassalle oli 1848:n miehiä. Samoilta Reinin mailta kuin Marx ja Engelskin. Vastarintaan vallitsevaa järjestelmää vastaan ajoi häntä paitsi se, että kuului vapaamielisen, porvarillisen alueen intelligenssiin, myöskin se, että juutalaisena oli saanut ja sai tuntea rotunsa sorretun aseman nöyryytyksiä. Loistavalahjaisena ja kunnianhimoisena valloitti hän itselleen huomattavan paikan aikansa julkisessa elämässä.

Jouduttuaan 1848 vallankumouksessa toimimaan Reinin demokraattien keskuskomitean alaisena, jonka päämiehenä oli Marx, sai Lassalle voimakkaita vaikutteita Kommunistisen Manifestin tekijältä. Otti toimekkaasi osaa Düsseldorfin aseellisen taistelun valmistuksiin ja vangittiin, kun oli kansan-kokouksessa huutanut: "kuolema kuninkaalle". Valamiehistö vapautti hänet, mutta vankilahallinnon loukkauksista sai hän istua 6 kuukautta. Kun hän pääsi vapaaksi, oli vallankumous jo masennettu ja sen toimihenkilöt maanpaossa, josta Lassalle täten pelastui. Marxin lailla odotti Lassalle tällöin vielä vallankumouksen uutta nousua, mutta taantumuksen vakiinnuttua vetäytyi hän tieteelliseen työhön. Hän kirjoitti myös näytelmän "Franz von Sickingen", arvostellen tässä uskonpuhdistusaikaisen ritarin halimossa aikansa arkoja liberaaleja. Hän kirjoitti laajan tutkielman "saavutettujen oikeuksien järjestelmästä", jonka oli tar-

koittanut vallankumouksen ja sosialismin tieteelliseksi oikeusopiksi, jota siitä kuitenkaan ei tullut. Preussin perustuslakiristiriita kutsuu hänet taas poitiikkaan ja koettaa hän saada vapaamielisiä porvareita vallankumoukselliseen toimintaan vallan valtaamiseksi. Kuitenkaan onnistumatta. Tältä ajalta on kotoisin kirjansensa "Perustuslakien olemus", joka löytyy suomeksikin.

Liberaalien petosta taitavasti käyttäen toimii Lassalle vapauttaakseen työväenliikkeen silloisista, porvarillisista johtajista. 1860-luvun alkuvuosina tulee hän työväen itsenäistyvän liikkeen johtajaksi, kirjoittaa "Työväen ohjelman" sekä Leipzigin työväen komitean kehotuksesta "Avoimen kirjeen" maalisk. 1 p. 1863, jossa kehittää teoriaansa, että työväen on perustettava tuotanto-osuuskuntia ja saatava niille valtion luottoa. Ja saadakseen sellaisen vaikutuksen valtiovaltaan, että tämä kävisi mahdolliseksi, on työväen vaadittava yleistä äänioikeutta ja perustettava itsenäinen, keskitetty poliittinen puolue. Perustettiinkin "Saksan Y'äinen Työväenliitto", jonka presidentiksi Lassalle tuli. Hän odotti liikkeelle loistavaa menestystä, mutta vuoden kuluttua oli siinä, 100,000:n asemasta, vain 4,600 jäsentä. Siitä huolimatta oli se suuren liikkeen ensimmäinen alku.

Pettymyksensä johti nyt Lassalleen taktilliseen virheeseen. Hän ryhtyi rohkeaan peliin Bismarckin kanssa saadakseen tältä yleisen äänioikeuden. Tällöin tapasivat nämä aikakauden etumaiset miehet Saksassa toisensa koettaen kumpikin hyötyä toisestaan mahdollisimman paljon. Tiedämmekin Bismarckin toteuttaneen yleisen äänioikeuden, koska tarvitsi sitä Hohenzollern-suvun hyväksi toteuttaessaan Sak-

san kansallista yhtymistä. Toisen suuren virheensä teki Lassalle, kun turhamaisuudessaan — ei kelvannut kosijaksi aatelisperheeseen — haastoi kilpakosijansa kaksintaisteluun ja sai surmanuodin elok. 27 p. 1864, kuullen kahden päivän perästä vain 39 ikäisenä.

Lassalle oli pitkän aikaa Marxin vaikutuksen alaisena. Mutta marxilaista ei hänestä tullut. Hän omaksui vain eräitä piirteitä materialistisessa historian käsityksestä, mutta pysyi pohjaltaan uskollisena hegeliläiselle idealismille. Hän ei myöskään ymmärtänyt talonpoikain merkitystä ja puhui työväestä "säätyinä". Valtiosta oli hänellä myös idealistinen käsitys. Hän piti sitä kaikkien aikojen ja kansojen "ikuisena aatteena" ollen siinä suhteessa sosaalidemokraattien nykyisen valtiokäsityksen edelläkävijä. Kuitenkaan ei näillä ole oikeutta ylvästellä hänen nimellään, sillä Lassalle oli kuitenkin aktiivinen vallankumousmies ja työväen itsenäisen politiikan edustaja.

Taioustieteen alalla ei Lassalle myöskään käsittänyt marxilaisuuden pääopetusta, vaan esitti paikkansa pitämättömiä teorioita, kuten esim. "rautaisen palkkalain". Syvä erimielisyys valitsi Marxin ja Lassallen välillä myös taktiikasta. Marx ei hyväksynyt hänen politiikkaansa Bismarckin kanssa äänioikeusasiassa. Mutta vaikka olikin Lassallella virheellinen valtioteoria, niin kuin myös virheellisiä taktillisia otteita, suoritti hän kuitenkin tärkeän työn juuri äänioikeusasiassa.

Luonteeltaan oli Lassalle aivan toista maata kuin Marx. Epäonnistuminen vei häneltä tarmon. Taantumusaikana ei hän osannut tehdä sitä sitkeät työtä, jota politiikan arkipäivät vaativat. Kommunistiliiton Düsseldorfin osasto esim. ei huolinut häntä jäsenekseen, vaikka Marx sitä vaati. Eräs työmies kirjoitti Marxille, että "Lassalle ei ole vielä päässyt aristokraattisesta hen-

gestään eikä hänellä ole sitä innostusta työväen asiaan, joka pitäisi olla". Työläiset eivät pitäneet siitä, että Lassalle uhrasi niin paljon aikaa ja voimaa kreivitär Hatzfeldtin oikeusjuttuun. Pa'attuaan sitten työväenliikkeeseen osoitti Lassalle yhä aristokraattisia taipumuksiaan, esiintyen diktatoorisesti Työväenliiton johtajana. Liiton mainetta työväen keskuudessa häittäsi Lassallen Bismarck-politiikka. Hän ei kylläkään ollut Bismarckin „agenttina" kuten joku on syyttänyt, mutta herätti se epäluuloa työläispiireissä.

Marxin kanssa oli Lassalle kirjeenvaihdossa. Mutta Marxin ja Engelsin kirjoituksissa sekä kirjeenvaihdossa on varsin kärjekkäitä arvosteluja Lassallesta. Silti osasivat kommunismin "tukot" antaa Lassallen työlle arvonsa. Lassallen kuoleman johdosta kirjoitti Engels Marxille: "Olkoon mieskohtaisesti, kirjallisesti ja tieteellisesti ollut mikä olikin, oli Lassalle poliittisesti kuitenkin varmasti Saksan merkittävimpiä miehiä. Hän oli viime aikoina meille hyvin epävarma ystävä ja olisi hän vastaisuudessa ollut jotenkin varma vihemies, mutta yhtä kaikki sattuu kipeästi, kun näkee kuinka Saksa tekee lopun kaikista äärimmäisyyspuolueen vähänkin kunnollisista henkilöistä. Mikä riemu vallitseekin telitailijain ja vöistysroikaleiden joukossa, sillä Lassalle oli kuitenkin ainoa mies Saksassa, jota ne pelkäsivät."

Marx vastasi: "Lassallen onnettomuus on näinä päivinä vaivannut päättäni kirotun kovin. Hän oli kuitenkin vanhaa kaartia ja meidän vihollistemme vihollinen... Mieleni on hyvä, että olen voittanut monelta taholta tulleet kehotukset en:ä koskaan hyökännyt häntä vastaan hänen "riemuvuotensa" aikana. — Piru tiesi, jou!ko käy yhä pienemmäksi eikä uutta tule. Muuten olen vakuutettu siitä, että jos ei Lassalle olisi joutunut sotilasleikkailijain

Kansainvälinen kommunistinen lastenliike

KOMMUNISTISEN Nuoriso-Internationaalin II kongressi asetti liittojen tehtäväksi perustaa kaikkiin maihin liittojen johdon alla toimivia kommunistisia lastenosastoja. Tarkoituksena on yhdessä kommunististen puolueiden kanssa koota työväenluokan lapset kommunistisen johdon alle ja liittää heidät proletariaatin suureen taisteluun.

Kolme vuotta on kulunut siitä. Miten ovat nuorisoliittomme täyttäneet tehtävän?

Kommunistisia lastenosastoja on nyt 19 maassa. Voimakkaimmat Venäjällä, Saksassa, Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa, Norjassa ja Ranskassa. Näiden 19 järjestön jäsenmäärä on kaikkiaan 900,000, mistä yksin Venäjän osalle tulee 800,000, muissa maissa siis yht. n. 100,000 lasta järjestöissämme. Järjestöissämme omaa vain 10 oman äänenkannattajansa, mikä määrä on tietenkin kuin pisara meressäporvarillisen lastenkirjallisuuden rinnalla.

Mikä on lastenjärjestöjemme tarkoitus. — Ne eivät pyri korvaamaan porvarillista koulua. Ne eivät ole myöskään mitään sos.-dem. tapaisia "sunnuntai kouluja" eikä „lastentarjoja”. Ne ovat **työväenluokan lasten taistelujärjestöjä**. Niiden tarkoituksena on antaa työväenluokan lapsille oikeat tiedot nykyisen yhteiskunnan synnystä, olemuksesta ja siinä käytävästä luokkataistelusta. Ne herättävät lasten harrastusta poliittisten tapahtumien seuraamiseen. Ne liittävät osanoton kautta työväenluokan jokapäiväiseen taisteluun luokkamme lapset kansainvälisen proletariaatin

yhteiseen taistelurintamaan. Ne kasvattavat **siten luokkataistelijoita tulevia aikoja varten** ja valmistavat uhrautuvia ja velvollisuutensa tuntevia **jäseniä kommunististen nuorisoliittojen riveihin**. Ne rakentuvat täydellisesti lasten **itsetoiminnalle**.

Varsin suurimerkityksellistä on se työ, jota kommunistiset lastenosastot ovat jo tähän mennessä suorittaneet. Ne käyvät voimakasta taistelua kouluissa vallitsevaa taantumusta vastaan. Moni taantumuksellinen opettaja on ollut pakoitettu (Saksassa, Englannissa Amerikassa j.n.e.) jättämään paikkansa lastenosastojemme pontevan taistelun tähden. Urheasti ovat lastenjärjestömme puolustaneet työläislasten oikeuksia piiskuriopettajia vastaan, käyttäen aseenaan n.m. koululakkoa. Ne ovat innokkaasti ottaneet osaa nuorisoliittojen ja puolueiden taisteluihin. Saksan vallankumouksen ollessa päiväjärjestyksessä 1923 lopulla vaativat Amerikan lastenosastot kuljetustyöläisten liittoa kieltäytymään kuljettamasta Amerikan kapitalistien palkkajoukkoja ja aseita Saksan vallankumousta kukistamaan. Viimeisten vaalien aikana järjestivät Englannin lastenosastot omia vaalikolouksiaan, joissa nuoret toverimme esiintyivät vaalipuhujina kommunistisen puolueen kandidaattien puolesta. Lasten intoa todistaa se, että he vaalipäivinä seisoskelivat katujen kulmissa ja kirjoittelivat liidulla puolueen vaalitunnuksia katuasfalttiin. Norjan viimetalvisten suurten taisteluiden aikana järjestivät Kristianian lastenosastot valtavan mielenosoituksen lakossa olevien työläisten

ja kiiltohansikkaisten valiankumouksellisten pariin Sveitsissä, ei olisi tähän katastrooffiin tuhtu.”

Lassalle oli siis, kuten Marx sanoi, vihollistemme vihollinen. Hän oli sekä valtaherrain että pelkurimaisen liberaalimin vihollinen. Ei ole siis nykyajan

noskelaisilla, valtaherrain ja entistään yhä katalampien "vapaamielisten" ystävillä, Ebertin puoluetovereilla, oikeutta lukea Lassallea mieheksien. Virheineenkin on hän siihen liian hyvä, sillä hän oli vallankumousmies.

Y. S.

hyväksi, johon mielenosoitukseen otti osaa useampia tuhansia lapsia, nuoria ja aikuisia. Vallankumouksellisia lauluja laulaen marssi tämä työläislasten mielenosoituskulkue läpi Kristianian katujen muistuttaen porvaristollen tulevaa kohtaloa ja näyttäen työväenluokan lujaa solidarisuutta.

Se valtava kasvatustyö, jota "Nuoret Pioneerit" Venäjällä suorittavat, on jokaiselle tunnettua, joten siitä ei tarvitse tässä yhteydessä enempää kirjoittaa.

Valtavan suurmerkityksellistä on kommunististen lastenjärjestöjemme suorittama työ. Ohan tunnettua, millä innolla ja miten suuria varoja uhraten porvaristo työskentelee vieroittaakseen työväenluokan lapset luokastaan ja kasvattaakseen niistä porvariston nöyriä palvelijoita. Tässä tarkoituksessa on sillä apunaan porvarillien koulu ja mitä erilaisimmat porvarilliset lastenjärjestöt. Kommu-

nistiset lastenjärjestöt taistelevat tätä porvarista vaikutusta vastaan ja kehittääkseen luokkamme lapsista uskollisia ja aina valmiina olevia luokkataistelijoita. Huolimatta tavattoman tärkeästä tehtävästään ei vanhempien työläisten taholta kiinnitetä läheskään riittävä huomiota lastenosastojemme työhön. Vieläpä kommunististen puolueidenkin taholta jää tässä suhteessa paljon toivomisen varaa.

Ilan vanhempien ja puolueiden apua eivät kommunistiset lastenosastomme kykene tuloksellisesti tehtäväänsä täyttämään. Siksi onkin ehdottoman välttämätöntä, että lasten vanhemmat ja puoluejärjestömme kiinnittävät enemmän huomiota kommunististen lastenosastojen työhön.

Jokainen työläinen on vastuussa luokkamme tulevaisuudesta.

Moskova, tammi-k. 10 p:nä 1925.

Pekka Paasonen.

Poliittisia katsauksia

Bulgarian kansalaissodassa uusi vaihe

SIIKÄ saakka kun kesällä 1923 Bulgarian porvaristo fashistikaappauksella kukisti talonpoikaishallituksen, murhaten sen jäseniä, on maassa käyty kansalaissotaa. Samana syksynä syntyi työväen ja talonpoikain kapinoita, jotka Tsankovin pyöveli hallitus verisesti kukisti. Sen jälkeen on se voinut pysyä vallassa vain yhä verisemmän terrorin avulla, sillä yhä suuremmat kansanryhmät ovat kääntyneet sitä vastaan. Työväki ja talonpojat toimivat yhdessä antaen luottamuksensa kommunisteille ja vallankumoukselle talonpoikaissiitille. —

Terrorihallitus teki lopulta itsensä aivan mahdottomaksi ja kansan taistelu sitä vastaan puhkesi epätoivon vimmaisiksi teoiksi. Kuningasta vastaan tehtiin hyökkäys. Eräs fashistikenraali surmattiin. Ja tämän hautausmaaisissa, jolloin koko ylhäisö oli kokoontunut Sofian tuomiokirkkoon, räjäytettiin helvetinkeneillä kirkon kupoli. Surmansa sai noin 200

ylimystä ja tuhatkunta haavoittui. Porvarillinen lehdistö nosti raivon ulvonnan Kominternin ja Moskovaa vastaan. Kömpelösti väärennetyillä „dokumenteilla” muka „todistettiin” Neuvostoliiton hallituksen (!) osuus tekkoon. Vain jokunen järkevempi poravriilehti on muistuttanut, että Tsankovin hallituksen politiikkahan sellaisen tuloksen synnytti. Sosialidemokraatit, jotka jo olivat osottaneet kataluutensa terrorihallituksen kannattajina, ovat taas kontallaan pyövelin edessä, jonka verinen kosto tuhoaa tuhansia työväen ja talonpoikain parhaita. Joka päivä tulee uusia tietoja, jotka kertovat kansan taisteluista hallitusta vastaan, sotaväen siirtymisestä kansan puolelle y.m.s.

”Valkoinen terrori ei pysähdytä taistelua vapautuksen puolesta”, lausuu julistuksessaan Kominternin Toimp. K. Se huomauttaa kuinka väärennys ja konnuus tulevat yhä enemmän vastustajaimme aseeksi. Yhdessä

ja toisessa maassa yhä törkeämpiä väärennyksiä, sepustettuja kirjeitä, käskyjä y.m. „dokumentteja”, joita väitetään Toim. p. K:n laatumiksi. — Tsankovin fashistihallitus on tässä suhteessa savuttanut kaikki rekordit. Räjähdyksen johdosta julkaisee se jonkun kiireessä kyhätyn dokumentin, jonka määränä on todistaa Kominternin osuus tuohon terroristitekoon. Toim. p. K. osottaa, että jo Kominternin periaatteellisesti hylkäävän kannan perusteella yksilölliseen terroriin nähden, — ei K.I. eikä sen osasto ole voinut olla missään yhteydessä räjähdysten kanssa. Kaikki sen syyksi pannut yhteydet tämän asian kuin myöskin kapinan määräämisen kanssa Bulgarian ovat alusta loppuun tekaistuja asiakirjoja. Bulgarian tapahtumista on vastuussa Tsankovin verinen hallitus. Työväen ja talonpoikain vapautustaistelua ei minkäänlainen valkoinen terrori pysäytä. Koko maailman eturivin työläisten myötätunto on kokonaan Bulgarian työväenluokan ja talonpoikain puolella, heidän esitaistelujainsa puolella, joita oikeassa taistelussaan ei kuolemakaan pelota.

Puolan teurastajain viime verityö

Maaliskuun 29 p:nä piti SSSR:n ja Puolan hallitusten sopimuksen mukaan vaihdettaman puolalaiset kommunistiverit Baginski ja Vetshorkevitzs, jotka marraskuusta 1923 olivat viruneet Puolan hirvittävimmässä vankiluolissa, kahteen puolalaiseen herrasroisteeri, joita kumpaakin syytettiin neuvostovalan rikoslain mukaan, toista, pappistohtori Ussasia m.m. alaistensa kansliatyttösten väkivaltaisesta raiskaamisesta. Vaihto jäi kuitenkin suorittamatta, sillä eräs puolalainen fashisti Murashko murhasi molemmat vaihdettavat kommunistit heitä vaihtopaikalle saatettaessa. Moraalisessa vastuussa tästä poliittisesta murhasta, joka on vakava isku Puolan jo ennestäänkin kurjalle diplomaatile, ovat myöskin Puolan nosket. Puolan noskelaisten äänenkannattajassa "Rabotnik" selitettiin näet avoimesti vaihdon "mitä suurimmassa määrin loukkaavan laillisuuden ja

oikeuden tuntoa", ja jyrkästi vastustettiin vaihtoa. Nosket voivat olla tyytyväisiä: "laillisuuden ja oikeudentunto" saatiin herätetyksi.

Iso askel ammatillisen liikkeen yhtenäisyyttä kohteen

on Englannin trade-unionien ja SSSR:n ammattiliittojen edustajistojen Lontoossa pidetty konferenssi ja siinä laadittu deklaratsioni. Deklaratsionissa sanotaan, että "päättöksiä laadittaessa on konferenssin jäseniä eläyttänyt palava halu edistää yhtenäisyyttä kaikkien maiden työläisten kesken niin kansallisessa kuin kansainvälisessäkin mitassa" ja että "seuraava deklaratsioni on konferenssin yhteisen mielipiteen ilmaus nykyisestä kansainvälisestä asemasta ja toimenpiteistä, joihin välttämättä on ryhdyttävä työväenluokan etujen tehokasta puolustamista varten".

Deklaratsioni sisältää seuraavat kohdat:

- 1) Ammatillisen liikkeen yhtenäisyys on tunnistettava ensimäiseksi ja välttämättömäksi ehdoksi, ennenkuin ammatillinen liike voi puolustaa työväenluokkaa hyökkäyksiltä sen kimppuun ja toteuttaa järjestyneen työväenliikkeen sosiaaliset ja poliittiset päämäärät.
- 2) Useimmissa maissa on vallalla taantumas, mikä ilmenee ammatillisen liikkeen toimihenkilöiden vainoamisessa.
- 3) Koko maailman kapitalistit esiintyvät yhteisrintamassa, työväki sitävastoin on pirstoontunut vihamielisiin ryhmiin.
- 4) Kun kapitalistien voimat ovat kasvaneet mutta työväen keskuudessa on puuttunut yhtenäisyys, on työväki useimmissa maissa tilapäisesti menettänyt asemiaan, varsinkin työpäivän pituuteen nähden.
- 5) Europa on taloudellisessa pysähdystilassa, siitä todistuksena miljoonat työttömät ja työpalkan alentamiset laajoilta työväenjoukoilta.
- 6) Toiveet paremmasta tulevaisuudesta ovat työväestä hälvenneet, tilalle astunut epätoivo. Mutta samalla on alkanut horjua sokea usko kapitalistisen järjestelmän kestävyYTEEN.
- 7) On aivan ilmeistä, että nyt valmistellaan uutta, edellistä kamalampaa sotaa, ja niinkutsutut aseistariisumis-konferens-

sit vain herättävät vaarallisia harhoja, joilla työväkeä petetään. 8) Ainoa voima, joka kykenee estämään uuden maailmansodan, jos se vain on hyvin järjestynyt, kyllin kunnallinen ja antaumuksella tehtävänsä suorittaa.

Edelleen vahvistetaan Moskovassa tehty sopimus, jonka tarkoituksena on vahvistaa työväen keskuudessa valmiutta kansainväliseen yhtenäisyyteen. Samoin yhteisvoimin koetetaan saada Amsterdam pakotetuksi kutsumaan ilman minkäänlaisia ennakkoehtoja koolle konferenssi, jossa vapaasti vaihdettisiin mielipiteitä SSSR:n ammattiliittojen edustajiston kanssa. Tunnuslauseena on oleva: "Kaikkien maiden proletarit, liittykää yhteen! Eläköön ammattiliittojen maailmanliitto!"

Myöskin päätti konferenssi julkaista seuraavan sopimuksen:

"Vastaukseksi ehdotukseen Venäjän ammattiliittojen keskusneuvoston ja Englannin ammattiliittojen pääneuvoston yhteisestä esiintymisestä kansainvälisen yhtenäisyyden toteuttamiseksi lausuvat tässä konferenssissa läsnä olevat Britannian trade-unionien kongressin edustajat seuraavaa: 1) Tarkoituksiperänämme on kaikinpuolinen yhteistyö Venäjän ammattil. keskusneuvoston kanssa joka kerta, kun se käy tarpeelliseksi kansainvälisen yhtenäisyyden toteuttamiselle. 2) Tässä tarkoituksessa ilmoitamme suostuvamme siihen, että tulisi luoduksi suotuista tilanne ammatillista liikettä Venäjällä ja Englannissa koskevain asiapaperien vapaalle vaihtamiselle. 3) On järjestettävä memorandumien vaihto molempia puolia kiinnostavista erikoiskysymyksistä, tarkoituksena tärkeimpien periaatteiden yhteinen harkinta, mikäli se on välttämätöntä. 4) Mikäli mahdollista, on edelleen laajennettava kontaktia mahdollisimman läheisen keskinäisen avun kehittämiseksi molempien puolien välillä. 5) Niiden kysymysten harkintaa varten, joita voi syntyä edelläolevissa pykälissä esitetyn yhteydessä, kuin myöskin muita erikoisia tarpeita varten on järjestettävä yhteinen neuvotteleva komitea Venäjän ja Englannin ammattiliik-

keen edustajista, komiteaan kuuluu puhemies, sihteeri kummaltakin puolelta sekä kolme edustajaa Venäjän ammattil. keskusneuvostosta ja kolme Englannin ammattiliittojen pääneuvostosta. 6) Yhteisen esiintymisen toteuttamistarkoituksessa suostuvat Venäjän ammattil. keskusneuvoston edustajat muodostamaan Venäjän ammattiliittojen keskusneuvoston yhteyteen komitean ulkomaisia yhteyksiä varten, Englannin trade-unionien kongressin pääneuvoston yhteydessä toimivaa ulkomaisten yhteyksien komiteaa vastavasti."

Herriotin kukistuminen

Pikkuporvariston tyytymättömyys heitti Poincarén pois pääministerin pukilta ja istutti sille Herriotin. Poincarén hallitukselta oli jäänyt Herriotille iso urakka. Kansainväliset poliittiset, taloudelliset ja finanssisuhteet olivat sekavat. Tuosta urakasta olisi voinut selvitä vain tosiaan uuden politiikan avulla: olisi pitänyt taloudellisesti todella lähestyä Neuvostovallan markkinoita, verottaa kapitalisteja ja uudistaa koko verojärjestelmä, päättävästi supistaa tuottamattomia menoja ja poistaa taloudellinen anarkia. Mutta siihen ei Herriotin hallitus pystynyt Neuvostovaltojen Liiton kanssa alkoi Herriot ystävälliset suhteet siten, että söi omat viralliset lupauksensa (Wrangelin viemiä laivoja koskevassa kysymyksessä). Sisäpolitiikassa, varsinkin finanssipolitiikan alalla roikkui hän ilmassa, kun ei uskaltanut ryhtyä kapitalisteja verottamaan. Kapitalistit alkoivat kamppailun Herriotia vastaan pelottelemalla kommunistiväärällä ja järjestämällä hallitukselle finanssipulan. Finanssipääoman edustajat alkoivat sijoittaa pääomiaan ulkomaisiin arvopapereihin. Kotimaisten arvopaperien korko laski, hallituksen sitoumuksien määrä väheni. Myöskin osakkeiden ja obligatsioonien emisio supistui, sillä kuten sanottu alkoivat kapitalistit sijoittaa pääomiaan etupäässä ulkomaisiin yrityksiin. Budjettivaikeudet olisi tällöin voitu ratkaista joko korottamalla pääomien verotusta taikka paperirahaa painatta-

malla (mikä on aina vaarallista). Pääoman verottamiseen ei hallitus uskaltanut ryhtyä, vaan turvautui emissioniin (setelipainoon). „Inflationspolitiikkaa” ja pääoman verottamislupauksia vastaan nousivat voimakkaimmat taloudelliset ryhmät ja Herriotin hallitus kukistui. — Näin oli kukistunut toinen ”passiivinen” hallitus (MacDonald ensin Englannissa). Se osoittaa, kuinka vaikea on horjuvien, ohjelmattomien hallitusten asema. ”Keskikerrosten” illusionien hallitusistuimelle nostamina ne itse murskaavat nuo illusionit ja omalla politiikallaan hävittävät luottamussensa.

Hallen teurastus

Maaliskuun 13 p:nä järjestettiin Saksan kommunistisen puolueen toimesta Hallen kansantalolla vaalikokous, jossa piti esiintyä m.m. kommunistien presidenttiehdokkaan, tov. Thaelmanin. Työväkeä oli kokoontunut noin 8,000 henkeä. Ensin lausuiivat tervehdyksiä ulkomaisten kommunistipuolueiden edustajat. Kun heidän tervehdyksiään ryhdyttiin kääntämään saksankielelle hyökkäsi esiin poliisiosasto, jonka johtaja vaati ettei puheita käännettäisi. Poliisin röyhkeä esiintyminen synnytti luonnollisesti suuttumuksen myrskyn kokoontuneessa työväen joukossa. Kun melu taukosi, komensi poliisiluutnantti hurttansa ampumaan väkijoukkoon. Kuusi henkeä kuoli heti ja useita kymmeniä haavoitui. — Saksan pääoma tuntee olonsa epävarmaksi. Samoin sen sosialidemokraattiset agentit. Tämä ihana pari turvautuu vanhaan koettuun keinoon: terroriin, työväkeä teurastamaan. Pari seikkaa on nyt tehnyt noskelaisten ja kapitalistien olon eritoten hermostuttavaksi: noskelaisherröjen paljastuneet rötökset (Barmat-jutut y.m.) ja se, että Dawes-plaanin varjopuolet alkavat jo yhä enemmän tuntua. Mutta huolimatta hirveästä terroristista, huolimatta siitä, että kymmenkunta tuhatta Saksan kommunistipuolueen parhaisista pojista on teljetty vankityrmiin, huolimatta siitä, että kommunistipuolueen lehtiä vaivotaan, on Saksan kommunistipuolueen toi-

mintu käynyt päivä päivältä yhä tehokkaammaksi, eikä suinkaan lamaanunut. Tällaiset tihutyöt vain karkaisevat puoluetta, voimakkaasti takovat laajojen joukkojen päihin sitä ajatusta, ettei työvällä ole mitään ulospääsyä kuin avoin taistelu kapitalismia vastaan kommunistisen puolueen johdolla.

Saksan ”tsheka”-juttu

Leipxigissä helmik. 10 p. alkanut juttu, jolla piti annettaman surman isku kommunistipuolueelle. Porvarilliset ja s.d. asianajajatkin ovat panneet vastalauseensa ”oikeuden” ruokottomuuksia vastaan. Kun ”oikeuden” fascistipuheenjohtaja eräänä päivänä pani poliisin viemään ulos yhden puolustusasianajajan, Samterin, lähtivät muut perässä. Ja kun he sitten toisena päivänä palasivat, täytyi puheenjohtajan käyttäytyä siivommin.

Syytetyistä on 4 tietoista kommunistia, 9 kannattajaa ja 3 poliisiprovokaattoria. Viime mainitut esiintyvät valtion todistajina, mutta ovat niin sotkeutuneet omiin juttuihinsa, että heidän korkeat suojelijansa ovat onnettomat. — Tutkimusvankeudessa on praktiseerattu tutkintotapoja, — väkivaltaa ja uhkauksia — jotka Suomen työväki ohranastaan tuntee. Eräälle, jota väitetään Puna-armeijan kenraaliksi — Skobelevski nimeltään — sanottiin: ”Pidänpä huolta siitä, että teidät tuomitaan kuolemaan ja todella mestataan.”

Mitään todistuksia ei Kommunistipuoluetta vastaan ole saatu, vaikka poliisi jo pani toimeen murtovarkaudenkin s.d. poliisimestarin puoluetoverin, asianajaja Rosenfeldin kotiin, saaden Barmat-skandaalien tahraama sosialidemokratia tästä uutta likaa viittaansa.

Nyt on yllämainitussa jutussa 22 p. huhtik. tullut päätös: 5 kuolemantuomiota, 7 vuotta vankeutta ja 72 vuotta kuritushuonetta. Juttu pajasti täydellisesti vastavallankumouksellisen ”oikeuden” mädännäisyyden: provokatsionia, vääriä todistuksia ja kataluutta. ”Rote Fahne huomauttaa, että tarkoitus on päästä komm. puolueen kimppuun, koska se on ainoa puolue, joka käy taistelua fascisteja ja monarkisteja vastaan todella, eikä vain tekopy-

hillä sanoilla. Minkäänlaisia todisteita puoluetta vastaan ei jutussa voitu esittää. Puolustajain todistajia ei kuultu. Törkeitä oikeusrikkoksia tehtiin pitkin matkaa. Lehti lausuu: "Täten on tämä tasavallan kenttäoikeus tuominut itsensä. Sen verituomiota pitää jokainen ajatteleva ihminen törkeänä tendenssituomiona. Ei kommunistipuolue, vaan sellaisen oikeuden asettajat ja sitä sietävät joutuvat työtätekevien hälyksymisen alaisiksi."

Luokkaoikeudet toimessa kaikkialla

Samana päivänä kun tämä tuomio tuli Suomessa tunnetuksi, julkaistiin myös korkeimman oikeuden päätös Turun suuressa kommunistijutussa, jossa syyttäjä myöskään ei voinut esittää todisteita, vaan jossa tuomio on selvä kosto- ja luokkatuomio. Kun V:n Kominternin maailmankongressin aikana viime kesänä Turun hovioikeuden tuomio lankeesi — jonka tuomion korkein oikeus nyt on pääasiassa vahvistanut — lausui Kominternin kongressi julki vihansa ja suuttumuksensa tuon törkeän luokkatuomion ja Suomen porvariston koko katalan luokkaterrorin johdosta sekä lähetti Suomen hallituksen kunnioittoman pään yli palavan veljestervehdyksen tuomituille vallankumoustovereille, Suomen köyhälistön vapautuksen esitaistelijoille — K. I. tahtoo horjumatta käsi kädessä taistellen tukea Suomen työväen ja köyhäin talonpoikain vallankumouksellista luokkataistelua siihen asti, kunnes Suomen lahtarivallalle julistetaan köyhälistön vallankumouksen tuomio."

Tuoreista luokkaoikeuden ilmiöistä mainitakoon vielä Rumaniaassa huhtik. 28 p. alkanut oikeusjuttu 63 kommunistipuolueen ja nuorisoliiton jäsentä sekä vallankumouksellisten ammatillisten järjestöjen jäsentä vastaan. Syytetyt vangittiin joulukuussa 1924 n. 500:n toverin mukana. Nälkälakko vapautti osan vankilasta. Syyteainehistona käytetään Rumanian ent. laillisen kommunistipuolueen lehtiä. Syytettyjä puolustamassa on Rumanian etevimpiä lakimiehiä. Siitä tulee uusi näyte porvariston julkeasta kansan oikeuksien polkemisesta.

Maaliskuun 12 päivänä vaipui historiaan Idän kansallisvallankumouksellisen liikkeen suurin johtaja, kiinalainen tohtori Sun-Jat-Sen. Hän ei ollut kommunisti, eikä marxilainen. Hänen ohjelmansa — "natsionalismi, demokratia, sosialismi" — oli Kiinan kehittymättömien yhteiskunnallisten suhteiden mukainen. Hapuillen etsi hän tietä, mutta pyhästi vihasi hän imperialisteja, jotka hänen synnyinmaataan sortivat. Hän oli antanut elämänsä kokonaan kansalleen, ja varsinkin elämänsä loppuvuosina alkoi hän yhä selvemmin ymmärtää, että sorretut kansat voivat vapauttaa itsensä ja luoda uuden elämän ehdot ainoastaan lujassa liitossa maailman proletariaatin kanssa.

Japanin laki ajatuksia vastaan

Japanin vanhalla ylimystöllä oli patenttikeino uusia ajatuksia vastaan: se tapatti niiden ajatusten esittäjät. Tätä piti silloin oppositiossissa oleva porvaristo tyhmänä tapana, se kun antoi maalle barbaarimaan maineen. — Sitten pääsi porvaristo itse hallitukseen, ryhtyi näyttämään "vapaata" kantaansa. Se militarisoi korkeakoulut ja hajotti sosialistiset ylioppilasyhdistykset ja sääti lain erinäisiä ajatuksia vastaan! Lakiesityksessä uhaetaan 10 v:n tuomiolla perustuslainvastaisten oppien kannattajia. Yhdistysten perustamista, joiden tarkoituksena on yksityisomistuksen poistaminen, pidetään 7 v:n aikana. Työväki järjesti satatuhantisia mielenosoituksia, kun laki tuli esille eduskunnassa. Poliisi esiintyi hajottajana. Kommunisteja vangitaan — samalla kun hallitus keskusteli Neuvostoliiton tunnustamisesta. Porvariston oli vallannut paniikkimieliala. Näin taistelee porvaristo ympäri maailman kommunismia vastaan terrorin aseilla. Tunnustaa tuon opin itselleen kuoilemanvaaralliseksi.

Kasvaa alaspäin

Suomen noskelaispuolueessa oli 1919 67,000 jäsentä ja viime vuonna 18,000. Yksi puolueen päämiehiä, Väinö Hupli, sanoo, että "erikoisesti herättää huolestumista se, että

aleneminen on ollut säännöllistä ja jatkuvaa, niin ettei siinä huomaa pysähdyksen merkkiäkään". Vieläpä "näyttää suunta edelleen nopeasti alenevalta". — Hän myös tutkii "taudin syitä". Sanoo joidenkin arvelevan, että syynä olisi ahdingonalaisten pienviljelijäin puuhailu omien talouksiensa kimpussa, niin etteivät jouda ajattelemaan politiikkaa. Mutta tässä ei voi olla syy, koska aleneminen "ei ole tapahtunut maaseudulla, vaan päinvastoin kaupungeissa ja teollisuusseuduilla". Syy täytyy siis olla "puolueessa itsessään, sen toiminnan johdossa ja järjestyksessä". Siitä kuulutaankin kohistavan yhtä ja toista puolueen jäsenten keskuudessa. On puhuttu puolueuuvostossakin — vaikka Hupli ei kerro mitään. "Tehokkaampaa johtoa ja aloitteiden tekoa" ainakin kaivataan. — Noskelainen, vaikka olisi puoluejohtoa vastaan oppositiossakin, ei tietenkään voi sanoa todellista syytä: työväki jättää puolueen, joka on myynyt itsensä porvariston astinlaudaksi. Se on taudin syy. Ja se on parantumaton.

"Selin työväkeen — kasvot porvareihin päin." Suomen s.d. puolueen kriisiä kuvaa porilaisen "Uuden Ajan" kirjoitus, jossa selitetään, että puolueeseen kuuluu hyvin vähän "käänsäkouria" — etupäässä vain osuuskauppaväkeä, ja painuu puolue "pikkuporvarillisille radoille, niinkuin osaksi on jo käynytkin". Porilainen noskelaislehti huhuilee puoluetta pois "taantumuksesta" — "takaisin työväenjoukkoihin", sillä nyt on puolue kuulemma "selin työtäläisiin nähden ja kasvoin porvaristoon päin".

Päänoske on yihainen ja sanoo moisen puolueen vahingoittavan puoluetta, oikein sitä häpäsevän. "Suomen Sos.-dem." sanoo: Jakobsson on ollut sivussa aktiivisesta toiminnasta ja siksi rupeaa kylvämään epäluuloja. Päänoske uhoilee, että "näinä vuosina on saatu työväen asemaa maassa parannetuksi niin runsaasti, ettei sellaaista aikaiksemmin saatu vuosikymmenien työllä".

Ohranan menettelytavat. Viipurin läänin vankilan kirkossa (!) on kuulusteltu 18 nuor-

risotoimitsijaa, joita syytetään kommunistisesta kiihoituksesta ja sotilassalaisuuksien hankkimisesta. Tapansa mukaan on ohrana tehnyt vääriä pöytäkirjoja joita syytetyt eivät tunnusta. Lisäksi kertovat syytetyt pahoinpitelyistä, tällä kertaa tosin "lievemältä" näyttävistä. On lyöty paperiveitsellä poskelle y.m.s. Mutta on uhkailtu "kovemalla kurituksella" kuulustelija uhannut lyödä kalossilla "vasten läsiä". Kun näistä asioista puhuttiin, näytti Terijoen ohranapäällikkö Broms hermostuneelta ja koetti kiellellä. Ohranat tietysti esiintyivät omina "todistajinaan" ja puhuivat tilauksen mukaan.

Setä Samulin rahamassi. Ryti on palannut Amerikasta ja kertonut, että siellä on paljon rahanhakijoita Europasta, "ollen usein valmiit hyväksymään melkein millaiset ehdot tahansa". Samalla sanoi hän, että Suomelle juuri Lontoosta otetun 10 miljoonan dollarin ehdot "eivät olleet erikoisen edulliset". — Vararikkoisen Europan herrat ovat valmiit "millä ehdolla tahansa" myymään maansa työvoimat ja luonnonrikkaudet Amerikan dollarivaltiaalle saadakseen vaan jatkaa riistotelämänsä ja lyödäkseen vallankumouksen alas.

Uusi lahtarihallitus

on saatu kokoonpaikatuksi Suomessa. Se on julistanut päätehtäväkseen taistelun "yhteiskuntavastaista kiihotusta" vastaan. Mutta — toista on halu ja toista hampaat. Pääministeri Antti Tulenheimo on varmastikin yhtä päättävä lahtari kuin eronnut Ingman. Ja porvaripuolueet, jotka muodollisesti erillään hallituksesta — "edistysmieliset" (taantumukselliset) ja ruotsalaiset — eivät varmaankaan kiellä hallitukselta kannatustaan sen edesottamisissa vallankumouksellisia työläisiä vastaan. Onpa Tulenheimo saanut hallituksensa kytketyksi maalaisliittolaiset, jotka 1923 osottivat, kuinka alttiit he ovat suorittamaan porvaristolle sen haluamat likäsimmat työt: rikkoa julkeasti omia porvarisvaltion lakeja päästäkseen luokkafietoisen työväen kimppuun. Mutta — nyt olisi kysymys

siitä, mitä nimen menetellä. Tuo omien lakien rikkominen antaa niin pahanmaineen. Branting-nuoremman kirja ja sen herättämä huomio ulkomailla on ilkeänä muistutuksena. Pitäisi nyt saada aikaan poikkeuslaki, jotta voisi oikein "laillisesti" kuristaa työväkeä. Mutta sen aikaansaamiseen tarvittaisiin $\frac{2}{3}$ enemmistö eduskunnassa. Ja sitä ei saa ilman noskelaisia. Nämä taas eivät voi valitsijoitensa takia oikein selvää kuristuseläke hyväksyä. Eikä heitä vielä huolitella hallitukseenkaan, vaikka he tekevät voitavansa osottaakseen lahtariuttaan. Niin katalaa kommunistien ja Neuvostoliiton parjausta kuin mitä on noskelaislehdistä, ei löydy porvarislehdistäkään. Uskallamme siis ennustaa, että kun hallitus taas yrittää lakejaan polkien kuristaa työväkeä, käy sen asema "heikoksi" ja se kukistuu kunnialta, niinkuin edellisetkin. Tulee yhä uudelleen todistetuksi, että nykyisiä porvarisvaltioita voidaan hallita vain tilapäisten hallitusten kautta, jotka kyllä ovat valmiit mitä julkeimpiin kuristuksiin työväkeä vastaan, mutta siinä aina purevat polki hampaitaan. Ja sehän se onkin sitä "normaalialla" vallankumoustilanteen kehitystä, joka ehkä vähitellen, mutta sitä varmemmin johtaa ratkaisuun — valtataisteluun. Johan tässä presidentinvaalissa työväen ja pienviljelijäin vaaliliitto julisti kysymyksen olevan vallasta, työväen ja talonpoikain halliksesta.

Nosket peräsiimeen

Belgian vaalien tuloksen johdosta on Vandervelde saanut tehtäväkseen hallituksen muodostamisen. Vaaleissa saivat s.-dem. 79, katoliset 78, flaamilaiset natsionalistit 9, liberaalit 2 ja kommunistit 2 edustajaa.

Noskelaisten joutuminen porvarisvaltion "hallitusvastuuseen" tänä kärjistyväin luokkataisteluiden aikana on samalla niiden huipukohta ja alennuksen alku. Vandervelden hallitukselle oppositsioksi ovat Belgian työläiset lähettäneet parlamenttiin ensimmäiset kommunistit, Jackuemotten ja Oberstratenin. Vaalien jälkeen pidettiin edustajien mukana ollen joukkokokous ja lähdettiin mielenosoit-

tukselle, ensimmäiselle kommunistiselle mielenosoitukselle Belgiassa. Siitä se lähtee kasvamaan.

Belgian reformistinen ammattiliikkeen johto on vaatinut Brysselin metalliosastoa eroittamaan kommunistit, osaston Ammattijärjestöstä eroittamisen uhalla. Osasto on kaikilla äänillä yhtä vastaan kieltäytynyt noudattamasta määräystä.

Ruotsin sulk

on päättynyt 27 p. kun noskelaisjohtajat ostivat "työrauhan" myymällä työväen edut. Vain muutamilla aloilla saivat työläiset jonkun äyrin tunitilisan, muutoin tappio. Nyt allekirjoitettu sopimus on suunnilleen sama, kuin se joka esitettiin maalisk. 2 p. ja jonka työläiset hylkäsivät. Viimeisestä herrain ehdotuksesta ei työväelle annettu tietoaakaan, heidän selkensä takana allekirjoittivat johtajat sopimuksen, jota työnantajat nyt voittomaan juhliivat. Porvarien ja noskelaisten voittonriemua säestää Höglundin luopiolehti haukkumalla kommunistien esittämää suurlakkotunnusta, joka sai laajaa kannatusta sos.-dem. työväenkin keskuudessa. Niin voimakas oli työväen mieliala, että syndikalistitkin, jotka ensin asettuivat suurlakkotunnusta vastaan, olivat pakoitettut sen hyväksymään. Höglundin toinen lehtiriepukin ensin yhtyi kannattamaan työväenjoukkojen lakkotunnusta, mutta pakotettiin "kuriin". Ruotsin työläiset ovat saaneet uuden opetuksen noskelaisjohtajain petollisuudesta, luopioitten kurjuudesta, ja syndikalistien epävakaisuudesta. Kommunistit saivat tilaisuuden osoittaa laajoille työväenjoukoille, että ovat kypyneet etujoukoksi ja osaavat antaa oikean tunnussanan, joka saattaa porvarit raivoon, nosket ja muut petturit pulaan, mutta nostattaa työväessä taisteluhallua ja luottamusta kommunisteihin.

Bulgarian hallitus

on antanut — nyt julaistun — salakäskyn, jonka mukaan "kaikki vaaralliset oppositsio-

njohtajat on pantava silmälläpidon alaisiksi ja sopivassa tilaisuudessa ammuttava. Samoin on kaikki poliittiset rikolliset ja niiden perheet levottomuuksien ilmetessä hakattava maahan". — Selvä ohje.

Joukkovangitsemisia

on kommunistien keskuudessa pantu toimeen Italiassa. Roomassa on vangittu k.p. johdon jäsen Toilati y.m. toimitsijoita ja 80 työläiskommunistia, Bergamosa metallimieskoulun osanottajat.

Tunisissa

julistettiin 24 tunnin yleislakko reformikomitean päätöstä vastaan. Viisi alkuasukaskommunistia tuomittu rikkurien ahdistamisesta 10 kuukauden vankuteen ja 4 vuoden karkotukseen.

Havaijin saarilla

Honololussa on sotilas Walter Trumball tuomittu "kommunistisen toiminnan johdosta" 26 vuodeksi vankilaan.

V. 1918 luokkasota numeroissa

Tiedot ovat otetut Tilastollisen Päätoimiston julkaisusta "Väestöliike vv. 1917—18"

— Numerotietoja suojeluskuntien suuruudesta ei ole. Helsingissä saksalaisten kaupunkiin tullessa oli melkein täysissä aseissa 1,700 valkoista (sanomal. mukaan).

— Punakaartissa oli kirjoilla n. 75—80,000 miestä, niistä Uudellamaalla yli 18,000.

— "Dagens Press'in" tietojen mukaan valkoisten vangiksi 30/VI mennessä joutui 66,000 punakaartilasta. 25/VII. — 18 mennessä vapautettuja oli 723. 15/IX. — 18 mennessä oli jätetty armoanomuksia 43,910 kappaletta. Saksaan lähetettäväksi kirjoitettiin n. 2,400 vankia.

Kaatuneiden lukumäärä oli seuraava:

Punaisia	3,463
Valkosia	3,178
Tuntemattomia	153
Yht.	6,794

Valkoisten valta-alueella ammuttiin:

Punaisia	4,904
Tuntemattomia	68
Yht.	4,972

Punaisten valta-alueella ammuttiin:

Punasia	99
Valkosia	630
Tuntemattomia	116
Yht.	845

Tauteihin kuoli sotatoimien aikana:

Punasia	526
Valkosia	195
Tuntemattomia	270
Yht.	991

Kaikkiaan kuoli sotatoimien johdosta:

Punasia	8,992
Valkosia	4,003
Tuntemattomia	603
Yht.	13,602

"Uusi Suomi" kirjoittaa, että kaatuneita on "ehkä" yli 7,000 (tilastossa 6,794) ja ammuttuja kapinallisia (valkoisten valta-alueella) "saattaa olla" yli 5,000 (tilast. mukaan 4,904). Jos vertaa tietoa, että punasten valta-

alueella ammuttiin ainoastaan 630 valkosta ja valkosten valta-alueella 4,972, niin huomaa kuka soti vapaaehtoisilla joukoilla ja kuka terrorisoidulla armeijalla, kuka todella oli "murhakaartia" — lahtarit vai punaset.

Vankileireillä kuoli 9,496 henkeä ("U. Suomen" tietojen mukaan todellinen luku "kai" yli 10,0000). Luetteloissa ei mainita vankileireillä ammuttujen lukumäärää, mutta jos otetaan huomioon että v. 1918 Suomen väestöstä kuoli 36,239 henkeä enemmän kuin v. 1916 niin vähentämällä edelliset numerot jää jällelle yli 13,000 henkeä vankileireillä tapettujen "tuomittujen" ja muiden "ylimääräisten" nälkäkuolemien osalle. Kaikkiaan v. 1918 kuoli 95,102 henkeä (v. 1916 58,863 henkeä).

Yksin Tammisaaren vankilassa kuoli 3 kk. aikana 4/V—4/VIII. — 18 2,618 henkeä (44 % kaikista vangeista), totesi professori Tigerstedt.

Edellämaitun 3 kuukauden aikana kuoli T:saaressa tuhatta henkeä kohden 436, s.o.: vuodessa olisi kuollut 1,472 henkeä, vaikka vankeja oli vain noin 6,000. Alkukesästä kuolivat enimmäkseen Raahen, Närön ja Kokkolan miehet; Viipurista, Haminasta ja Helsingistä tuodut alkoivat kuolla joukottain kesäkl. lopusta alkaen.

Veljeshautoissa lepää punasia porvarien tiedonantojen mukaan:

Tampereella	1,200
Karhulassa (Kymissä)	457
Voikan tehtaalla	170
Kotkassa n.	1,400
Viipurissa n.	3,000
Raumalla	500
Helsingissä n.	1,700
Suomenlinnassa	350

Kemistä, Oulusta, Vaasasta, Kokkolasta, Rovaniemeltä, Kuopiosta, Varkaudesta y.m. paikoista ei ole varmoja lukuja.

Maanpakoon Venäjälle ja Skandinaavian maihin lasketaan joutuneen 10—15,000 henkeä (arvioluku).

Valtiorikosoikeuksissa "kiihimällä työajalla" mätkättiin 40 kuolemantuomiota päivässä.

Suomen työläisten murhakustannukset

Kaiken edellämaitun suorittaminen vaati suuria määriä rahoja, joita "vipattiin" yhtäältä ja toisaalta. Summat ovat seuraavat:

Suomen Pankin välityksellä:

"Suomen vapaudenlaina" v. 1918 200 milj. mk.

"Vapaudenlaina" 100 milj. mk.

Lyhytaikaisia maksuosotuksia 78,687,100 mk.

"Skandinaviska Kreditaktiebolagetin" välityksellä:

Ruotsista 11 milj. kruunua (1 kr. = 2: 60 mk. = 28,600,000 mk.).

Norjasta 3,737,500 mk.

Suomen pankista ja yksityisparkeista lainattu "tilapäisesti" 160 milj. mk.

Samoista pankeista vekselilainoja 101 milj. 146,350 mk.

Vuoteen 1918 mennessä oli Suomen valtiovelka vähän yli 200 milj. mk.; mainitun vuoden lopussa oli valtiovelka **1,043,233,412 mk.**

Velan lisäys yli 800,000,000 mk. käytettiin lahtarien sotamenoihin sekä vankileirien ylläpitoon.

Tuloja tulo- ja menoarvion "ulkopuolella":

"Ryöstötavaraa" 2,374,000 mk., "sotasaa-lista" 63,148,000 mk., "Kapinallisten suorittamia valtiomenoja" 1,782,000 mk.

11/VII — 21 mennessä oli Suomen valtiovelka lisääntynyt entisestään (v. 1918 lopusta 1,051,766,588) ja oli yht. **2,100,000,000 mk.**

2½ vuoden aikana oli velka lisääntynyt 10-kertaisesti (otettava huomioon markan arvon lasku).

Tiedot ovat otetut v. 1921 julk. aistusta "Valtiovarain tilastokirjasta".

Porvarit ja sos.-dem. Työv. Urheiluliiton kimpussa

SUOMEN Työväen Urheiluliiton nopea ja voimakas kasvu on herättänyt viranomaisten ja porvariuurheilijoiden keskuudessa suurta hermostuneisuutta. Kaikilla keinoilla on tältä taholta koetettu vahingoittaa liittoa. Se on leimattu kommunistiseksi järjestöksi, jolta valtion apu ja suojat on kielletty. Onpa vaadittu suoraan sen lakkauttamistakin.

Kaikesta huolimatta on liitto voimistunut ja säilyttänyt eheytensä, sillä se on ollut tähän asti sellainen alue, jolle eri ryhmät ovat yksimielisesti työskennelleet. Sosialidemokraattisen puolueen johtomiehet ovat tätä hyvää yksimielisyyttä kadehtineet ja Sasunsa kautta näkutelleet: "kommunistinenhan se urheiluliitto on; Moskovan ohjeiden mukaanhan ne sen 'kommunistiset' johtomiehet vetävät työläisurheilijaa nenästä". Mikään ei ole auttanut. Työläisten yhteisin ponnistuksin on liitto säilytetty eheänä.

Mutta nyt ovat "S. Sosialidemokratien toimittus" urheilijat saaneet asian, minkä avulla lyödä urheiluliitto hajalle. Frankfurt am Mainissa ensi kesänä pidettäviä työväen olympialaisia kisoja käytetään nyt tähän tarkoitukseen.

Frankfurt am Mainin olympialaiset järjestää Luzernin Urheilu-Internatsionaale, minkä johto on täysin reformistinen ja vielä selvemmin porvareitten asioilla kuin Amsterdamin ammattiyhdistysinternatsionaalin johto. On olemassa toinenkin urheiluinternatsionaale — Pariainen Urheilu-Internatsionaale — jonka kotipaikka on Moskovassa ja joka toimii poliittisten puolueiden ulkopuolella työväenluokan urheilullisen kasvatuksen hyväksi val-

lankumouksen hengessä. Ettei Frankfurt am Mainin olympialaisia ole alunperin aijottukaan kaikkien maiden työläisurheilijoiden veljellisiksi kisoiksi, todistaa se, ettei P.U.I:tä ja sen alaisia järjestöjä ole kutsuttu kisoihin. Ja kuitenkin P.U.I:hin kuuluu voimakkaimmat voimistelu- ja urheilujärjestöt maailmassa. (Venäjä, Tšhekkoslovakia j.n.e.) Ajatus onkin siis kai alunperin ollut lyödä näiden olympialaisten kautta työläisurheilijain rintama entistäänkin hajanaisemmaksi ja muodostaa kisoista pasifismin ja opportunismien täydellinen riemujuhla.

P.U.I. on koko olemassaolonsa ajan voimakkaasti taistellut kansainvälisen työväenurheiluliikkeen yhtenäisyyden puolesta valankumouksellisella pohjalla. Mutta Luzernin johto on kaikki sen tarjoukset siekailematta hyljännyt.

Suomen T.U.L. on yksimielisesti asettunut sille kannalle, että P.U.I. ja sen alaiset järjestöt on Frankfurt am Mainin kisoihin kutsuttava. Tämän kannan ovat myöskin liiton sosialidemokraattiset johtajat hyväksyneet Liittotoimikunta tekikin asiasta kirjallisen esityksen Luzernin johdolle. Suomalaisten työläisurheilijain vaatimus on nyt kuitenkin lopullisesti hyljätty. Tämä on tietenkin herättänyt oikeutettua suuttumusta T.U.L:n jäsenistössä. Useat yhdistykset ovat lopettaneet varojen keräyksen kisoja varten ja vaatineet liittotoimikuntaa järkevästi seisomaan liiton yksimielisen päätöksen kannalla.

Mitä tekee liittotoimikunnan sosialidemokraattinen enemmistö? Sensijaan, että se pysyisi liiton yksimielisen virallisen päätöksen takana ja noudattaisi liiton jäsenistön

Suomen porvaristo saavutti maailmanennätyksen työväenluokan teurastamiskilpailussa, jopa Pariisin kommuunin kukistajiinkin nähden. Mannerheimin nimi säilyy Gallien nimen rinnalla. Suomen proletariaatin on

saavutettava historiallinen ennätys kapitalistista lähtausjärjestelmää maastaan hävittäessään, vaikkapa sitä suuremmatkin lahtari-kaartilaisjoukot terrorin ja väkivallan avulla koettaisivat puolustaa ja ylläpitää.

K. Pietarinen.

toivomuksia, on se aloittanut salakavalan taistelun liiton päätöksiä vastaan suoranaisella tarkoituksella hajoittaa liittoa. Tulkitsemalla väärin liiton päätöstä on ajettu Heisingin kolmessa voimakkaammassa seurassa liiton kannan vastainen päätös läpi osanotosta Frankfurt am Mainin kisoihin. Kun tämä oli tehty, mentiin hallitusherrojen luo ja sanottiin: "kommunistit ovat lopettaneet rahankeruun kisoja varten, mutta me olemme jo saaneet voimakkaimmat seurata liiton yksimielistä päätöstä vastaan, joten hajaannus on nyt melkein varma. Teidän on nyt autettava meitä viemään asiamme loppuun asti". Ja herrat kuulivat palvelijain sa huudon. Samat herrat, jotka aikaisemmin olivat taistelleet liitolle myönnettävää valtioapua vastaan, jotka olivat kieltäneet Uudenmaan piiriltä aikaisemmin arpajaisluvan rahojen hankkimiseksi Frankfurtin kisoja varten, myönsivät nyt porvarillisen parlamenttinsa siunauksella liitolle kiitokseksi noskelaisten hajoitustyöstä 300,000 Smk. matkarahoiksi kisoihin. Tietenkään emme me ole sitä vastaan, että porvarillinen valtio antaa työläisiltä veroina kiskomiaan varoja työväenluokan valistustarkoituksiin. Päinvastoin! Me olemme aina tapelleet varojen myöntämisen puolesta. Mutta me olemme sitä vastaan, että varoja hankitaan periaatteitamme myymällä ja järjestöpäätöksiamme rikkomalla, sillä ne ovat meille ylinnä kaiken. Asia on niin, että nuo nyt myönnetty 300,000 mk. on etumaksuna noskelaistille T.U.L:n hajoittamisesta. Tämä käy selvästi ilmi siitä, että S.S. heti varojen myöntämisen jälkeen kirjoitti: "Eduskunnan päätökseen on epäilemättä vaikuttanut se selvä kanta, jonka kolme suurinta helsinkiläistä seuraa ovat Frankfurt am Mainin kisoihin nähden ottaneet". Kun tähän vielä otetaan ne kirjoituk-

set, joita nimimerkki "—ö" (Väinö Lähteenen) ja Sasu Punanen" S. S:ssä" ovat julkaisseet, joissa suoraan uhataan liiton hajoittamisella, niin asia on selvä.

Noskelaiset ovat tehneet ensimmäisen konkreettisen yrityksen T.U.L:n hajoittamiseksi. Lahtareitten tukemana ovat he astuneet julkisen taistelun tielle liiton päätöksiä vastaan. Porvarivaltion rahapussin turvissa tappelevat he nyt rehellisiä työläisaineksia vastaan liitossa mennäkseen ensi kerralla käsikädessä porvariturheilijoitten kanssa Lahtari-Suomen mainetta puolustamaan porvareitten olympialaisiin. Ja tätä tarkoitusta varten on saatava liitto puhtaaksi "kommunisteista".

Rehellen työläisnaisten, joita liitossa on valtava enemmistö, on asetuttava kaikkiin voimin vastustamaan T.U.L:n hajoittamista ja puolustamaan yhteisesti tekemiämme päätöksiä. T.U.L. on Suomen proletariaatille rakkas. Yhteisvoimin ja omin avuin on se sen, noskelaisten erimielisyyden kylvöstä huolimatta, siksi mahtavaksi joukkojärjestöksi rakentanut, mikä se tänä päivänä on: Yhteisvoimin ja yksimielisinä on meidän myös puolustettava sen eheyttä ja koskemattomuutta porvareitten ja noskelaisten johtajien katalia tuhamisyriytyksiä vastaan.

Järjestömme päätökset ovat meille laki. Ne on yhdessä tehty. Yhdessä ne on myös muutettava, mutta rikkoa niitä ei saa. Ne, jotka sen tekevät, asettuvat taistelemaan koko järjestöä vastaan ja ovat ansainneet sen yksimielisen tuomion.

Kädet irti T.U.L:stä!

Se on säilytettävä eheänä!

Työläisurheilun kansallisen ja kansainvälisen yhtenäisyyden puolesta!

Tässä tunnuksemme. T.U.L:n jäsenjoukot vastatkoot!

P e e k k a P l a a s o n e n . . .

Marxilaisuuden lipun alla

"Aikakauslehtemme ensimmäinen numero ilmestyy aikana, jolloin s.-dem. "marxilaisuus" juuri on tehnyt kavalluksensa teoreettisen tilinpäätöksen", sanoo alkukirjoituksessaan otsikossa mainitulla nimellä Berlinissä ilmestyvä aikakauskirja. Tarpeen onkin syvän kynön tiedonauara, nyt kun sosialidemokratia ajalehti uudestisyntyvän mystillisyyden, riutuvan filosofisen idealismin, hienostuneen porttolakirjallisuuden, "taisteellisen" mädän, uskonnollisen kaatuvatautisuuden ja sukupuolellisten hurjistelujen lokavirrassa. Mutta tämän haisevan raadon aatteellinen arvottömyyselää vielä menneisyyden harhojen kainalosauvain nojassa. Ne kainalosauvat on murskattava. Surkean MacDonaldin ja raukkamaisen Bernsteinin takinliepeissä sätkytteleväin Kautskyn ja Hilferdingin "rakentavaa sosialismia" vastaan on asetettava todellinen vallankuouksellinen marxilaisuus, jättiläinen jota porvarit ja niiden "sosialistiset" lakeijat pelkäävät.

Sota on kouriintuntuvasti todistanut marxilaisen kannan oikeaksi. Siinä ilmeni tuotantovoimien valta, kapinoiminen kansallisiin kaiteisiin ahdetun kapitalistisen riiston kuristavia kahleita vastaan. Ja se sota osoitti, ettei kapitalismi kykene esille loihimiaan tuotantovoimia vapauttamaan. Niinpä päästikin sama sota irralleen vallankumouksen koko kapitalistista järjestelmää vastaan.

Socialidemokratian teoreettinen häpeämättömyys ilmenee erikoisesti "Kansainliiton" ylistämisenä "rauhan" ja "yhteistyön" aseksi. — Aikana jolloin varustaudutaan lentokoneista pudottelemaan sentnerinpainoisia myrkykaasupommeja, jotka tuhoavat laajoja asutusalueita jolloin ennenkuulumattomat ihmisjoukot ovat aseissa, jolloin imperialismin maailma varustautuu sotaan siirtomaakansoja ja Neuvostoliittoa vastaan — sellisena aikana julistaa sos.dem. "rauhallisen kapitalismin" uutta aikaa, heittää luok-

kaistelun teorian yli laidan, asettaa vallankumouksen tilalle "kasvatuksen", ja proletariaatin diktatuurin tilalle "kokoomushallituksen" sekä siirtyy marxilaisesta materialismista yhteisrintaan uskonnon kanssa!

Tätä konnuutta vastaan on noustava taisteeluun tosi marxilaisuuden lipun alla, marxilaisuuden, jota vastaan porvaristo on kohdistanut kiukkuisen vihansa. Sillä se marxilaisuus ei ole koiramaisen alennuksen ja luokkataistelun kavalluksen, vaan vallankumouksen teoria. Eikä koskaan ole aika antanut sellaista ainehistoa Marxin pulistaman proletariaatin diktatuurin valaisemiseksi kokemusperäisen teorian avulla. Suurpääoman heruus mahtavien pankkiliihtouman kautta, valtiollaan sotateknillisten välineiden täydellisyys saatanallisten hävityskoneojen alla, vanhan järjestelmän ja vanhain suurvaltain perustain järkkyminen, maailman talouden keskusten siirtyminen uusiin maansiin — kaikki tuo kertoo uusien voimien mullistavan maailmassa. Työätekevä kansa julistaa valtatahtoaan, sirtomaakansojen miljardilukuiset massat kohottavat päätään, neuvostokulttuurin kukoistus — kaikki tämä kehottaa teoreettiseen syventymiseen.

Marxilaisuuden väärentäjät syyttävät meitä siitä, että muka tahdomme asettaa leninismän marxilaisuuden tilalle. Sitä ei voida tehdä, sillä leniniläisyys ei ole mitään muuta kuin itseään marxilaisuutta. Se on sitä nyky-aikana, jolloin aikamme on antanut sille uusia todistuskappaleita järkyttämättä hiuksen vertaa sen metoodista tai sisällöstä. Se on meidän osotettava työväen joukoille. Todistettava että kommunismi on nyt ainoa valta, joka kieltää pääoman johto-oikeuden ja valmistautuu murskaamaan sen kehitystä ehkäisevät kaiteet.

Hirvittäväenä ja rakentavana esiintyy nykyisin tämä marxilaisuus. Siksi voimmekin ennen aavistamattomassa mitassa valaista kaik-

kia ajan kysymyksiä. Marxilaisuus valtaa uusia alueita tieteessä. Suunnitelmallisen talouden rakentuessa rakentuu myös tieteellisen monismin eheä aatteellinen rakennus marxilaisuuden herruuden merkeissä. Vallan valtaus laajain maitten alueilla tekee mahdolliseksi marxilaisuudelle vallata yhä useampia ideologisiakin komentavia kukkuloita. Työväenluokan voittoisa marssi eteenpäin taistelussa merkitsee samalla marxilaisuuden voitonmarssia. Se voittaa porvariston keskiai-

kaiset ja reformismin periaatteettomat, ma-donsyömät teoriat.

Mutta emme tyydy vain vihollisen tuhoamiseen. Teoriamme täytyy paljastaa omatkin heikkouktemme. Johan selitti Marx, kuinka proletaarinen vallankuouus alinomaa arvostee itseään. Ja eikö juuri Lenin osannut arvostella virheitään! Tosiolojen loppumaton mutkallisuus tekee virheet kiertämättömiksi. Virheitä ilmenee teoriassakin. Siksi on koottava kaikki voimat marxilaisuuden lipun alla.

Kirjallisuuskatsauksia

Mitä varten saksalaiset tulivat Suomeen 1918

"Sotamuistelmissaan selittää kenr. Ludendorff suoraan, että Saksa lähetti sinne retkikunnan "estääkseen uuden itärintaman syntymisen ja vahvistaakseen sotilailista asemaansa". Hän kehuu, että Narvasta ja Viipurista "voi milloin tahansa marssia Pietariin kukistamaan bolshevikkivaltaa ja estämään englantilaisia etenemästä Muurmannin rannikolta". Muurmannin rata oli avoiana sivustahyökkäykselle. "Siihen ettemme Suomessa enempää saavuttaneet kuin todellisuudessa saavutettiin, oli pääasiallisena syynä meidän aina horjuva politiikkamme". Ulkopoliittika "ei Suomessaakaan saavuttanut kenenkään ystävyyttä, vaan antoi Saksan uskollisille kannattajille iskun vasten kasvoja". Mutta sotilailisestii sieltä saatiin, "mitä voitiin odottaakin". Vielä saamme tietää, että "Mannerheim kannatti saksalaisten joukkojen lähettämistä" ja että "yhteistyö oli koko ajan hyvää ja luottamuksellista". — Tämä viimeksi siteerattu on pantava merkille siksi, että Mannerheimilla oli ehkä alussa ollut vähän epäilyksiä, hänen kun tsaarin upseerina piti olla saksalaisten "vihollinen". Näemme kuinka pian herrojen "vihät" haihtuvat, kun on kyseessä yhteinen taistelu työkansaa vastaan.

Ludendorff siis vahvistaa sen, minkä aina olemme tiienneet, että Saksan imperialismi käytti Suomen pikkuporvarien "isänmaalli-

suutta" pelkkänä astinlautanaan ja tuli Suomeen vain omilla tarkoituksissaan. Ludendorff myös nimenomaan selittää, että tuon divisionan lähettäminen "oli kannattanut". Tässä valossa paljastuvat Suomen herrojen Karjala-retket silloin rosvoretiksi Saksan imperialismiin hyväksi.

Voimme myös arvata, miksi saksalaiset eivät marssineet Pietaria vastaan. He tapasivat Suomessa niin sitkeän vastarinnan, että käsittivät, kuinka vaikea olisi sota vallankumousta vastaan. Ludendorffilla on kyllä ollut sitten katumuksen hetki, kun eivät sitenkin yrittäneet. Me tiedämme, että vaikka olisivatkin ottaneet Pietarin, eivät silläkään olisi vallankumousta kuristaneet. Olisivat vain edistäneet Saksan vallankumousta.

Sosialidemokratian uskonto

Kirjessään Maksim Gorkille kuten eräissä muissakin uskontokirjoituksissaan, jotka ovat suomennetut, osoittaa Lenin, kuinka porvaristo ja sen kannattajat ovat ruvenneet petkuttamaan kansaa "hienommilla" jumalilla, kun se ei enää tahdo uskoa katkismuksen karkeaan jumalaan. Hän sanoo, että se hieno jumala eroaa niistä karkeista vain niin paljon kuin sininen piru keltaisesta.

Sosialidemokraatit ovat kaikissa maissa viime aikoina innokkaasti alkaneet palvella sitä sinistä pirua. "Suomen S-d." julkaisee esim. tanskalaisen tri Nielsenin kirjoituksen,

jossa tämä aivan uusien löytöjen perusteella osottaa, että kirkon opinkappaleitten uskonto on aivan toinen kuin alkuperäien kristinusko. Ja hän ehdottaa, että katkismuksen "sekotetun messingin" sijaan alettaisiin opettaa "Jesuksen uskonnon puhdasta kultaa".

Nyt on vain kysymys siitä, voiko oilla enää mitään alkukristillisyyden tapaista uskonliikettä. — Mikä oli sen olemus? Omaisuuden jakaminen. Kiertelemättä. Joka sitä kannattaa, hän vain voisi esiintyä alkukristillisyyden kannattajana. Mutta yksikään "Jesuksen uskonnon puhtaan kullan" puhujista ei esitä sitä. Ovat siis törkeitä pettäjiä ja heidän opetuksensa vain unijuo-maa, alistuvaisuuden oppia köyhille, kuten heidän politiikkansakin. Vastava!ankumouksellisuutta sen korkeimmässä muodossa. Uuden ajan köyhälistö, kuten Marx ja Lenin ovat osottaneet, "heittää taivaan pappien ja tekopyhän porvareiden haltuun ja valooittaa itselleen paremman elämän maan päällä".

*

"Lenin suomalaisten muistelmissa" on äskettäin ilmestynyt kustannusosuuskunta „Kirjan” toimesta.

Kirjanen sisältää niitten suomalaisten muistelmia, joitten parissa тов. LENIN tuli liikkuneeksi ollessaan "maanalaisena" Suomessa kesällä v. 1917.

— Тов. K. Manner "Parisen henkilöistä muistoa toveri LENINISTÄ" kirjoituksessaan muistelee kohtauksiaan тов. LENININ kanssa, jotka olivat kirjoittajalle olleet kasvattavia ja opettavia.

— Тов. Yrjö Sirola muistelmassaan "Mitä LENIN kysyi?" mainitsee joutuneensa monasti тов. LENININ kyseltäväksi. Oli paras silloin puhua juuri niinkuin ajatteli. Тов. LENIN oli sulkenut toisen silmänsä ja toisella katsoi kyseltävän läpi.

— Тов. Schottman laajassa muistelmasaan "Тов. LENIN maanalaisena, heinäk.—lokakuu v. 1917" kertoo, kuinka hänen osalleen oli tullut toimittaa тов. LENIN vaarattomaan paikkaan ja kuinka paljon vaiherikkauksia oli siinä puuhassa, ennenkuin sai тов. LENININ Suomeen, pois Kerenskin asiamiesten ulottumilta.

Helsingin v. 1917 miliisipäällikkö Kustaa Rovio mainitsee kirjoituksessaan "Тов. LENIN Helsingissä" siitä tavattomasta vaatimattomuudesta, jota LENIN osoitti asuessaan Helsingissä hänen y.m. tovereitten luona.

— Тов. J. E. Latukka kertoo тов. LENININ oleskelusta Viipurissa syyskesällä v. 1917. Тов. LENIN halusi päästä lähemmäs Pietaria paremman yhteyden vuoksi Pietarissa olevan puolueen Keskuskomitean kanssa. Ja siksi hän asettui Viipuriin. Täältä käsin hän kirjoitti kirjeitään, joissa sanoi: "historia ei koskaan anna meille anteeksi, jos me emme ota valtaa nyt käsiimme". Uhkasipa ILJITSH kerran ilman Keskuskomitean lupaa tulla louskostaan johtamaan proletariaattia Pietarissa.

— Тов. E. Rahja muistelee kirjoituksessaan "Тов. V. I. LENIN v. 1917" sitä tarmoa ja taitoa, jolla тов. LENIN maanalaisena johti puoluetta. Sitä paitsi hän täydentää тов. Schottmanin muistelmia LENININ matkoista Suomeen ja takaisin.

— Тов. Lyyli Latukka kirjoittaa LENINISTÄ ihmisenä ja hänen ymmärtäväisyydestään antaa tunnustus naisen työlle kodissa ja sen ulkopuolella.

Kirjansen lopussa on lyhyt muistelmia LENINISTÄ тов. Hugo Jalavalta, joka veturinkuljettajana otti lämmittäjäksi veturiinsa тов. LENININ, hänen matkatessa Suomeen ja takaisin.

Kirjansen ansaitsee laajan levikin. Siinä on mielenkiintoisia momenteja, joihin kannattaa tutustua.

Редакционная Коллегия: Юрий Сирола,
Лаури Летонмяки, В. Оянен, К. М. Эвя.